

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

EKONOMICZNE I SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA
ROZWOJU POLSKIEJ GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PO WSTĄPIENIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

Publikacja zrealizowana w ramach tematu:

Monitorowanie oraz analiza zmian polskiego łańcucha żywnościowego.

W zadaniu:

Analiza wzajemnych relacji ekonomicznych między poszczególnymi elementami łańcucha żywnościowego.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MARZEC 2007

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka	25
	Tomasz Smoleński	
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka	34
	Irena Strojewska	
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska	55
	Grzegorz Dybowski	
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	76
	Lucyna Mieszkowska	
16. Rynek usług dla rolnictwa	Albin Klementowski	80
	Magdalena Talarek	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Roman Urban (z-ca redaktora naczelnego), Krzysztof Hryszko (sekretarz redakcji),
Lech Goraj, Jan Małkowski, Bożena Nosecka, Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Maria Serwińska - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

W lutym pogorszyły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie SWKR zmniejszył się o 0,7 punktu procentowego (pp) i wyniósł 100,6 punktu. Wprawdzie był to poziom najniższy w ciągu ostatnich 6 miesięcy, ale nadal przekraczał 100 punktów i był o ponad 1 pp wyższy niż przed rokiem. Pogorszenie rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej nastąpiło pod wpływem obniżenia wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu (o 1,1 pp) oraz wyrównanego wskaźnika nożyc cen koszyka skupu (o 0,3 pp). Na spadek wskaźnika nożyc cen decydujący wpływ miały utrzymujące się spadkowe tendencje cen żywca wieprzowego oraz znaczna obniżka cen skupu mleka w styczniu, których nie mogły w pełni zamortyzować wyższych cen przede wszystkim zbóż. W rezultacie wyrównany wskaźnik cen koszyka skupu spadł o 0,3 pp, ale nadal przekraczał 100 punktów i był aż o 1,6 pp wyższy niż przed rokiem. Obniżył się także wskaźnik potencjalnego popytu przede wszystkim na skutek sezonowego spadku indeksu produkcji przemysłu spożywczego oraz w mniejszym stopniu relatywnego podrożenia żywności zarówno w stosunku inflacji oraz wynagrodzeń, które w styczniu zmalowały w porównaniu z poprzednim miesiącem. Mimo ostatnich obniżek przyrost cen skupu nadal wyprzedzał podwyżki cen środków do produkcji rolniczej. W konsekwencji w lutym skumulowany wskaźnik nożyc cen nieznacznie przekraczał 100 punktów. Z podobną sytuacją mieliśmy do czynienia ostatni raz w 2000 r. W najbliższych miesiącach sytuacja może ulec dalszemu pogorszeniu, bowiem ceny żywca wieprzowego nadal będą niskie, rozpocznie się sezonowy spadek cen mleka, powinny także przestać rosnąć ceny zbóż.

Na rynku zbóż wzrost cen w styczniu ponownie nabrał dynamiki, zwłaszcza żyta. Niewielki spadek cen kukurydzy oraz jęczmienia, a także zahamowanie wzrostu cen zbytu mąki w lutym może jednak sugerować wygasanie wzrostowych tendencji cen zbóż w najbliższym czasie. Ceny zbóż w Polsce obecnie należą do najwyższych w UE, co dynamizuje podaż zbóż z importu – zwłaszcza kukurydzy i pszenicy. Powinno to skłonić krajowych operatorów rynku do sprzedaży posiadanych zapasów. W najbliższym czasie można liczyć się więc ze zwiększeniem podaży zbóż oraz co najmniej ustabilizowaniem się ich cen.

Ceny skupu żywca wieprzowego utrzymują się na niskim poziomie. Komisja Europejska nie uruchomiła dotychczas dopłat do przechowywania wieprzowiny. Zakup półtuszy wieprzowych na rezerwy przez Agencję Rezerw Materiałowych nie zmniejsza zasadniczo presji podaży. Trudną sytuację na rynku żywca wieprzowego pogłębia słabo rozwijający się eksport mięsa i jego przetworów na Ukrainę oraz utrzymanie embarga przez Rosję. Do końca II kwartału sytuacja na rynku wieprzowiny nie zmieni się.

Zmniejszenie obaw o przekroczenie kwot mlecznych skutkowało odwróceniem spadkowej tendencji w skupie mleka. W grudniu i w styczniu skup mleka zwiększył się w porównaniu z analogicznymi miesiącami przed rokiem. Po znacznym wzroście w grudniu (o 4%) w styczniu ceny skupu mleka spadły o 2%. Może to zapowiadać przyspieszenie sezonowej obniżki cen, mimo że utrzymuje się bardzo dobra koniunktura na światowym rynku mleka w proszku.

Po trwającej kilka miesięcy tendencji spadkowej, ceny drobiu zaczęły rosnąć od początku 2007 r., mimo malejących cen żywca wieprzowego. Jak można przypuszczać wpłynął na to z jednej strony niewielki spadek podaży, a z drugiej rosnący eksport.

Rośnie popyt na żywność, mimo przyspieszenia wzrostu jej cen. Wpływa na to poprawa dochodów znacznych grup ludności. Może to być podstawą wzrostu popytu na surowce rolnicze i utrzymania się koniunktury na rynku środków produkcji, których zużycie rośnie.

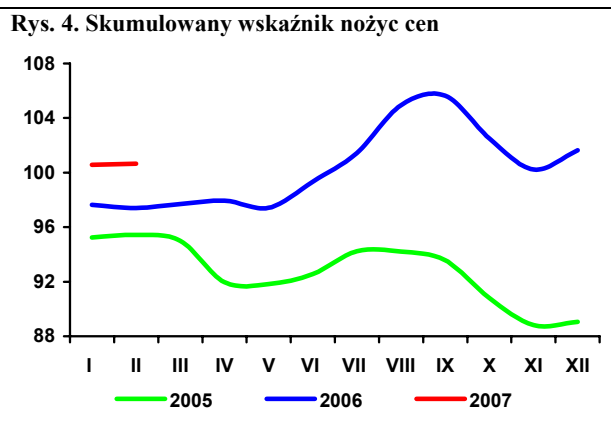
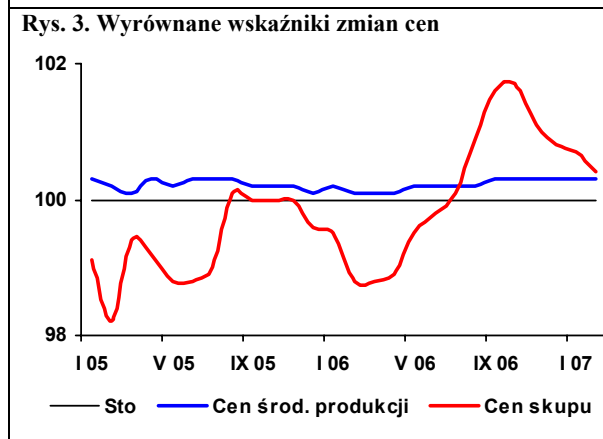
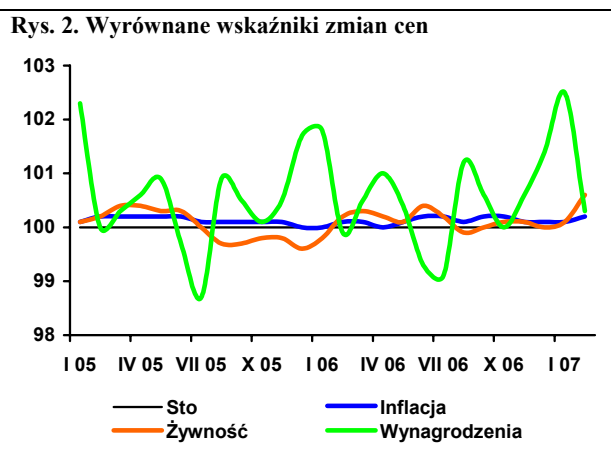
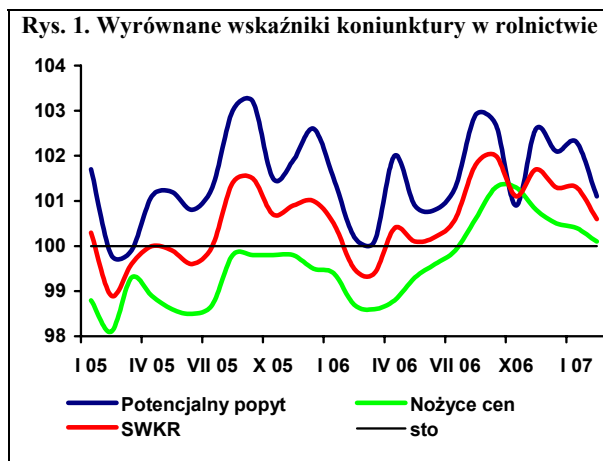
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	II 07	I 07	XII 06	XI 06	X 06	IX 05	II 06
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,6	101,3	101,3	101,7	101,1	102,0	99,5
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,1	102,3	102,1	102,6	100,9	102,7	100,2
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,1	100,4	100,5	100,8	101,3	101,3	98,7
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,4	100,7	100,8	101,1	101,7	101,6	98,8
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,3	100,3	100,3	100,3	100,3	100,3	100,1
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	99,6	100,0	100,1	100,0	100,1	100,2	99,9
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	99,8	102,4	101,4	100,4	99,9	100,6	99,8
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	99,9	100,6	100,9	103,0	100,0	103,2	98,3

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

W obecnym sezonie ze względu na niskie zbiory podaż zbóż krajowych jest ograniczona, co powoduje że ceny zbóż i ich przetworów są znacznie wyższe niż w dwóch poprzednich sezonach.

Produkcja zbóż w 2006 r. w Polsce była niższa o 19,1% niż w roku poprzednim i wyniosła 21,8 mln ton. Zbiory zbóż podstawowych obniżyły się o 17,9% do 20,5 mln ton. Wszystkie gatunki zbóż plonowały zdecydowanie niżej w porównaniu z plonami uzyskanymi w poprzednich latach. W największym stopniu (o ponad 27%) spadły plony kukurydzy, w najmniejszym (o ok. 17%) zbóż ozimych, w tym jęczmienia o 16%.

Niższe zbiory spowodowały spadek skupu zbóż. W drugim półroczu 2006 r. był on o 22% niższy niż przed rokiem. W obecnym sezonie (od lipca 2006 r. do stycznia 2007 r.) skupiono o 23% zbóż podstawowych mniej niż w takim samym okresie poprzedniego sezonu. Najbardziej obniżył się skup pszenżyta, najmniej skup jęczmienia. Od października 2006 r. do stycznia 2007 r. skupiono o 43% mniej kukurydzy niż przed rokiem.

Styczeń 2007 r. był kolejnym miesiącem wzrostu cen skupu zbóż. W porównaniu z grudniem 2006 r. w styczniu najbardziej (o 19%) zwiększyła się cena skupu żyta. Cena pszenicy wzrosła o ok. 10%, jęczmienia o 12%, a kukurydzy o 10%. W porównaniu ze styczniem 2006 r. cena skupu żyta była wyższa o 93%, kukurydzy o 66%, a pszenicy o 68%. Podobnie jak w poprzednich miesiącach w styczniu o kilka procent zwiększyły się także ceny w handlu targowiskowym. Były one o ok. 60% wyższe niż przed rokiem; najbardziej w tym okresie wzrosła cena żyta (o ponad 74%). Trwający od 1 listopada 2006 r. interwencyjny skup zbóż nie cieszy się powodzeniem, ze względu na niekorzystne różnice między ceną interwencyjną a cenami rynkowymi.

W obecnym sezonie obserwuje się także wzrost cen zbóż za granicą. Pszenica konsumpcyjna w Niemczech i Czechach była w styczniu o ok. 41% droższa niż przed rokiem. Cena żyta w Niemczech wzrosła w tym okresie o 40%. O ok. 30% wyższa była cena jęczmienia w Niemczech, natomiast kukurydza w Czechach i na Słowacji podrożała odpowiednio o 85 i 52%.

Krajowa produkcja mąki pszennej w dużych zakładach w styczniu wyniosła 151 tys. ton i była o 27 tys. ton wyższa niż w grudniu. W całym 2006 r. wyprodukowano jej o 11% więcej niż przed rokiem. Produkcja mąki żytniej w styczniu zwiększyła się w porównaniu z poprzednimi miesiącami. O ok. 2% zwiększyła się roczna produkcja makaronu. W porównaniu z 2005 r. zwiększyła się roczna produkcja pieczywa świeżego, której wzrost wyniósł 8%. Produkcja mieszanek dla zwierząt w 2006 r. była o 10,5% wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim.

Obroty ziarnem zbóż są wysokie. Ze względu na niską podaż zbóż krajowych, rośnie ich import. Od początku obecnego sezonu sprowadzono do Polski ponad 470 tys. ton pszenicy, w tym w trzecim kwartale 2006 r. ponad 260 tys. ton. Import kukurydzy w trzecim kwartale 2006 r. wyniósł 176 tys. ton tzn. prawie sześciokrotnie więcej niż w całym sezonie 2005/06. Import pozostałych zbóż jest relatywnie niewielki. Wysoki jest jednak także eksport zbóż. Mimo niskiej podaży krajowej eksport zbóż jest większy niż przed rokiem. Od początku obecnego sezonu wywieziono z kraju ok. 510 tys. ton pszenicy (wobec ok. 420 tys. ton przed rokiem) oraz 110 tys. ton jęczmienia. Obniżył się natomiast eksport żyta i innych zbóż. Zboże eksportowano do krajów UE (Niemcy, Hiszpania), a także do Algierii i Maroka. Sprowadzano natomiast prawie wyłącznie z krajów UE (Czechy, Słowacja, Niemcy, Węgry, Dania). Do końca obecnego sezonu utrzyma się wysoki poziom importu zbóż. Wielkość eksportu będzie uzależniona od dalszych zmian cen na rynku krajowym i w krajach sąsiednich.

Niski jest eksport produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż. W porównaniu z listopadem w grudniu był niższy eksport wszystkich produktów z tej grupy. Spadek obrotów wystąpił także w imporcie. Niższe obroty obserwuje się także w przypadku produktów przetworzonych. Wyższy niż poprzednim sezonie jest eksport i import pasz dla zwierząt hodowlanych (kod CN 230990), obniżył się jednak w tym okresie handel paszami dla zwierząt domowych (kod CN 230910).

Średni poziom cen zbytu przetworów zbożowych w 2006 r. był wyższy niż w poprzednim roku. Nieznacznie obniżyła się jedynie cena kaszy jęczmiennej. W ostatnich miesiącach 2006 r. wzrost tych cen nie był już tak znaczny jak w poprzednich miesiącach. W grudniu cena detaliczna mąki poznańskiej była wyższa o 13% niż przed rokiem, natomiast chleba mieszanego i razowego zwiększyła się odpowiednio o 11 i 13%.

Rosnące ceny zbóż powodują wzrost cen pasz. W grudniu, podobnie jak w poprzednich miesiącach, zwiększyły się ceny wszystkich pasz, a ich wzrost nie przekraczał 2%. W kolejnych miesiącach ceny pasz będą nadal wzrastać, ale skala wzrostu będzie mniejsza niż w przypadku zbóż. Będzie to wpływać na poprawę relacji cen mieszanek przemysłowych do cen zbóż. Niższe niż przed rokiem ceny skupu trzody i bydła powodują, że obniża się opłacalność ich produkcji (mierzonej relacją do cen pasz). Na mniejszy niż w przypadku zbóż wzrost cen pasz wpływają niskie ceny stosowanych w produkcji pasz surowców wysokobiałkowych. Ceny tych surowców nie powinny w najbliższym okresie rosnąć, ponieważ przewiduje się ich wysokie zbiory na świecie.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień paszowy	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
	Skup				Targowiska				
2005 I-XII	366,9	276,4	351,2	373,4	454,9	346,7	427,1	370,2	.
2006 I-XII	444,1	377,3	.	.	509,3	417,2	478,2	422,2	.
2006 I-VI	395,6	347,5	.	.	451,1	362,0	429,9	374,8	.
2006 I	375,9	312,8	365,9	377,4	432,0	335,1	413,0	353,4	390,98
II	385,9	339,0	387,4	373,4	439,2	347,0	420,0	366,7	389,58
III	390,9	358,5	391,1	387,3	452,4	362,0	428,8	370,3	399,69
IV	396,5	361,6	407,3	384,4	464,1	379,2	443,8	386,7	406,09
V	410,9	362,5	428,4	383,1	455,5	375,4	434,1	379,4	405,26
VI	419,0	342,6	443,5	387,8	463,3	373,2	439,8	392,0	X
VII	408,2	316,9	451,4	367,4	468,3	377,8	444,5	397,3	X
VIII	435,1	358,8	464,6	390,4	512,8	408,5	478,4	426,0	X
IX	493,8	425,6	525,6	410,9	580,7	476,8	522,8	462,4	X
X	503,7	473,3	460,0	434,7	595,6	512,5	548,3	486,2	X
XI	535,8	487,6	504,0	447,1	612,8	519,5	563,1	506,4	388,01
XII	572,5	509,8	551,1	502,7	635,3	539,8	601,7	539,1	388,05
2007 I	630,5	604,8	606,6	561,2	686,8	584,3	646,7	576,6	396,52

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Pszenżyto	Zboża podst.	Kukurydza
2005 I-XII	4070,4	393,4	459,8	322,6	5483,1	777,3
2006 I-XII	3724,7	489,2	461,9	322,8	5054,7	591,4
2005/2006	3031,3	378,9	511,4	379,0	4483,1	810,3
VII 2005 – I 2006	3011,1	422,6	390,3	256,6	4137,0	495,3 ^a
VII 2006 – I 2007	2308,4	328,1	338,2	182,0	3193,4	283,7 ^a
2006 I	235,1	29,2	25,8	26,7	323,1	46,9
II	314,6	30,1	22,7	26,2	395,4	55,4
III	313,9	34,7	25,9	26,4	408,5	61,7
IV	223,1	30,5	19,9	19,0	294,1	30,4
V	277,4	37,4	30,1	27,4	374,2	41,9
VI	203,1	23,0	22,5	23,4	273,6	47,0
VII	211,6	37,9	44,6	30,0	328,1	23,6
VIII	569,8	95,1	107,5	50,5	841,8	17,2
IX	649,6	69,9	59,5	41,3	826,8	15,8
X	346,7	46,5	39,4	22,4	457,9	72,8
XI	213,6	32,7	33,1	15,7	296,8	123,7
XII	166,2	22,2	30,9	13,8	234,4	55,0
2007 I	150,9	23,8	23,2	8,3	207,6	32,2

^a od października do ostatniego miesiąca

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Wyszczególnienie	Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczyno świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2005 I-XII	1662,7	1548,5	129,12	656,2	99,8	4886,5
2006 I-XII	2011,5	1725,9	112,91	710,4	102,5	5401,1
2006 I-VI	973,9	861,0	58,87	349,3	51,2	2521,5
2006 I	165,5	146,7	10,66	56,3	7,71	422,8
II	161,3	140,9	10,37	54,3	8,83	381,7
III	187,0	163,3	10,79	60,7	9,53	346,7
IV	149,2	135,1	8,49	58,2	7,72	422,9
V	153,1	137,4	9,87	60,6	8,75	481,5
VI	157,9	137,6	8,69	59,3	8,68	465,9
VII	163,4	144,5	9,27	58,6	7,76	438,0
VIII	194,9	160,5	9,99	59,9	8,39	481,9
IX	180,8	149,7	8,18	60,1	9,47	482,3
X	172,1	139,8	8,74	61,4	8,74	486,6
XI	174,0	146,3	9,25	59,7	8,82	493,4
XII	152,4	124,2	8,61	61,4	8,10	497,3
2007 I	.	151,0	12,2	.	9,5	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Pszenvica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenvżyto	Pszenvica ^a	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenvżyto
2005 I-XII	454,8	371,3	124,5	269,9	99,3	249,7	2,6	85,3	21,2	5,4
2006 I-XII	650,1	59,0	114,0	249,5	34,4	603,1	18,3	101,1	209,3	7,6
2005 I-VI	35,1	116,8	8,0	55,6	14,0	148,9	0,8	54,6	13,0	4,0
2006 I-VI	141,0	11,8	3,7	166,9	12,9	130,6	5,7	14,4	22,2	5,6
2005/2006	560,7	266,3	120,2	381,2	98,2	231,4	7,5	45,1	30,4	7,0
2006 I	39,1	4,5	1,2	50,3	9,1	22,1	0,5	1,5	1,8	0,1
II	34,3	1,1	0,3	30,1	0,7	17,1	1,3	1,7	2,8	1,7
III	23,4	1,5	0,9	19,9	1,8	19,2	2,6	2,1	5,4	0,7
IV	9,4	0,7	0,6	28,8	0,6	27,5	0,7	1,8	2,1	1,2
V	28,7	1,5	0,4	16,2	0,3	27,3	0,4	0,6	4,5	1,5
VI	6,1	2,5	0,2	21,6	0,3	17,5	0,2	6,7	5,7	0,4
VII	11,6	4,8	9,4	24,9	1,5	20,0	0,2	18,2	2,2	0,1
VIII	99,6	10,8	18,1	19,7	8,1	48,6	0,6	8,9	1,0	0,2
IX	90,3	13,2	3,0	6,5	4,3	140,4	5,0	18,9	7,6	0,6
X	75,5	10,1	1,2	20,3	5,4	107,3	5,9	13,3	43,9	0,3
XI	174,8	5,7	51,6	7,4	1,6	85,2	0,1	6,1	56,2	0,5
XII	57,3	2,5	27,1	3,8	0,6	71,0	0,9	21,4	76,1	0,3

^a razem z pszenicą durum

Źródło: Dane CIHZ i CAAC, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysyki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Slód	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysyki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Slód
2005 I-XII	15,3	1,5	4,7	5,8	17,7	37,1	19,1	41,3	30,9	184,9
2006 I-XII	10,8	2,4	4,7	1,1	8,8	37,6	15,4	30,7	30,0	196,9
2005 I-VI	5,3	0,4	1,8	1,1	17,7	18,5	9,3	21,7	14,7	97,4
2006 I-VI	7,8	1,8	2,5	0,6	5,5	17,3	9,6	16,2	17,8	100,1
2005/2006	17,8	2,9	5,4	5,3	5,5	35,9	19,4	35,8	34,0	187,6
2006 I	1,4	0,3	0,4	0,1	0,0	2,4	1,8	2,5	3,0	11,4
II	1,5	0,4	0,4	0,1	4,0	2,2	1,6	2,3	1,6	10,6
III	1,4	0,4	0,4	0,1	0,2	2,8	1,9	3,6	4,3	18,1
IV	1,1	0,2	0,4	0,1	0,1	3,2	1,3	2,7	4,5	19,6
V	1,3	0,3	0,4	0,1	0,5	3,5	1,8	2,5	1,7	22,1
VI	1,1	0,3	0,5	0,1	0,8	3,2	1,2	2,6	2,7	18,3
VII	0,6	0,2	0,4	0,1	0,6	2,7	1,2	2,2	3,6	21,5
VIII	0,5	0,1	0,4	0,0	0,8	2,3	1,0	2,2	2,3	22,4
IX	0,5	0,2	0,4	0,1	0,3	4,5	1,3	2,3	2,7	12,1
X	0,5	0,1	0,4	0,1	0,8	4,2	0,7	3,2	1,5	16,8
XI	0,5	0,0	0,3	0,1	0,5	3,4	0,9	3,0	1,0	16,3
XII	0,3	0,0	0,3	0,1	0,3	3,2	0,7	1,8	1,2	7,8

Źródło: Dane CIHZ i CAAC, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze	Pasze (CN 230990)	Pasze (CN 230910)	Ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywo cukiernicze	Pasze (CN 230990)	Pasze (CN 230910)
2005 I-XII	8,1	32,8	156,8	72,2	97,9	32,4	8,7	51,2	142,9	71,5
2006 I-XII	6,5	37,1	178,2	109,5	103,9	39,9	9,6	61,7	200,3	73,5
2005 I-VI	3,9	15,4	69,6	29,9	49,1	15,1	2,8	23,0	64,1	32,3
2006 I-VI	3,6	20,7	86,7	49,2	56,3	19,0	5,3	29,2	94,3	34,7
2005/2006	7,8	38,1	173,9	105,1	91,5	36,3	11,2	57,4	173,1	73,9
2006 I	0,4	2,9	12,3	6,5	10,8	2,6	0,4	3,8	14,5	5,7
II	0,6	2,9	12,6	7,3	10,6	3,1	1,0	4,6	12,8	5,6
III	0,6	3,6	17,0	9,3	10,7	3,8	1,1	5,9	15,0	6,6
IV	0,5	3,2	15,0	8,6	9,2	3,0	1,0	4,6	15,0	5,2
V	0,9	5,0	14,8	9,4	9,7	3,2	1,2	5,4	16,5	5,2
VI	0,6	3,1	15,0	8,1	5,3	3,2	0,7	4,8	20,5	6,4
VII	0,5	2,2	13,8	7,9	7,3	2,5	0,8	3,9	16,6	5,5
VIII	0,5	3,8	16,1	9,3	8,4	3,3	1,4	5,0	19,4	5,9
IX	0,4	3,4	17,4	9,5	7,5	4,2	0,5	6,0	19,1	6,3
X	0,5	2,5	16,9	11,0	8,3	3,8	0,7	8,2	20,3	7,8
XI	0,5	2,4	14,4	11,0	8,4	3,8	0,4	4,9	17,8	6,5
XII	0,6	2,1	13,0	11,6	7,9	3,4	0,4	4,5	12,9	6,9

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ i CAAC, za 2005 r. dane ostateczne, za 2006 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Miesiące	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
	Cena producenta	Cena detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna
2005 I-XII	0,68	1,52	1,08	2,38	2,29	2,70	3,13	3,37
2006 I-XII	0,80	1,43	1,04	2,36	2,32	2,72	3,18	3,51
2006 I-VI	0,69	1,37	1,00	2,34	2,27	2,63	3,13	3,39
2006 I	0,68	1,39	1,01	2,34	2,28	2,64	3,12	3,39
II	0,69	1,38	1,00	2,34	2,27	2,64	3,13	3,38
III	0,69	1,38	1,00	2,34	2,27	2,64	3,13	3,39
IV	0,69	1,36	0,98	2,34	2,27	2,64	3,13	3,39
V	0,69	1,36	0,99	2,34	2,27	2,62	3,13	3,39
VI	0,69	1,37	0,99	2,34	2,27	2,62	3,13	3,39
VII	0,70	1,37	1,01	2,34	2,27	2,64	3,13	3,39
VIII	0,83	1,36	1,03	2,34	2,27	2,64	3,15	3,40
IX	1,00	1,47	1,08	2,38	2,39	2,84	3,23	3,65
X	0,99	1,55	1,11	2,38	2,43	2,94	3,27	3,75
XI	0,98	1,60	1,11	2,38	2,44	2,94	3,29	3,79
XII	0,98	1,61	1,11	2,40	2,44	2,94	3,29	3,78

Źródło: Dane GUS, obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Miesiące	Mieszanka „B” sypka dla bydła dorosłego	Mieszanka „L” sypka dla loch	Mieszanka „P” sypka dla prosiąt	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt	Mieszanka „DJ-1” sypka dla kur niosek	Koncentrat „Provit” sypki dla tuczników
2005 I-XII	810	946	1467	826	1173	1031	1633
2006 I-XII	864,6	943,4	1511,1	784,8	1152,6	1010,8	1594,0
2006 I-VI	817	913	1493	781	1151	1008	1606
2006 I	792	890	1473	795	1161	1013	1609
II	789	897	1478	794	1161	1013	1606
III	806	905	1484	781	1155	1013	1611
IV	808	921	1503	780	1144	1007	1611
V	838	920	1504	768	1145	1002	1605
VI	867	947	1518	767	1140	999	1593
VII	894	947	1510	768	1136	998	1583
VIII	896	951	1514	766	1138	999	1577
IX	909,0	964,7	1528,7	779,6	1149,5	1009,4	1584,8
X	913,2	980,3	1529,7	792,7	1158,7	1015,0	1584,3
XI	928,9	992,1	1533,5	805,4	1165,4	1027,2	1582,1
XII	934,3	1006,6	1558,3	820,2	1177,3	1034,9	1582,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka

Miesiące	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników / ceny targowiskowe żyta	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt / ceny skupu pszenicy	Koncentrat „Provit” sypki dla trzody / ceny targowiskowe żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka „B” sypka dla bydła	Ceny skupu trzody / koncentrat „Provit” sypki dla tuczników	Ceny skupu trzody / mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Ceny skupu drobiu / mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt
2006 I	2,37	2,69	4,80	1,20	2,12	4,29	2,25
II	2,29	2,64	4,63	1,21	2,02	4,01	2,28
III	2,16	2,55	4,45	1,17	2,10	4,34	2,20
IV	2,06	2,46	4,25	1,16	2,07	4,28	2,23
V	2,05	2,51	4,28	1,09	2,09	4,36	2,31
VI	2,06	2,46	4,27	1,05	2,23	4,64	2,42
VII	2,03	2,43	4,19	1,01	2,48	5,10	2,56
VIII	1,88	2,22	3,86	1,01	2,71	5,59	2,72
IX	1,64	2,33	3,32	1,00	2,60	5,28	2,26
X	1,55	2,30	3,09	1,02	2,37	4,73	2,53
XI	1,55	2,18	3,05	1,02	2,17	4,26	2,39
XII	1,52	2,06	2,93	1,05	2,08	4,01	2,32

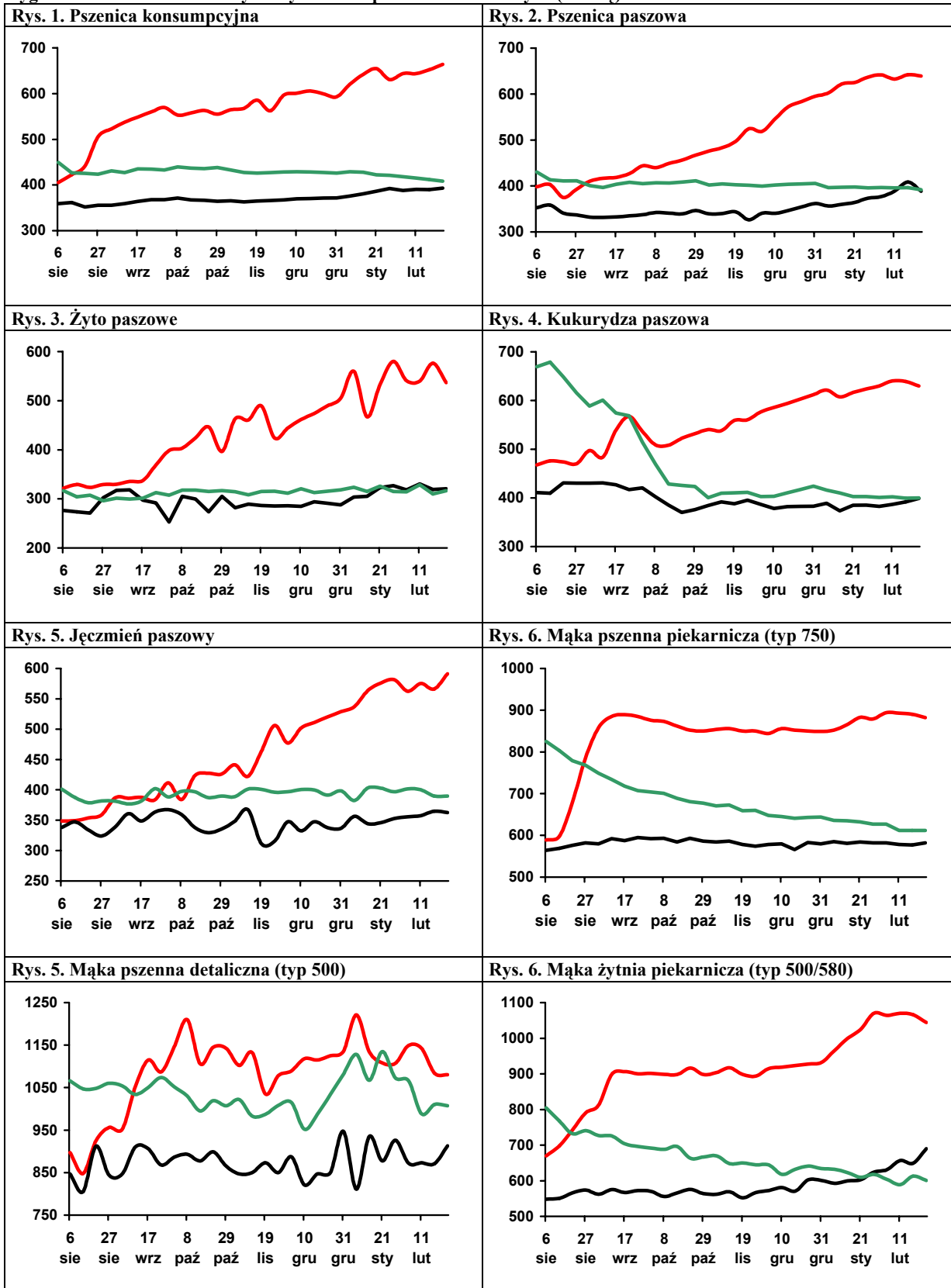
Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna Niemcy	Pszenica konsumpcyjna Czechy	Żyto konsumpcyjne Niemcy	Jęczmień paszowy Niemcy	Jęczmień paszowy Czechy	Kukurydza paszowa Słowacja	Kukurydza paszowa Czechy
2005 VII	108,32	90,45	94,74	97,00	74,26	87,23	95,27
VIII	104,37	91,90	96,61	87,92	74,33	86,56	97,34
IX	105,93	96,94	106,67	86,58	74,34	83,36	99,22
X	106,00	97,25	109,16	86,41	75,68	84,63	95,20
XI	107,93	98,65	110,00	86,72	76,48	77,21	90,60
XII	108,84	99,43	110,32	91,74	75,33	80,59	92,31
2006 I	108,94	99,83	111,00	110,03	81,33	81,55	83,17
II	111,27	100,32	113,14	108,75	85,25	85,63	95,29
III	112,84	99,61	118,97	108,35	86,08	89,50	94,89
IV	115,70	100,49	121,23	106,53	86,73	91,23	97,75
V	120,68	102,26	120,32	110,00	89,57	91,63	99,66
VI	121,23	102,36	122,33	107,10	89,61	93,18	99,53
VII	122,08	102,33	123,25	98,54	89,00	89,00	102,00
VIII	123,77	110,04	124,00	104,55	89,75	95,83	103,50
IX	136,37	117,75	144,10	111,16	90,50	102,67	105,00
X	145,63	125,33	152,82	118,64	95,00	105,00	111,67
XI	149,36	130,40	156,10	132,56	97,80	113,40	123,80
XII	151,80	137,33	157,26	138,97	100,66	120,00	134,66
2007 I	154,33	141,00	155,90	143,62	122,00	124,00	154,00

Źródło: Komisja Europejska (do VI 2006), ZMP, biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Legenda:
 2006/07 ———— 2005/06 ———— 2004/05 ————

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2006, 2005, 2004, 2003; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

W 2006 r. areał uprawy buraków cukrowych wyniósł 262 tys. ha. Plony były niższe od średniego poziomu w ostatnich trzech kampaniach i wyniosły 420 dt/ha. W 2007 r. powierzchnia uprawy buraków ulegnie dalszemu zmniejszeniu do ok. 240 tys. ha. Wskazuje na to tendencja do redukcji kwot produkcyjnych w UE.

Według wstępnych danych GUS produkcja cukru w okresie wrzesień-grudzień 2006 r. wyniosła 1550 tys. ton i była o 25% niższa niż w analogicznym okresie 2005 r. Na podstawie wstępnych wyników produkcji oraz uwzględniając niewielką produkcję w styczniu br. szacuje się, że produkcja cukru w sezonie 2006/2007 wyniosła ok. 1600 tys. ton. Produkcja ta jest o ok. 100 tys. ton większa od kwoty produkcyjnej, która w omawianym sezonie wynosi 1498 tys. ton. Podobna skala redukcji kwoty produkcyjnej przewidywana jest na sezon 2007/2008 (współczynniki redukcji – 0,896).

Wdrażana jest reforma unijnego systemu regulacji rynku, której jednym z elementów jest obniżka minimalnej ceny skupu buraków. W sezonie 2006/2007 cena ta wynosiła 32,86 EUR/tonę. Ceny skupu spadły do 125-130 EUR/tonę i były o 25% niższe niż w sezonie poprzednim. Spadek dochodów plantatorów wynikający ze spadku cen jest rekompensowany w formie dopłat bezpośrednich. W sezonie 2006/2007 środki pomocowe na ten cel wynoszą 99,1 mln EUR. W okresie od 1 grudnia 2006 r. do 30 czerwca 2007 r. plantatorzy otrzymają z ARiMR tzw. płatność cukrową w wysokości 33,94 zł/tonę buraków kwotowych ze zbiorów 2006 r. W sezonie 2007/2008 cena minimalna buraków ulegnie dalszej obniżce do 29,78 EUR/tonę. W rezultacie ceny skupu spadną o ok. 8% do 115-120 zł/tonę. Obniżka cen rekompensowana będzie dopłatami bezpośrednimi, na które zaplanowano środki w wysokości 122,9 mln EUR.

W 2006 r. konsumpcję cukru w gospodarstwach domowych wg GUS szacowano na ok. 18 kg na osobę, tj. o 2% mniej niż w 2005 r. Zużycie cukru w przemyśle spożywczym przewidywane jest na podstawie tendencji w produkcji artykułów żywnościowych zawierających cukier. W 2006 r. duże i średnie zakłady przemysłu spożywczego zwiększyły produkcję wyrobów czekoladowanych (o 10%) i słodzonych napojów bezalkoholowych (o 11%). Równocześnie zmniejszono

produkcję czekolady (o 15%), cukierków (o 1,5%) oraz dżemów owocowych (o 27%). Na tej podstawie szacuje się, że przemysłowe zużycie cukru zmniejszyło się do ok. 840 tys. ton. Uwzględniając zmiany w spożyciu w gospodarstwach domowych, zużycie w przemyśle przetwórczym oraz pozostałych działach gospodarki (45 tys. ton) ocenia się, że całkowite zużycie cukru w Polsce w 2006 r. zmniejszy się o ok. 2%, tj. do 1600 tys. ton.

W grudniu utrzymała się spadkowa tendencja cen cukru na rynku krajowym. Ceny zbytu cukru workowanego obniżyły się do 2,55 zł/kg, a paczkowanego do 2,60 zł/kg. W porównaniu do listopada ceny zbytu były niższe odpowiednio o 2,3% i 1,1%. Ceny detaliczne w grudniu w porównaniu do listopada obniżyły się o 2,7% do 3,19 zł/kg. W sezonie 2007/2008 cena referencyjna cukru utrzymana będzie na niezmiennym poziomie 631,9 EUR/tonę. W rezultacie w 2007 r. krajowe ceny cukru nie będą wykazywały zmian.

Eksport cukru z Polski w 2006 r. osiągnął rekordowy poziom 700 tys. ton. Przedmiotem wywozu były przede wszystkim nadwyżki produkcyjne z sezonów 2004/2005 i 2005/2006 wynoszące łącznie ok. 718 tys. ton. Cukier ten eksportowano przede wszystkim poza obszar UE (621 tys. ton). Podmioty sektora cukrowniczego korzystały z refundacji wywozowych. W 2006 r. ARR wypłaciła 406 mln zł do 288 tys. ton cukru, z tego 398 mln zł do 273 tys. ton cukru białego. Sprzedaż na rynek unijny była niewielka (79 tys. ton). W grudniu 2006 r. wzrosły ceny transakcyjne w eksporcie. Średnia cena sprzedaży na rynek UE wyniosła 680 EUR/tonę i była wyższa od ceny referencyjnej. Do krajów trzecich cukier sprzedano po ok. 345 ERU/tonę, tj. po cenach zbliżonych do notowań na rynku światowym. Import cukru był niewielki (67 tys. ton) i w przeważającej większości pochodził z krajów UE.

Terminowe notowania cukru białego na giełdzie w Londynie (kontrakt 5) w styczniu i lutym br. wynosiły odpowiednio 335 USD/tonę i 325 USD/tonę. Notowania gotówkowe cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku (kontrakt 11) wykazują tendencję spadkową w omawianych miesiącach wynosiły 255 USD/tonę i 240 USD/tonę.

Tab. 1. Produkcja wybranych artykułów spożywczych zawierających cukier (tys. ton, mln hl)

Miesiące		Czekolada	Wyroby czekoladowane	Cukierki	Marmolada dżemy i powidła	Słodzone napoje bezalkoholowe
2005	I-XII	146,1	78,6	51,5	74,4	25,2
	XII	11,8	8,3	3,6	5,6	1,9
2006	I	9,6	8,0	3,7	6,5	1,4
	II	8,7	7,9	3,8	4,4	1,5
	III	8,6	8,6	5,1	5,0	2,4
	IV	10,9	4,9	3,8	4,4	2,7
	V	8,7	4,8	4,7	4,1	3,2
	VI	8,2	4,3	4,9	5,2	3,1
	VII	6,4	3,8	4,0	3,9	3,4
	VIII	10,1	6,1	4,7	4,5	2,9
	IX	11,6	9,3	4,3	3,7	1,9
	X	14,1	10,5	3,8	4,5	1,8
	XI	17,2	11,0	4,4	4,8	1,6
	XII	10,7	7,5	3,5	3,7	1,7
I-XII 2005		146,1	78,6	51,5	74,4	25,2
I-XII 2006		124,6	86,7	50,8	54,6	28,0
$\frac{I-XII 2006}{I-XII 2005} \cdot 100$		85,3	110,3	98,6	73,4	111,1

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane GUS z przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników.

Tab. 2. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie
2005	I-XII	279,40	617,75	209,91	544,18	593,57	433,78
	XII	262,13	574,70	230,38	553,74	594,28	451,29
2006	I	266,61	626,07	236,22	579,83	605,86	514,50
	II	268,61	611,34	240,71	600,17	611,42	583,20
	III	279,55	644,66	256,38	601,83	638,80	543,89
	IV	296,13	642,48	271,32	635,74	666,13	580,13
	V	335,47	650,53	295,43	800,63	927,36	622,84
	VI	366,12	646,98	311,86	623,76	629,81	613,93
	VII	370,82	636,77	347,72	634,70	641,07	608,78
	VIII	429,96	617,36	380,14	622,25	623,31	602,79
	IX	453,12	659,46	370,43	645,80	659,54	557,38
	X	413,09	654,28	321,57	637,01	647,08	586,17
	XI	465,48	645,09	317,13	636,81	635,50	659,45
	XII	488,95	680,88	344,94	684,39	680,85	817,87

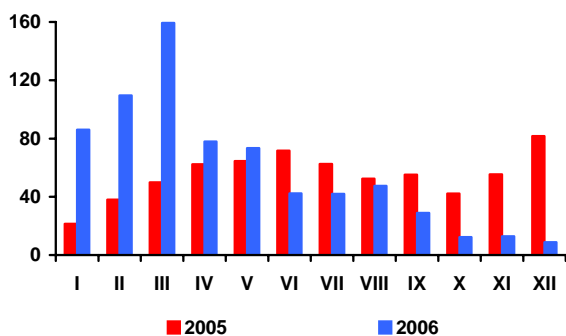
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 3. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

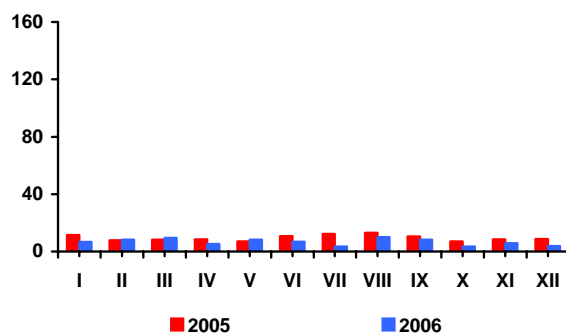
Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowany		
2005	XI	2,52	2,59	2,51	3,08
	XII	2,53	2,61	2,44	3,03
2006	I	2,50	2,62	2,42	3,00
	II	2,48	2,54	2,40	2,98
	III	2,53	2,61	2,45	2,97
	IV	2,62	2,66	2,48	2,99
	V	2,67	2,72	2,46	3,02
	VI	2,75	2,84	2,54	3,03
	VII	2,67	2,72	2,53	3,08
	VIII	2,80	2,93	2,47	3,24
	IX	2,78	2,93	2,51	3,33
	X	2,71	2,79	2,46	3,34
	XI	2,61	2,63	2,42	3,28
	XII	2,55	2,60	2,41	3,19

^a cenę referencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT,
Źródło: Dane GUS.

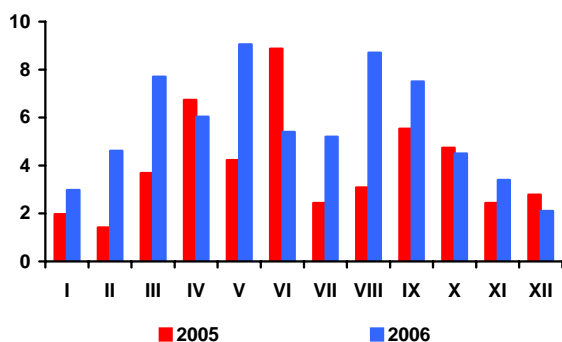
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

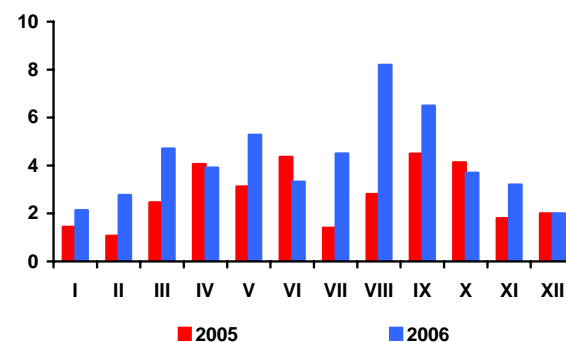
Rys. 2. Eksport do UE-25 (tys. ton)

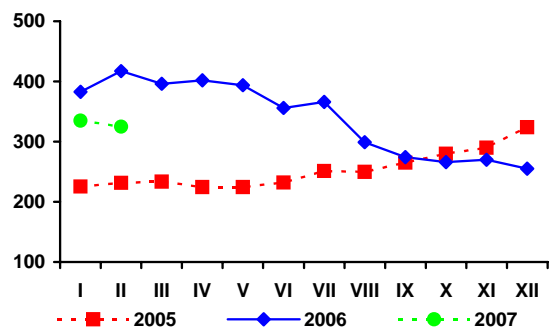
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

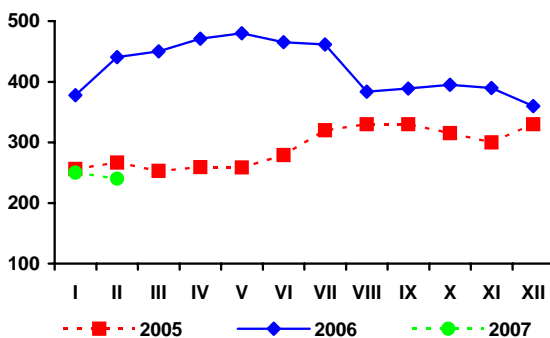
Rys. 4. Import z UE-25 (tys. ton)

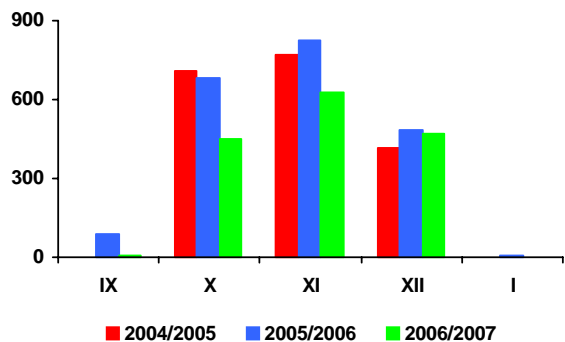
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tone)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tone)

Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

W pierwszych trzech tygodniach lutego na europejskim rynku kontynuowane były powolne spadki cen rzepaku i oleju rzepakowego, zaś ceny śruty rzepakowej dalej wzrastały. Mimo tendencji spadkowej ceny rzepaku i oleju rzepakowego nadal były znacznie wyższe niż przed rokiem. Istotnie wyższe niż przed rokiem były też ceny śruty rzepakowej.

W trzecim tygodniu lutego za rzepak płacono 346 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 5 USD/tonę mniej niż na początku tego miesiąca, o 10 USD/tonę mniej niż średnio w styczniu i o 20 USD/tonę mniej niż średnio w grudniu, lecz o 93 USD/tonę więcej niż w tym samym czasie roku poprzedniego. Olej rzepakowy kosztował 781 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i był o 17 USD/tonę tańszy niż na początku miesiąca, o 37 USD/tonę tańszy niż średnio w styczniu, o 75 USD/tonę tańszy niż średnio w grudniu, lecz o 85 USD/tonę droższy niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej wyniosła 197 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 10 USD/tonę wyższa niż na początku miesiąca, o 25 USD/tonę wyższa niż średnio w styczniu, o 36 USD/tonę wyższa niż średnio w grudniu oraz o 36 USD/tonę wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim.

Obroty handlowe rzepakiem na rynku krajowym utrzymywały się na niskim poziomie. W lutym były one jednakże większe niż przed miesiącem. Według notowań MRiRW zakłady tłuszczowe w lutym kupiły 49 tys. ton rzepaku, tj. o 48% więcej niż w styczniu i o 64% więcej niż w tym samym miesiącu roku poprzedniego. Przeciętna cena zakupu rzepaku (1040 zł/tonę) była o 5% wyższa niż przed miesiącem i o 24% wyższa niż przed rokiem. Wzrosły też ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego (o ponad 1% do 2670 zł/tonę) i śruty rzepakowej (o ponad 2% do 410 zł/tonę). W porównaniu z lutym roku poprzedniego produkty te były odpowiednio o 10 i 15% droższe.

Do końca 2006 r. utrzymywał się wysoki przerób rzepaku, głównie z uwagi na realizowany wysoki eksport surowego oleju rzepakowego, który prawie w całości został skierowany do niemieckiego przemysłu agrorafineryjnego. W grudniu przemysł tłuszczowy (zakłady liczące co najmniej 50 osób stałej załogi)

przerobił ponad 130 tys. ton rzepaku, tj. o 15% więcej niż przed miesiącem i o 7% więcej niż przed rokiem; natomiast w całym 2006 r. – ponad 1,4 mln ton, tj. o 29% więcej niż w 2005 r. Produkcja surowego oleju rzepakowego w dużych zakładach w minionym roku wzrosła do 580 tys. ton, z tego rafinowano 380 tys. ton, tj. prawie tyle samo co przed rokiem. W porównywanych latach prawie dwukrotnie wzrosła produkcja olejów rafinowanych: słonecznikowego (do 49,4 tys. ton) oraz sojowego (do 21,6 tys. ton). Produkcja margaryn pozostała prawie bez zmian (345 tys. ton).

W 2006 r. wolumen eksportu, jak i importu surowców i produktów oleistych był znacznie większy niż przed rokiem; niższy był tylko wywóz rzepaku. Według danych nieostatecznych, w 2006 r. eksportowano: 186 tys. ton oleju rzepakowego (o 64% więcej niż przed rokiem), 393 tys. ton śruty rzepakowej (o 21% więcej), 40 tys. ton margaryn (o 17% więcej) oraz 135 tys. ton rzepaku (o 29% mniej niż przed rokiem). Importowano: 2117 tys. ton śrut oleistych (o 7% więcej niż w 2006 r.), 423 tys. ton olejów roślinnych (o 46% więcej), 233 tys. ton nasion oleistych (o 74% więcej), w tym 122 tys. ton rzepaku (ponad trzykrotnie więcej) oraz 25 tys. ton margaryn (o 16% więcej).

Wpływy z eksportu oleistych wyniosły 246 mln EUR, a wydatki na ich import 754 mln EUR i były wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 77 i 128 mln EUR. Deficyt handlu zagranicznego surowcami i produktami oleistych przekroczył zatem 500 mln EUR i był o 51 mln EUR większy niż przed rokiem.

W 2006 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, oleje roślinne i margaryny potaniały bardziej na poziomie detalu niż u producenta. Ceny zbytu niektórych margaryn wzrosły.

W 2006 r. tłuszcze roślinne podrożały względem tłuszczów zwierzęcych, bowiem przeciętny spadek cen detalicznych olejów roślinnych (o 1,1% w relacji rok do roku) i margaryn (o 0,5%) był znacznie mniejszy niż masła (o 2,9%), a zwłaszcza niż „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (o 10,9%).

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2005 I-XII	520 081	288 990	117 245	691 826	18,12	22,5	75,2
2006 I-XII	640 000 ^c	422 819	197 910	864 909	22,65	30,9	74,0
2005 XII	49 931	37 040	13 999	72 972	1,91	28,0	68,4
2006 I	51 335	29 859	17 220	63 974	1,68	33,5	80,2
II	53 836	31 472	17 716	67 592	1,77	32,9	79,6
III	57 827	33 334	19 242	71 919	1,88	33,3	80,4
IV	49 959	33 136	18 571	64 524	1,69	37,2	77,4
V	54 164	41 241	19 383	76 022	1,99	35,8	71,2
VI	39 212	33 076	18 769	53 519	1,40	47,9	73,3
VII	26 339	30 062	11 212	45 189	1,18	42,6	58,3
VIII	41 971	27 615	15 116	54 470	1,43	36,0	77,1
IX	50 949	37 586	14 746	73 789	1,93	28,9	69,0
X	51 763	48 523	12 325	87 961	2,30	23,8	58,8
XI	46 772	43 434	18 266	71 940	1,88	39,1	65,0
XII	53 648	33 480	15 345	71 783	1,88	28,6	74,7
Wskaźnik zmian w %							
XII 2006 / XI 2006	114,7	77,1	84,0	99,8	99,8	73,2	115,0
XII 2006 / XII 2005	107,4	90,4	109,6	98,4	98,4	102,0	109,2
I-XII 2006 / I-XII 2005	123,1	146,3	168,8	125,0	125,0	137,2	98,4

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe,

^c szacunek IERiGŻ-PIB

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2005 I-XII	520 081	17 525	113 220	424 386	11,12	21,8	122,5
2006 I-XII	640 000 ^c	8 711	185 692	463 019	12,13	29,0	138,2
2005 XII	49 931	1 923	13 562	38 292	1,00	27,2	130,4
2006 I	51 335	851	16 846	35 340	0,93	32,8	145,3
II	53 836	456	16 598	37 694	0,99	30,8	142,8
III	57 827	788	18 325	40 290	1,06	31,7	143,5
IV	49 959	125	17 849	32 235	0,84	35,7	155,0
V	54 164	358	17 989	36 533	0,96	33,2	148,3
VI	39 212	188	17 584	21 816	0,57	44,8	179,7
VII	26 339	463	9 111	17 691	0,46	34,6	148,9
VIII	41 971	207	13 266	28 912	0,76	31,6	145,2
IX	50 949	3 340	14 200	40 089	1,05	27,9	127,1
X	51 763	847	11 754	40 856	1,07	22,7	126,7
XI	46 772	513	17 107	30 178	0,79	36,6	155,0
XII	53 648	576	15 063	39 161	1,03	28,1	137,0
Wskaźnik zmian w %							
XII 2006 / XI 2006	114,7	112,3	88,1	129,8	129,8	76,8	88,4
XII 2006 / XII 2005	107,4	30,0	111,1	102,3	102,3	103,4	105,1
I-XII 2006 / I-XII 2005	123,1	49,7	164,0	109,1	109,1	133,3	112,8

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe,

^c szacunek IERiGŻ-PIB

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śrutu rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2005 I-XII	780 122	1 975 956	326 810	2 429 268	41,9	32,1
2006 I-XII	960 000 ^c	2 117 084	400 744	2 676 340	41,7	35,9
2005 XII	74 897	168 956	46 680	197 173	62,3	38,0
2006 I	77 003	205 000	46 645	235 358	60,6	32,7
II	80 754	130 545	38 806	172 493	48,1	46,8
III	86 741	186 228	51 996	220 973	59,9	39,3
IV	74 939	145 756	33 249	187 446	44,4	40,0
V	81 246	170 064	29 623	221 687	36,5	36,6
VI	58 818	190 500	25 065	224 253	42,6	26,2
VII	39 509	194 033	13 854	219 688	35,1	18,0
VIII	62 957	129 345	17 850	174 452	28,4	36,1
IX	76 424	145 567	38 528	183 463	50,4	41,7
X	77 645	186 416	29 658	234 403	38,2	33,1
XI	70 158	225 577	34 514	261 221	49,2	26,9
XII	80 472	208 053	40 956	247 569	50,9	32,5
Wskaźnik zmian w %						
XII 2006 / XI 2006	114,7	92,2	118,7	94,8	103,5	121,0
XII 2006 / XII 2005	107,4	123,1	87,7	125,6	81,7	85,6
I-XII 2006 / I-XII 2005	123,1	107,1	122,6	110,2	99,6	111,7

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe, ^c szacunek IERiGŻ-PIB

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2005 I-XII	780 122	3 168	325 959	457 331	41,8	170,6
2006 I-XII	960 000 ^c	9 563	392 913	576 650	40,9	166,5
2005 XII	74 897	125	46 437	28 585	62,0	262,0
2006 I	77 003	117	46 589	30 531	60,5	252,2
II	80 754	94	38 758	42 090	48,0	191,9
III	86 741	105	51 543	35 303	59,4	245,7
IV	74 939	98	33 041	41 996	44,1	178,4
V	81 246	277	29 229	52 294	36,0	155,4
VI	58 818	815	24 077	35 556	40,9	165,4
VII	39 509	519	13 634	26 394	34,5	149,7
VIII	62 957	662	17 281	46 338	27,4	135,9
IX	76 424	3 563	37 768	42 219	49,4	181,0
X	77 645	2 580	29 032	51 193	37,4	151,7
XI	70 158	200	33 392	36 966	47,6	189,8
XII	80 472	534	38 570	42 436	47,9	189,6
Wskaźnik zmian w %						
XII 2006 / XI 2006	114,7	267,0	115,5	114,8	100,7	99,9
XII 2006 / XII 2005	107,4	427,2	83,1	148,5	77,3	72,4
I-XII 2006 / I-XII 2005	123,1	301,9	120,5	126,1	98,0	97,6

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe, ^c szacunek IERiGŻ-PIB

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2005 I-XII	347 835	21 267	34 258	334 844	8,77	9,8	103,9
2006 I-XII	347 870 ^c	24 596	39 941	332 525	8,71	11,5	104,6
2005 XII	27 039	2 239	3 842	25 436	0,67	14,2	106,3
2006 I	23 005	1 932	2 487	22 450	0,59	10,8	102,5
II	27 808	1 836	2 581	27 063	0,7	9,3	102,8
III	29 274	2 142	3 308	28 108	0,74	11,3	104,1
IV	26 866	1 854	2 793	25 927	0,68	10,4	103,6
V	26 937	1 713	3 447	25 203	0,66	12,8	106,9
VI	29 319	2 138	3 592	27 865	0,73	12,3	105,2
VII	23 511	1 545	2 855	22 201	0,58	12,1	105,9
VIII	29 056	1 591	2 810	27 837	0,73	9,7	104,4
IX	29 681	2 513	3 443	28 751	0,75	11,6	103,2
X	31 994	2 395	4 000	30 389	0,80	12,5	105,3
XI	35 861	2 803	4 091	34 573	0,91	11,4	103,7
XII	25 572	2 135	4 532	23 175	0,61	17,7	110,3
Wskaźnik zmian w %							
<u>XII 2006</u> XI 2006	71,3	76,2	110,8	67,0	67,0	155,4	106,4
<u>XII 2006</u> XII 2005	94,6	95,4	118,0	91,1	91,1	124,7	103,8
<u>I-XII 2006</u> I-XII 2005	100,0	115,7	116,6	99,3	99,3	116,6	100,7

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe,

^c szacunek IERiGŻ-PIB

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2005 I-XII	773,9	367,3	2,11
2006 I-XII ^b	929,8	445,5	2,09
2006 II	835,1	385,9	2,16
III	833,2	390,9	2,13
IV	850,9	396,5	2,15
V	867,7	410,9	2,11
VI	977,2	419,0	2,33
VII	942,6	408,2	2,31
VIII	924,6	438,2	2,11
IX	938,1	493,8	1,90
X	976,5	503,7	1,94
XI	987,6	535,8	1,84
XII	987,6	572,5	1,73
2007 I	992,8	630,5	1,57
II	1039,8	x	x
Wskaźnik zmian w %			
<u>II 2007</u> I 2007	104,7	x	x
<u>II 2007</u> II 2006	124,5	x	x
<u>II 2007</u> XII 2006	105,3	x	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW, ^b szacunek IERiGŻ-PIB

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny olejów roślinnych konfekcjonowanych (zł/litr)

Okres	Ceny zbytu			Ceny detaliczne		
	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy	Olej rzepakowy	Olej sojowy	Olej słonecznikowy
2005 I-XII	3,23	3,92	4,27	4,72	5,40	5,90
2006 I-XII	3,22	3,87	4,07	4,70	5,24	5,60
2005 XII	3,31	3,91	4,14	4,64	5,29	5,83
2006 I	3,02	3,85	4,16	4,65	5,26	5,77
II	3,09	3,76	4,06	4,67	5,26	5,76
III	3,14	x	4,03	4,69	5,26	5,74
IV	3,22	x	3,99	4,68	5,24	5,70
V	3,25	x	4,09	4,69	5,24	5,64
VI	3,33	x	4,10	4,67	5,21	5,56
VII	3,20	x	4,15	4,69	5,22	5,55
VIII	3,26	x	4,09	4,69	5,24	5,54
IX	3,23	x	4,11	4,73	5,24	5,50
X	3,23	x	4,06	4,74	5,25	5,48
XI	3,25	x	4,03	4,75	5,26	5,49
XII	3,39	4,01	4,02	4,74	5,25	5,47
Wskaźnik zmian w %						
XII 2006 XI 2006	104,3	x	99,8	99,8	99,8	99,6
XII 2006 XII 2005	102,4	102,6	97,1	102,2	99,2	93,8
I-XII 2006 I-XII 2005	99,7	98,7	95,3	99,6	97,0	94,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

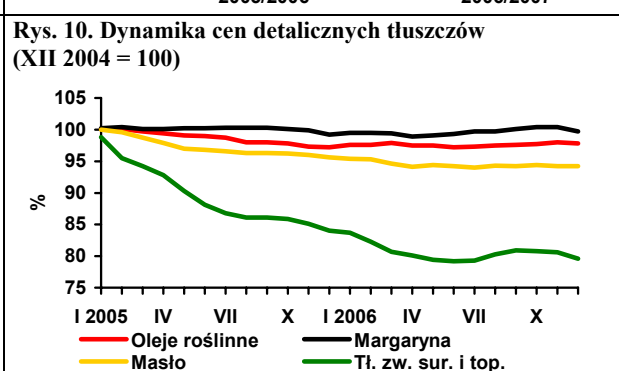
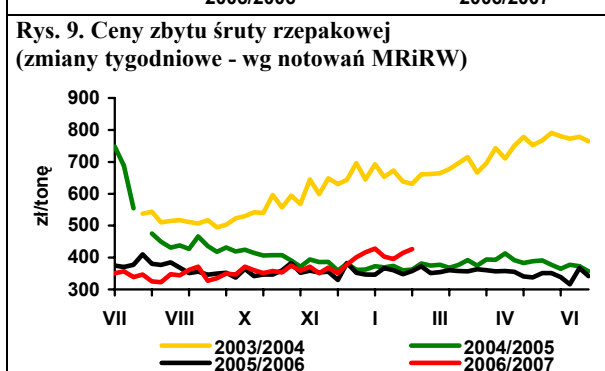
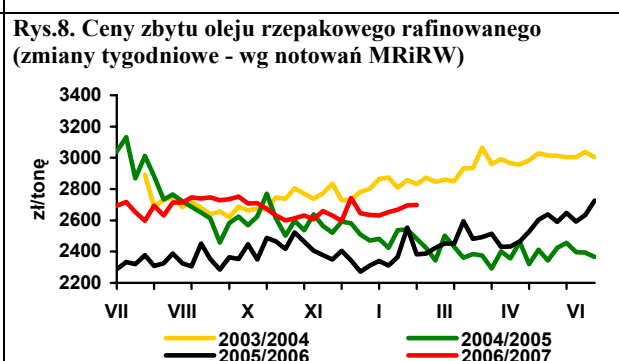
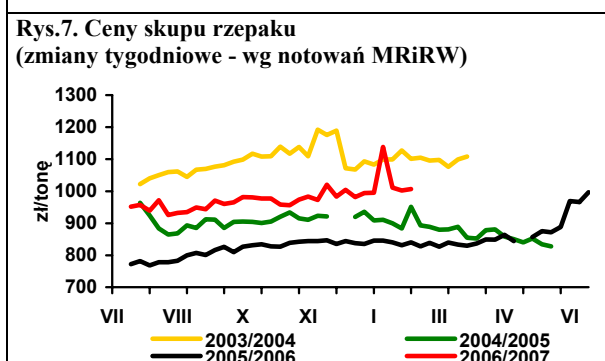
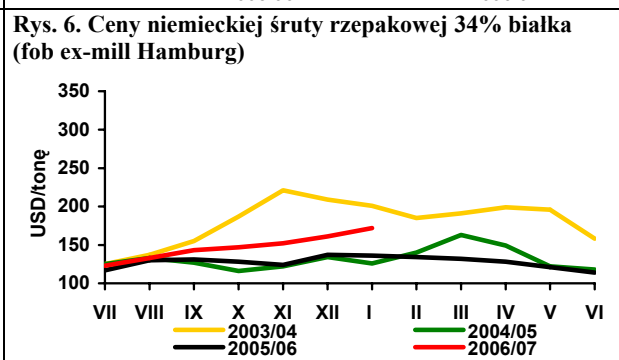
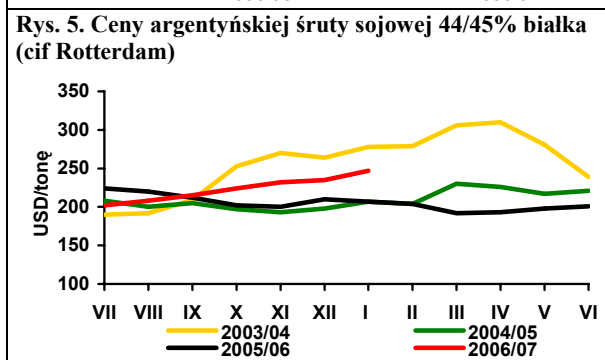
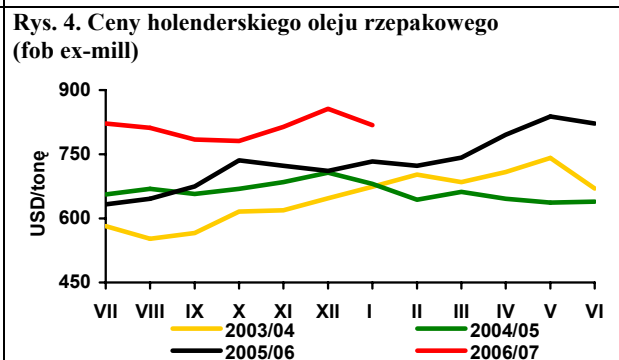
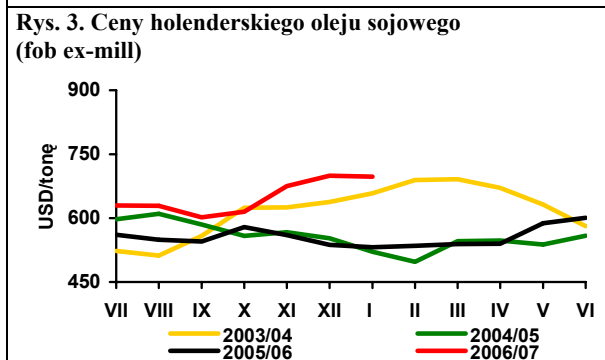
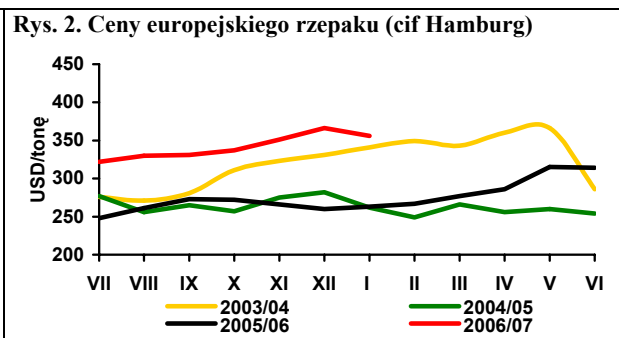
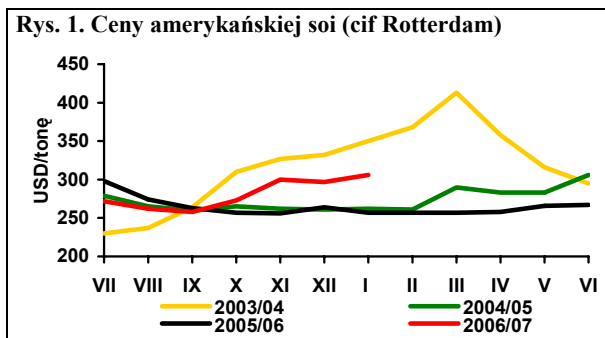
Tab. 8. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/kg)

Okres	Ceny zbytu					Ceny detaliczne				
	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 250 g	Masmix za 1 kg	Masło w op. 200 g ^a	Smalec w op. 250 g	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 500 g	Masmix w op. 400 g	Masło w op. 200 g ^b	Smalec w op. 250 g
2005 I-XII	3,68	4,68	7,20	12,01	3,70	4,96	6,44	12,50	15,75	5,56
2006 I-XII	3,72	4,76	6,62	11,44	2,83	4,88	6,26	12,13	15,15	4,60
2005 XII	3,72	4,80	7,21	11,93	3,25	4,88	6,36	12,35	15,50	4,92
2006 I	3,68	4,80	7,22	11,58	3,02	4,88	6,30	12,33	15,30	4,88
II	3,64	4,80	6,72	11,46	2,81	4,88	6,30	12,23	15,30	4,80
III	3,60	4,76	6,50	11,41	2,80	4,88	6,30	12,28	15,15	4,72
IV	3,68	4,80	6,6	11,45	2,89	4,88	6,32	12,25	15,05	4,68
V	3,68	4,68	6,30	11,33	2,83	4,88	6,26	12,13	15,10	4,64
VI	3,68	4,72	6,34	11,31	2,83	4,88	6,24	12,00	15,15	4,56
VII	3,76	4,72	6,49	11,28	2,76	4,92	6,24	11,90	15,20	4,56
VIII	3,76	4,68	6,56	11,32	2,76	4,88	6,24	11,90	15,20	4,52
IX	3,76	4,72	6,77	11,40	2,76	4,88	6,22	12,05	15,15	4,48
X	3,72	4,84	6,70	11,53	2,85	4,92	6,24	12,13	15,20	4,44
XI	3,72	4,80	6,66	11,64	2,83	4,92	6,26	12,15	15,15	4,44
XII	3,80	4,80	6,63	11,58	2,84	4,84	6,26	12,10	15,05	4,40
Wskaźnik zmian w %										
XII 2006 XI 2006	102,2	100,0	99,5	99,5	100,4	98,4	100,0	99,6	99,3	99,1
XII 2006 XII 2005	102,2	100,0	92,0	97,1	87,4	99,2	98,4	98,0	97,1	89,4
I-XII 2006 I-XII 2005	101,1	101,7	91,9	95,3	76,5	98,4	97,2	97,0	96,2	82,7

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Na rynku ziemniaków utrzymuje się silny wzrost cen. W styczniu, w stosunku do poprzedniego miesiąca, ziemniaki podrożały o kolejne 10% i ich przeciętna cena na targowisku w skali kraju wyniosła 107,2 zł/dt, tj. o 55% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku i 2,5-krotnie więcej niż w styczniu 2005 r.

Wzrost cen wystąpił we wszystkich województwach, przy czym najmniejszy (poniżej 5%) był w województwie lubelskim i podkarpackim. Największy miesięczny przyrost cen (ok. 15%) zanotowano w województwach: kujawsko-pomorskim i świętokrzyskim. Nadal najtaniej można było kupić ziemniaki we wschodniej części naszego kraju, tj. na lubelszczyźnie i Podlasiu (78-86 zł/dt). Najdroższe ziemniaki (ok. 125 zł/dt) oferowano w zachodniej części Polski: województwo pomorskie, dolnośląskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie oraz kujawsko-pomorskie. Wysoki poziom cen utrzyma się do końca bieżącego sezonu.

Ceny skupu ziemniaków, po stosunkowo niewielkim wzroście w pierwszych miesiącach bieżącego sezonu, wraz ze zmianą asortymentu skupu (wzrost udziału ziemniaków jadalnych i do przetwórstwa na frytki i chipsy) wzrosły w grudniu 2006 r. do 388 zł/tonę, wobec 213 zł/tonę w listopadzie 2006 r., co w porównaniu z analogicznym okresem 2005 r. stanowiło wzrost o 41%.

Wyższe ceny surowca stosunkowo w niewielkim stopniu przekładają się na wzrost cen detalicznych przetworów ziemniaczanych. Wzrost cen frytek, kopytek i pyzów w ostatnim okresie wynosi ok. 1% w skali miesiąca, co przekłada się na wzrost w skali roku rzędu 5-7%. Na skutek dużego spadku produkcji skrobi ziemniaczanej w 2006 r. (o ok. 25% w stosunku do roku poprzedniego i o 38% w porównaniu z 2004 r.), jej ceny rosną w bardzo szybkim tempie. W grudniu na poziomie zbytu wynosiły one 2,44 zł/kg, podczas gdy na początku bieżącego sezonu oscylowały ok. 1,5 zł/kg. Duży wzrost cen mączki ziemniaczanej notuje się również w sprzedaży detalicznej. W grudniu cena ta wyniosła 3,18 zł/kg i by-

ła 6% wyższa niż przed miesiącem, a w porównaniu z poprzednim rokiem o 11%. Ze względu na bardzo wysoki poziom cen zbytu skrobi ziemniaczanej, dalszy jej wzrost już nie będzie tak znaczący jak w końcu 2006 r. Większą dynamiką wzrostu mogą charakteryzować się ceny detaliczne, gdyż bardzo mocno zmalała marża handlowa (relacja cen detalicznych do cen zbytu obniżyła się do zaledwie 1,3, podczas gdy w latach poprzednich oscylowała w przedziale 1,7-1,9).

W handlu zagranicznym ziemniakami i przetworami ziemniaczanymi utrzymują się dotychczasowe tendencje. Nadal bardzo niskie są obroty ziemniakami do bezpośredniej konsumpcji, natomiast eksport, a zwłaszcza import przetworów spożywczych ciągle wykazuje tendencję wzrostową. W 2006 r. sprzedaż frytek na rynki zagraniczne wyniosła 101,6 tys. ton, wobec 90,2 tys. ton w 2005 r. Niewielki wzrost, z 18,0 do 18,4 tys. ton, zanotowano w eksporcie chipsów. Natomiast eksport suszu był niższy aniżeli w 2005 r. o ok. 1 tys. ton i wyniósł 8,0 tys. ton. Znacząco obniżyła się sprzedaż skrobi ziemniaczanej na rynki zagraniczne (z 63,7 do 45,7 tys. ton), przy czym spadek ten miał miejsce w drugim półroczu 2006 r. Spadek ten został częściowo zrekompensowany wzrostem sprzedaży na rynki zagraniczne syropów skrobiowych (z 44,6 do 53,4 tys. ton).

W minionym roku blisko 2-krotnie zwiększył się import frytek i wyniósł 36,9 tys. ton. Wyższy był przywóz chipsów, który wyniósł 3,9 tys. ton, wobec 1,5 tys. ton w 2005 r. Import skrobi nieprzetworzonych wzrósł z 36,7 do 58,1 tys. ton (w tym skrobi ziemniaczanej z 7,0 do 18,7 tys. ton.). Wyższy był również przywóz pozostałych produktów skrobiowych, ale skala wzrostu nie była tak znacząca. W 2006 r. sprowadzono 119,1 tys. ton syropów skrobiowych oraz 83,7 tys. ton dekstryn i preparatów wykańczalniczych na bazie skrobi, wobec odpowiednio: 94,7 i 80,4 tys. ton w poprzedniego roku.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej ^a		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
I	.	.	.	-	-	1 894
II	.	.	.	-	-	41
III	.	.	.	-	-	-
IV	43 300	38 600	39 100	-	-	-
V	30 000	29 100	32 400	-	-	-
VI	25 100	24 900	29 400	-	-	-
VII	29 400	25 800	21 900	-	-	-
VIII	76 700	44 500	36 700	4 285	806	-
IX	311 000	238 900	159 600	36 496	27 538	12 631
X	336 600	319 600	326 900	38 832	41 608	37 510
XI	178 100	144 600	133 700	34 780	20 373	17 714
XII	34 100	49 900	45 400	1035	5 092	1 999
RAZEM	1 104 000 ^b	855 900 ^c	724 200 ^d	115 428	95 417	71 789

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy

^b okres VII-XII 2004, ^c okres VII-XII 2005, ^d okres VII-XII 2006

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	Wczesne	sadzeniaki	pozostale	Skrobia ziemn.	Skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2004 I-XII	2 913	742	60 663	65 750	13	11 983	13 681	74 388	12 347	6 345
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 680	86	53 390	8 431	101 594	18 430	7 981
2005 XII	7	0	1 853	6 878	0	3 962	728	8 328	1 142	611
I	2	0	74	3 173	12	4 318	411	7 491	1 190	739
2006 II	2	0	996	2 926	1	4 092	528	6 644	1 611	1 053
III	2	80	2 196	4 876	7	4 095	501	9 317	2 065	872
IV	66	616	1 539	5 147	0	3 564	570	7 860	1 885	678
V	303	340	2 443	5 800	12	4 083	535	8 422	1 883	664
VI	345	0	232	4 599	1	4 193	751	9 803	1 734	666
VII	26	0	1 379	2 957	13	6 193	874	9 625	1 361	439
VIII	3	0	181	2 229	7	5 131	665	9 578	1 489	573
IX	2	0	15	1 988	10	4 282	817	7 559	1 386	520
X	2	0	1 091	4 862	4	4 867	1 044	7 160	1 396	703
XI	3	0	220	4 346	1	4 168	940	8 914	1 263	525
XII	1	373	276	2 776	16	4 405	796	9 222	1 168	546

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	Wczesne	sadzeniaki	pozostałe	Skrobia ziemn.	Skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2004 I-XII	21 193	9 119	8 341	1 594	13 899	45 401	83 454	7 352	428	1 303
2005 I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2006 I-XII	44 956	17 364	49 054	18 716	39 349	119 126	83 745	36 896	3 886	4 646
2005 XII	657	0	1 948	714	3 129	7 105	7 002	1 755	200	296
I	1 366	0	3 430	668	3 475	4 873	6 328	1 795	140	532
2006 II	1 992	521	6 542	1 439	2 339	5 958	6 242	1 804	149	413
III	3 424	2 886	8 371	1 587	4 622	8 822	6 206	2 607	290	453
IV	5 793	7 984	8 438	686	2 817	7 039	6 310	2 282	241	506
V	22 668	3 287	10 786	956	3 935	13 000	6 882	3 804	328	325
VI	7 663	221	4 864	601	3 415	9 686	6 700	4 350	434	349
VII	15	0	504	987	3 559	10 521	6 552	3 053	649	292
VIII	114	0	3 650	3 385	2 747	8 743	7 656	4 558	484	320
IX	105	1 678	853	3 372	2 384	11 408	7 446	3 588	325	347
X	237	90	386	1 847	3 219	12 260	8 155	3 532	279	473
XI	541	427	618	1 498	3 225	13 829	7 878	2 522	231	357
XII	1 037	269	611	1 689	3 612	12 987	7 389	3 000	337	281

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj	XII	X	XI	XII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2005	2006	2006	2006	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	Skupu	27,5	18,4	21,3	38,8	141,1	182,2
	Targowiskowa	66,0	92,9	92,9	97,5	147,7	105,0
	Detaliczna (zł/kg)	0,89	1,25	1,25	1,28	143,8	102,4
	Importowa	74,0	167,5	161,4	149,8	92,8	202,4
	Eksportowa	34,3	43,4	92,8	125,5	135,3	365,8
Relacje cen	Skup / targowisko	0,42	0,20	0,23	0,40	-	-
	Targowisko / detal	0,74	0,74	0,74	0,76	-	-
	Skup / detal	0,31	0,15	0,17	0,30	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	Skupu (zł/t)	145,5	147,3	144,7	143,9	99,0	99,5
Skrobia ziemniaczana	Zbytu (zł/kg)	1,50	1,91	2,16	2,44	162,7	113,0
Skrobia ziemniaczana	Detaliczna (zł/kg)	2,86	2,90	3,00	3,18	111,2	106,0
Frytki	Detaliczna (zł/kg)	7,84	8,18	8,22	8,22	104,1	100,5
Chipsy	Detaliczna (zł/kg)	32,90	32,20	32,20	32,20	96,1	100,0
Pyzy ziemniaczane	Detaliczna (zł/kg)	6,40	6,52	6,62	6,62	104,4	101,5
Kopytka	Detaliczna (zł/kg)	7,18	7,34	7,38	7,38	105,1	100,5

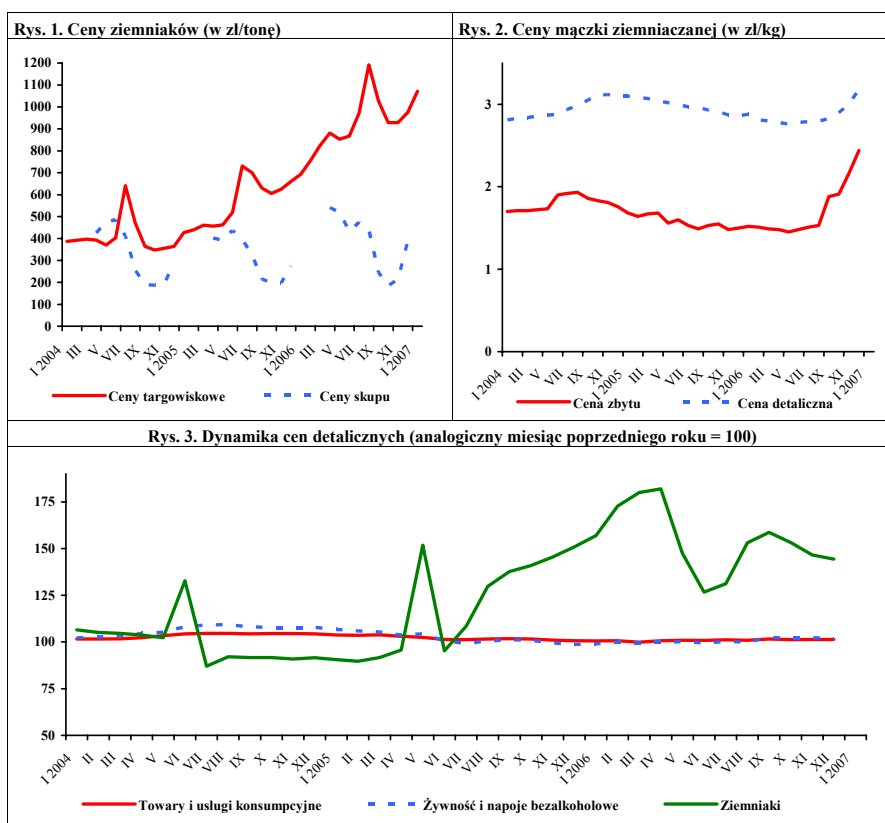
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Województwa		styczeń	listopad	grudzień	styczeń	wsk. zmian cen	
		2006	2006	2006	2007	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	106,6	106,6	112,9	127,8	180,3	113,1
2	Kujawsko-pomorskie	100,2	100,2	108,1	124,6	160,5	115,2
3	Lubelskie	77,8	77,8	76,3	78,2	126,2	102,5
4	Lubuskie	98,4	98,4	109,6	119,6	196,6	109,2
5	Łódzkie	92,8	92,8	96,7	106,0	151,3	109,7
6	Małopolskie	85,5	85,5	87,6	97,2	154,8	111,0
7	Mazowieckie	95,9	95,9	97,5	104,6	135,0	107,3
8	Opolskie	104,3	104,3	105,8	115,0	145,0	108,7
9	Podkarpackie	87,0	87,0	94,4	99,0	130,9	104,8
10	Podlaskie	72,4	72,4	77,9	86,1	141,6	110,5
11	Pomorskie	104,8	104,8	112,6	125,0	169,9	111,1
12	Śląskie	98,7	98,7	103,3	116,3	167,7	112,5
13	Świętokrzyskie	75,7	75,7	81,5	93,4	153,3	114,6
14	Warmińsko-mazurskie	87,7	87,7	87,5	97,8	145,2	111,8
15	Wielkopolskie	104,1	104,1	109,6	116,9	161,9	106,7
16	Zachodniopomorskie	100,0	100,0	110,2	119,3	180,8	108,3
maksimum		79,3	106,6	112,9	127,8	x	
minimum		60,8	72,4	76,3	78,2		
różnica w %		30,4	47,2	48,1	63,5		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W grudniu 2006 r. w porównaniu z grudniem roku poprzedniego duże i średnie zakłady przetwórcze obniżyły produkcję większości przetworów warzywnych. Produkcja konserw warzywnych obniżyła się o 40%, warzyw mrożonych o 37%, marynat o 27%, gotowych dań mrożonych o 13%, a soku pomidorowego o 3%. Wzrosła jedynie produkcja jednogatunkowych soków warzywnych pozostałych (o 11%). W 2006 r. w stosunku do 2005 r. wzrosła o 4% produkcja warzyw mrożonych (do 428,7 tys. ton). Mniej (o 21%) wyprodukowano jednogatunkowych soków warzywnych pozostałych i o 6% soku pomidorowego i konserw warzywnych. Wielkość produkcji gotowych dań mrożonych i marynat warzywnych była zbliżona do 2005 r.

W grudniu 2006 r. wyeksportowano 22,9 tys. ton warzyw świeżych o wartości 11,6 mln EUR, co oznacza spadek ilości w stosunku do grudnia 2005 r. o 11% i wzrost wartości o 77%. Sprzedaż cebuli zmniejszyła się o 47%, kalafiorów o 34% i marchwi o 30%. Natomiast siedmiokrotnie zwiększył się eksport pomidorów, trzykrotnie ogórków i o 27% kapusty. Sprzedano 34,1 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 22,2 mln EUR. Rozmiary eksportu przetworów spadły w stosunku do grudnia 2005 r. o 12%, a wartość sprzedaży wzrosła o 11%. Na zmniejszenie wolumenu eksportu przetworów warzywnych wpłynęła niższa sprzedaż marynat (o 27%), mrożonek (o 14%) i konserw (o 3%). Natomiast o 13% zwiększył się eksport suszy.

Import warzyw świeżych w grudniu 2006 r. wyniósł 30,5 tys. ton, a jego wartość 24,6 mln EUR. W porównaniu z grudniem 2005 r. wolumen importu warzyw świeżych wzrósł o 31%, a jego wartość o 47%. Więcej zakupiono cebuli (o 269%), czosnku, pomidorów i papryki. Natomiast mniejszy był import kapusty (o 90%), marchwi (o 40%) i ogórków (o 5%). Import przetworów warzywnych wyniósł 9,1 tys. ton, a jego wartość 8,3 mln EUR. Oznacza to wzrost w porównaniu z grudniem 2005 r. odpowiednio o 2 i 16%. Spośród przetworów o 35% zwiększył się zakup mrożonek warzywnych. Natomiast o 18% mniej zakupiono marynat, o 10% konserw, o 8% suszy i o 4% koncentratu pomidorowego.

Według wstępnych danych w 2006 r. wyeksportowano ogółem 376,5 tys. ton warzyw świeżych o wartości 148 mln EUR. Rozmiary eksportu w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego obniżyły się o 19%, a wartość o 2%. W tym samym czasie sprzedano 416 tys. ton warzyw przetworzonych o wartości 247,4 mln EUR, czyli o 3% mniej, ale o wartości wyższej o 16%. Równocześnie zaimportowano 239 tys. ton warzyw świeżych za 167,6 mln

EUR, tzn. więcej o 34% i o wartości o 26% wyższej niż w 2005 r. Import przetworów warzywnych wyniósł w tym czasie 112 tys. ton, a jego wartość 93,7 mln EUR. Jego rozmiary zwiększyły się w stosunku do 2005 r. o 3%, a wartość o 11%.

W grudniu 2006 r. w porównaniu z listopadem nieznacznie obniżyły się ceny detaliczne cebuli, kapusty białej, buraków, porów i selerów. Natomiast ceny kalafiorów wzrosły o 51%, papryki o 27%, cebuli o 4% i pieczarek o 3%. Ceny detaliczne i ceny zbytu przetworów warzywnych były zbliżone do cen z listopada 2006 r. W stosunku do grudnia 2005 r. zwiększyły się ceny detaliczne prawie wszystkich warzyw świeżych, w tym: cebuli (o 60%), marchwi (o 17%), buraków i porów (o 14%), kalafiorów (o 12%), i selerów (o 11%). Tańsza była jedynie kapusta biała (o 16%). Spośród przetworów warzywnych najbardziej wzrosły ceny detaliczne: mrożonej fasoli szparagowej (o 16%), mrożonego szpinaku (o 14%) i mrożonych mieszanek warzywnych (o 11%). Wzrosły też ceny zbytu: keczupu (o 16%), mrożonych mieszanek warzywnych (o 13%), mrożonej fasoli szparagowej (o 11%) i mrożonych kalafiorów (o 8%). Niższe były ceny zbytu ogórków konserwowych, koncentratu pomidorowego i soku pomidorowego. Nie zmieniły się znacznie ceny detaliczne: ogórków konserwowych, soku pomidorowego i jednogatunkowych soków warzywnych.

W lutym 2007 r. w porównaniu ze styczniem wzrosły ceny skupu większości warzyw przeznaczonych do bezpośredniego spożycia, do przetwórstwa i na eksport. Najbardziej zdrożały warzywa kierowane na eksport: kapusta pekińska (o 46%), seler (o 24%) i kapusta czerwona (o 20%). Spośród warzyw przeznaczonych do przetwórstwa najbardziej wzrosły ceny skupu marchwi (o 35%), kapusty białej (o 18%) i pietruszki (o 15%). W mniejszym stopniu zdrożały warzywa do bezpośredniej konsumpcji. Firmy eksportujące o 16% mniej płaciły za buraki, a spółdzielnie ogrodnicze o 2% mniej za pieczarki. Zwiększyły się o 15% ceny hurtowe kapusty białej i o 3% marchwi, natomiast ceny ogórków spod osłon obniżyły się o 17%. W stosunku do lutego 2006 r. niższe były ceny skupu większości warzyw, jak: kapusty białej (o 65% przeznaczonej na eksport), czerwonej, marchwi, pietruszki, selerów, porów i buraków. Wzrosły ceny cebuli: w skupie o 134% (cebula obierana), a w hurcie o 98%. Kapusta biała zdrożała w hurcie o 67%, spadły natomiast ceny marchwi (o 22%) i buraków ćwikłowych (o 13%).

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafioły gruntowe (szt.)	Pieczarki
2005 I-XII	0,40	0,92	0,49	0,61	0,47	1,10	0,76	1,78	3,80	1,54	4,32
2006 I	0,51	0,92	0,55	0,56	0,49	-	-	-	4,77	-	4,39
II	0,55	0,96	0,66	0,69	0,61	-	-	-	-	-	4,11
III	0,58	0,99	0,68	0,77	0,67	-	-	-	4,72	-	4,30
IV	0,60	1,04	0,69	0,82	0,73	-	-	-	6,41	-	4,35
V	0,69	1,07	0,63	1,06	0,82	-	-	-	5,34	-	3,95
VI	0,92	1,27	0,68	1,09	0,90	-	-	-	3,21	-	4,14
VII	1,58	1,76	1,50	1,53	0,78	1,22	0,90	-	2,69	-	4,88
VIII	1,14	1,79	0,40	1,23	0,66	1,15	0,81	-	1,66	2,20	5,33
IX	0,94	1,57	0,34	0,74	0,58	0,95	0,70	1,07	1,65	1,91	5,26
X	0,82	1,38	0,29	0,59	0,45	-	-	0,50	1,99	-	4,29
XI	0,90	1,35	0,29	0,57	0,50	-	-	-	2,82	-	4,32
XII	0,93	1,39	0,26	0,58	0,48	-	-	-	4,07	-	4,68
2006 I-XII	0,85	1,29	0,58	0,85	0,64	1,11	0,80	0,79	3,58	2,06	4,50
2007 I	0,94	1,46	0,27	0,61	0,50	-	-	-	5,17	-	4,46
II	1,04	1,56	0,30	0,67	0,51	-	-	-	-	-	4,38
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2007</u> <u>I 2007</u>	111	107	111	110	102	x	x	x	x	x	98
<u>I 2007</u> <u>I 2006</u>	189	163	45	97	84	x	x	x	x	x	107

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafioły różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2005 I-XII	0,52	0,37	0,20	0,22	0,70	0,71	1,46	0,95	0,93	0,46	0,24
2006 I	0,59	0,38	0,34	0,26	0,80	-	-	-	-	-	-
II	0,61	0,58	0,55	0,35	1,25	-	-	-	-	-	-
III	0,65	0,73	0,68	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,68	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,76	0,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,91	0,73	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,90	-	-	-	-	0,78	-	-	1,04	-	-
VIII	1,12	0,30	-	-	-	0,95	1,44	0,98	1,03	0,50	0,24
IX	1,16	0,29	0,23	0,25	-	0,96	1,29	1,01	0,90	0,47	0,23
X	1,20	0,25	0,24	0,24	-	0,83	1,34	0,80	-	0,46	0,22
XI	1,42	0,25	0,23	0,22	0,65	-	1,39	0,90	-	-	-
XII	1,45	0,25	0,24	0,23	0,73	-	-	-	-	-	-
2006 I-XII	0,95	0,48	0,36	0,26	0,86	0,88	1,37	0,92	0,99	0,48	0,23
2007 I	1,43	0,28	0,34	0,25	0,98	-	-	-	-	-	-
II	1,43	0,33	0,46	0,26	1,13	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2007</u> <u>I 2007</u>	100	118	135	104	115	x	x	x	x	x	x
<u>I 2007</u> <u>I 2006</u>	234	57	84	74	90	x	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2005 XII	-	-	0,53	0,46	0,65	-	0,50	1,19	0,79	0,30	1,25	0,35	-
2005 I-XII	2,91	1,33	1,11	0,45	0,47	2,53	0,60	1,11	1,09	0,30	1,18	0,46	0,35
2006 I	-	-	0,76	0,55	0,70	-	0,53	1,10	1,02	0,30	1,68	0,43	-
II	-	-	0,97	0,72	0,90	-	0,72	1,73	1,30	0,40	2,20	0,45	-
III	-	-	0,87	0,67	0,90	-	0,83	2,05	1,43	0,46	-	0,47	-
IV	-	-	0,86	0,61	-	-	0,88	2,00	1,93	0,49	-	0,48	-
V	5,50	-	1,42	0,59	-	-	0,94	2,50	3,00	0,56	-	0,60	-
VI	2,90	-	0,83	0,47	0,80	-	1,10	3,00	3,25	0,66	-	1,25	-
VII	2,98	0,95	0,92	0,36	0,80	-	1,40	-	-	1,11	-	0,63	-
VIII	2,01	0,80	1,53	0,40	0,70	3,08	1,00	-	3,25	0,91	1,40	0,57	-
IX	2,53	0,75	1,25	0,34	0,65	2,53	0,79	-	1,01	0,88	-	0,40	-
X	2,64	1,60	0,72	0,26	0,49	2,20	0,80	2,20	0,83	0,69	1,00	0,40	-
XI	2,80	-	0,63	0,24	0,43	-	0,62	1,65	0,75	0,74	1,00	0,36	-
XII	-	-	0,61	0,24	0,40	-	0,60	1,50	0,74	0,79	1,00	0,41	-
2006 I-XII	3,05	1,03	0,95	0,45	0,68	2,60	0,85	1,97	1,68	0,67	1,38	0,54	-
2007 I	-	-	0,70	0,24	0,45	-	0,57	1,64	0,79	0,83	1,00	0,37	-
II	-	-	1,02	0,25	0,54	-	0,60	1,70	0,98	0,84	1,00	0,31	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>II 2007</u> <u>I 2007</u>	x	x	146	104	120	x	105	104	124	101	100	84	x
<u>I 2007</u> <u>I 2006</u>	x	x	105	35	60	x	83	98	75	210	45	69	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Soki warzywne pozostałe	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Dania mrożone gotowe	Marynaty
2005 IX	5 428	955	61 437	14 504	1 039	7 988
X	1 875	1 200	57 315	7 735	1 274	5 850
XI	2 528	881	46 868	4 133	1 152	4 225
XII	2 206	1 238	32 719	4 375	1 362	3 744
2005 I-XII	33 595	13 215	413 560	76 538	14 430	57 777
2006 I	2 139	707	34 676	3 116	1 291	2 018
II	2 411	1 002	31 559	3 692	1 340	2 497
III	3 232	1 391	36 214	4 361	1 397	3 464
IV	3 292	1 111	25 062	3 526	1 215	2 075
V	2 232	1 017	20 071	3 061	1 072	1 837
VI	2 414	648	20 236	4 221	871	2 172
VII	2 727	258	20 451	10 320	642	8 353
VIII	2 890	571	25 791	12 150	853	12 760
IX	3 331	898	57 993	12 202	1 333	8 031
X	2 561	1 080	71 581	6 593	1 605	6 089
XI	2 226	840	52 278	5 611	1 540	4 566
XII	2 152	933	32 767	3 384	1 343	3 325
Wskaźnik zmian w %						
<u>XII 2006</u> <u>XII 2005</u>	97	111	63	60	87	73

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006												XII 2006	XII 2005
	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	(%)								
Warzywa ogółem	41015	31384	25839	463277	30210	33181	37908	31239	36057	28253	30748	31029	33519	35116	26403	22876	376540	89								
Cebula	14954	14323	14226	158740	19307	18329	18301	14923	16429	10135	6338	6129	7808	7965	10146	7541	143350	53								
Kapusta	3232	5899	3724	97036	2778	4480	6602	6147	6745	2410	1687	1413	2311	5439	3504	4724	48239	127								
Marchew	959	896	728	22014	645	1546	1855	1624	2277	1800	454	266	266	340	854	508	12434	70								
Ogórki	2318	444	67	29806	66	104	57	263	802	2163	5812	7665	4212	566	220	215	22246	320								
Pomidory	10386	2756	179	63554	314	297	164	914	3409	6161	10327	10523	11101	9115	2080	1320	55724	737								
Kalafiory	3003	602	169	14552	170	106	149	116	147	2154	2848	1636	2581	3848	973	111	14839	66								
Przetwory ogółem	40318	43226	38665	430657	38526	40075	48941	33787	30414	28715	21020	21666	34253	43494	41120	34053	416063	88								
Susze	1465	1620	862	14093	1530	1472	1837	1441	1385	1256	1143	1160	1447	1856	1840	971	17337	113								
Marynaty	3547	3762	3089	31151	2180	2365	3509	2460	2383	1967	1874	2177	2779	3450	3320	2261	30726	73								
Konserwy	3968	4087	3988	35245	2931	3500	3763	2784	2465	1873	1060	1742	2973	3967	3986	3877	34922	97								
-kapusta kwasz.	1363	1064	1199	12170	782	973	1109	834	904	527	375	628	1142	1109	1466	1696	11543	141								
Mrożonki	29484	31545	28567	327375	29711	30404	37042	24622	22167	21117	15214	14437	24923	21441	28669	24482	304229	86								
Pieczarki i ich przetwory	12350	11848	11217	133923	12514	11425	13077	10735	10392	9394	7827	7845	9447	11626	12540	14211	131033	127								
Warzywa ogółem	14418	8615	6563	131836	7073	7593	8809	7885	12882	13646	16262	16543	17968	16939	10724	11642	147967	177								
Cebula	3483	3664	3223	29822	3739	3600	3667	3084	3465	2995	2336	2630	3708	4202	4682	3840	41948	119								
Kapusta	414	667	462	9661	527	732	1104	934	1141	527	310	254	333	619	562	673	7716	146								
Marchew	188	201	154	3458	135	237	311	246	351	329	190	131	110	136	144	2003	4323	1300								
Ogórki	680	128	51	11508	35	45	48	207	516	984	1981	2512	1453	363	185	227	8554	445								
Pomidory	6343	1590	93	44378	124	185	92	1058	4001	5807	8686	7958	8324	6502	1525	1179	45442	1268								
Kalafiory	822	134	90	4335	114	60	89	65	108	662	848	730	1061	1049	413	94	5295	104								
Przetwory ogółem	21174	22256	20067	212840	21402	21724	27024	19950	18034	16356	11925	13887	21941	27176	25848	22177	247443	111								
Susze	2775	2657	1952	23092	2638	2191	3028	2423	2195	2111	1855	2017	2580	3239	3218	2343	29837	120								
Marynaty	2511	2658	2059	21486	1685	1765	2620	2062	2042	1618	1549	1655	2205	2873	2711	1911	24695	93								
Konserwy	1790	2104	2094	19105	1829	2172	2614	1956	1655	1584	858	1340	2125	2517	2393	2293	23336	110								
-kapusta kwasz.	376	380	424	3713	344	456	520	399	404	272	196	234	410	423	492	590	4739	139								
Mrożonki	12443	13368	12326	133496	13444	13546	16600	11626	10618	9180	6506	7053	13278	16427	15624	13720	147621	111								
Pieczarki i ich przetwory	15647	15645	15177	166481	17098	15426	17928	16174	16892	14705	12308	12780	15099	19599	19306	21494	198809	142								

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW, MF, od I.I.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006												XII 2006 XII 2005 (%)	
	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII									
Warzywa ogółem	5418	17111	23313	179112	24538	25906	34673	27353	21568	20432	10077	5595	8235	9803	20426	30511	239117		131							
Cebula	1248	1721	2313	19094	1215	1770	2368	2030	3862	8285	3699	2596	6031	5903	6362	8524	52647		369							
Kapusta	1	49	77	2276	81	258	354	675	431	26	11	2	0	2	0	8	1848		10							
Marchew	214	324	1067	20373	3326	3754	5050	4160	5697	5677	2966	1580	185	602	91	639	33727		60							
Ogórki	1526	3934	3112	16328	3138	2427	2413	2102	355	123	22	34	43	1151	3163	2948	17919		95							
Pomidory	550	5019	9308	58210	8735	9191	11323	7318	4864	3290	1573	552	178	358	655	10574	64503		110							
Papryka	570	2480	2815	20480	2528	2470	3766	2396	1679	1679	962	82	874	376	1998	2880	2203		102							
Czosnek	506	730	748	7727	455	668	458	703	353	452	441	407	476	363	403	847	6028		113							
Przetwory ogółem	9981	8752	8927	108525	8357	8282	12269	9666	7557	7579	7137	9410	10173	10842	11778	9128	112178		102							
Mrożonki	1435	1819	1793	20879	2200	2458	3550	2510	2096	1720	1510	2776	3264	2343	2559	2414	29400		135							
Susze	822	638	675	8873	834	660	975	1100	1102	824	506	547	605	563	811	621	9149		92							
Marynaty	933	858	978	8375	761	692	734	642	523	572	520	525	710	1098	944	798	8519		82							
Konserwy	2608	2497	2515	26622	1841	1887	2778	2390	1075	1242	1334	2212	2232	3263	2310	2269	24833		90							
-kukurydza konserw.	1513	1333	290	12303	781	948	1568	1759	471	629	722	1605	1538	2104	1531	1389	15044		479							
Koncentrat pomid.	3143	1869	2035	33766	1988	1580	3032	2004	1719	2481	2484	2490	2186	2406	3901	1954	28224		96							
Warzywa ogółem	2822	10320	16729	133089	19952	20443	26833	22958	15985	9337	4773	2242	2382	4141	13937	24602	167586		147							
Cebula	187	170	172	1732	163	277	647	260	301	996	473	477	986	1162	1378	1620	8740		942							
Kapusta	0	7	11	670	15	57	137	299	183	9	2	1	0	2	1	7	714		64							
Marchew	48	88	263	5219	747	985	1484	1312	1805	1713	759	607	70	118	57	222	9881		84							
Ogórki	687	2088	2601	13175	3933	3136	1411	939	252	53	39	46	64	786	2728	3245	16633		125							
Pomidory	429	3598	7151	56550	6738	7447	11076	8240	5579	2370	1410	353	210	499	509	11330	60346		158							
Papryka	329	2030	3124	24807	3088	3239	4349	3746	3863	2467	1129	111	358	320	2042	3377	28088		108							
Czosnek	526	705	738	6554	685	804	645	1044	558	835	551	371	417	462	660	901	7928		122							
Przetwory ogółem	7851	7189	7147	84264	7330	6627	9906	8145	6671	6354	5880	7101	8497	9325	9526	8292	93654		116							
Mrożonki	1021	1300	1294	15325	1730	1637	2381	1987	1589	1244	1098	1686	2201	1703	1962	1915	20834		148							
Susze	1291	994	901	1316	1138	985	1551	1673	1425	1132	761	873	1235	1072	1385	1105	14333		123							
Marynaty	661	599	730	5566	532	495	564	540	481	520	438	399	660	911	723	645	6909		88							
Konserwy	2462	2501	2453	24940	2076	1817	2799	2259	1357	1524	1512	2175	2291	3326	2367	2525	26028		103							
-kukurydza konserw.	1130	1026	223	8802	635	698	1247	1322	362	461	533	1115	1151	1556	1158	1073	1131		481							
Koncentrat pomid.	1733	1086	1112	18500	1245	974	1709	1258	1121	1377	1421	1403	1320	1445	2158	1249	16680		112							

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ. MRIRW, MF, od 1.1.2006 r. CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2005 XI	0,26	0,11	0,22	0,29	0,58	0,22	1,37	0,68	0,36	0,48
XII	0,23	0,12	0,21	0,75	0,52	0,53	1,48	0,65	0,35	0,46
2005 I-XII	0,19	0,10	0,16	0,39	0,70	0,30	1,29	0,67	0,31	0,46
2006 I	0,19	0,19	0,21	0,53	0,40	0,67	1,53	0,72	0,44	0,47
II	0,20	0,16	0,15	0,43	0,62	0,57	1,51	0,70	0,47	0,47
III	0,20	0,17	0,17	0,83	0,56	0,59	1,50	0,68	0,47	0,46
IV	0,21	0,15	0,15	0,79	1,16	0,56	1,43	0,93	0,48	0,50
V	0,21	0,17	0,15	0,64	1,17	0,73	1,49	0,92	0,45	0,50
VI	0,30	0,22	0,18	0,45	0,94	0,31	1,45	0,92	0,52	0,46
VII	0,37	0,18	0,42	0,34	0,84	0,30	1,47	1,02	0,52	0,59
VIII	0,43	0,18	0,49	0,33	0,76	0,45	1,58	0,81	0,37	0,53
IX	0,47	0,14	0,41	0,34	0,75	0,41	1,59	0,80	0,36	0,49
X	0,53	0,11	0,40	0,64	0,71	0,27	1,63	0,91	0,38	0,51
XI	0,46	0,16	0,17	0,84	0,73	0,42	1,49	0,90	0,34	0,53
XII	0,51	0,14	3,94	0,72	0,89	0,85	1,47	0,90	0,35	0,50
2006 I-XII	0,29	0,16	0,35	0,38	0,82	0,36	1,51	0,83	0,41	0,49
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2006</u> <u>XI 2006</u>	111	88	2318	86	122	202	99	100	103	94
<u>XII 2006</u> <u>XII 2005</u>	222	117	1876	96	171	160	99	138	100	109

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała ^a	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2005 XI	0,56	0,50	0,64	0,59	-	-	3,72	2,79	-
XII	0,53	0,51	0,68	0,59	-	-	7,77	3,74	-
2005 I-XII	0,53	0,47	0,89	0,59	2,27	1,19	4,52	4,94	1,86
2006 I	0,57	0,61	0,85	0,64	-	-	9,45	5,40	-
II	0,65	0,78	1,03	0,79	-	-	10,81	7,98	-
III	0,74	0,81	1,07	0,78	-	-	4,86	11,83	-
IV	0,67	0,75	1,08	0,76	-	-	3,53	6,99	-
V	0,69	0,69	1,20	0,81	-	-	2,28	5,74	-
VI	0,88	0,71	1,25	1,17	1,86	-	1,31	3,28	2,23
VII	1,13	1,09	1,41	0,94	1,20	-	0,79	2,88	1,59
VIII	1,21	1,37	1,27	0,78	1,16	1,19	1,34	2,07	2,99
IX	1,18	0,92	0,86	0,69	1,19	0,87	1,23	2,06	2,28
X	1,11	0,92	0,81	0,64	3,13	1,02	3,05	2,62	1,40
XI	1,15	1,00	0,82	0,68	-	-	5,45	3,78	-
XII	1,19	1,06	0,78	0,67	-	-	6,53	5,58	-
2005 I-XII	0,93	0,89	1,04	0,78	1,71	1,03	4,22	5,02	2,10
2007 I	1,28	1,13	0,78	0,69	-	-	13,38	-	-
II	1,29	1,30	0,80	0,69	-	-	11,13	-	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>II 2007</u> <u>I 2007</u>	101	115	103	100	x	x	83	x	x
<u>II 2007</u> <u>II 2006</u>	198	167	78	87	x	x	103	x	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiorzy mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2005 XI	2,96	7,85	2,86	2,85	2,70	5,98	2,54
XII	2,93	7,92	2,89	2,84	2,72	5,15	2,50
2005 I-XII	3,01	8,10	2,74	2,83	2,61	5,77	2,32
2006 I	2,84	7,67	2,89	2,86	2,67	5,25	2,36
II	2,79	7,49	2,92	2,87	2,75	5,31	2,35
III	2,81	7,48	2,93	2,90	2,77	5,57	2,29
IV	2,74	7,28	2,93	2,89	2,82	5,79	2,29
V	2,74	7,17	2,90	2,85	2,79	5,91	2,40
VI	2,77	7,17	2,91	2,89	2,78	5,93	2,49
VII	2,74	7,21	2,92	2,90	2,75	5,94	2,50
VIII	2,77	7,06	2,96	2,94	2,77	5,93	2,48
IX	2,79	6,95	3,07	2,99	2,85	5,93	2,44
X	2,78	7,22	3,15	3,01	2,93	5,98	2,42
XI	2,73	7,32	3,16	3,06	3,03	5,96	2,45
XII	2,74	7,43	3,21	3,08	3,06	5,97	2,44
Wskaźnik zmian w %							
<u>XII 2006</u> <u>XI 2006</u>	100	102	102	101	101	100	100
<u>XII 2006</u> <u>XII 2005</u>	94	94	111	108	113	116	98

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory gruntowe	Ogórki gruntowe	Kalafiorzy	Pieczarki
2005 XI	1,21	0,87	1,31	1,14	2,82	3,18	5,01	-	-	3,38	5,87
XII	1,20	0,88	1,34	1,13	2,80	3,34	7,22	-	-	4,00	6,09
2005 I-XII	1,26	0,83	1,57	1,23	3,22	3,67	9,42	2,92	2,44	4,29	6,00
2006 I	1,21	0,95	1,42	1,18	2,89	3,87	8,90	-	-	5,86	6,06
II	1,26	1,13	1,62	1,29	3,26	4,72	9,61	-	-	6,67	5,98
III	1,28	1,22	1,72	1,36	3,41	5,73	10,04	-	-	6,52	5,89
IV	1,31	1,28	1,87	1,41	3,84	6,95	10,23	-	-	6,27	5,98
V	1,39	1,32	2,08	1,48	4,75	7,47	13,13	-	-	5,17	5,73
VI	1,81	1,33	2,36	1,76	5,98	6,66	11,80	-	3,06	3,37	5,75
VII	2,49	1,68 ^a	2,49	2,07	7,37	1,48 ^a	9,77	-	2,02	2,21	6,27
VIII	2,32	2,11 ^a	2,30	1,69	6,70	5,79	5,13	-	1,90	3,95	7,14
IX	2,08	0,98	1,82	1,44	4,66	4,40	3,71	3,21	1,84	3,48	6,65
X	1,90	0,80	1,62	1,34	1,34	4,08	3,39	3,61	2,98	2,37	5,96
XI	1,85	0,75	1,55	1,30	3,20	3,84	5,76	-	-	2,98	5,95
XII	1,92	0,74	1,57	1,29	3,10	3,82	7,31	-	-	4,49	6,15
2006 I-XII	1,74	1,05	1,87	1,47	4,39	4,78	8,23	3,41	2,36	4,45	6,13
Wskaźnik zmian w %											
<u>XII 2006</u> <u>XI 2006</u>	104	99	101	99	97	99	127	x	x	151	103
<u>XII 2006</u> <u>XII 2005</u>	160	84	117	114	111	114	101	x	x	112	101

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy	Fasola szparagowa mrożona	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Ketchup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny
2005 XI	4,36	15,29	6,10	5,06	6,68	5,30	8,60	3,56	5,25	7,86	3,76
XII	4,32	15,29	6,10	5,08	7,00	5,30	8,56	3,54	5,18	7,69	3,76
2005 I-XII	5,18	15,05	6,14	5,07	6,80	5,31	8,51	3,56	5,24	7,82	3,74
2006 I	4,30	15,57	6,16	5,16	6,72	5,36	8,60	3,53	5,25	7,80	3,79
II	4,32	15,57	6,18	5,32	6,74	5,40	8,60	3,79	5,23	7,86	3,80
III	4,29	15,57	6,16	5,42	6,72	5,44	8,65	3,52	5,28	7,89	3,82
IV	4,23	15,57	6,22	5,54	6,68	5,44	8,70	3,52	5,18	7,74	3,82
V	4,22	15,57	6,24	5,60	6,68	5,48	8,70	3,52	5,23	7,86	3,82
VI	4,21	15,43	6,26	5,62	6,68	5,46	8,70	3,54	5,28	7,94	3,82
VII	4,24	15,43	6,22	5,66	6,68	5,46	8,70	3,54	5,33	7,94	3,81
VIII	4,23	15,43	6,24	5,64	6,68	5,48	8,70	3,55	5,35	7,97	3,81
IX	4,24	15,43	6,26	5,66	6,66	5,50	8,70	3,55	5,35	8,00	3,80
X	4,28	15,57	6,48	5,70	6,78	5,62	8,70	3,55	5,40	8,06	3,80
XI	4,30	15,57	6,76	5,76	7,00	5,76	8,75	3,57	5,35	8,00	3,80
XII	4,30	15,57	7,06	5,78	7,18	5,90	8,75	3,57	5,28	7,86	3,79
2006 I-XII	4,26	15,52	6,35	5,57	6,77	5,53	8,69	3,56	5,29	7,91	3,81
Wskaźnik zmian w %											
XII 2006 XI 2006	100	100	104	100	103	102	100	100	99	98	100
XII 2006 XII 2005	100	102	116	114	103	111	102	101	102	102	101

^a w zł/l

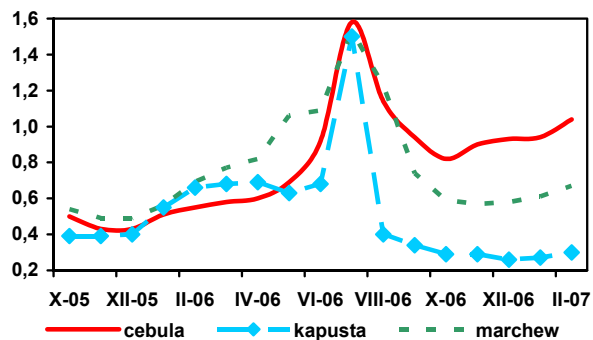
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych warzyw w Polsce i w Niemczech (%)

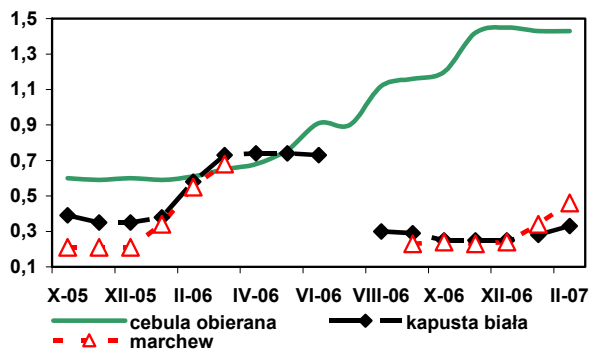
Miesiące	Ceny hurtowe						Ceny detaliczne						
	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafior	Cebula	Kapusta biała	Kapusta pekińska	Marchew	Buraki	Pory	Kalafior
2005 IX	46	63	56	24	45	49	65	36	-	63	78	65	95
X	55	72	28	25	-	-	55	35	67	61	71	70	79
XI	52	73	27	25	-	-	53	33	66	61	60	71	70
XII	48	75	35	27	-	-	57	30	61	56	40	65	55
2006 I	46	74	37	28	-	-	57	35	60	56	39	66	83
II	48	68	42	25	-	-	58	37	62	54	44	63	107
III	46	65	44	25	-	-	50	36	59	51	54	66	117
IV	-	59	58	26	-	-	37	38	58	51	54	70	116
V	44	58	65	25	-	-	35	-	-	52	97	95	110
VI	46	61	66	28	-	-	46	-	-	72	107	97	119
VII	45	64	63	29	44	55	64	-	-	75	89	-	62
VIII	52	67	58	28	48	48	73	-	-	77	92	85	66
IX	54	69	31	26	-	-	69	32	-	65	58	67	83
X	52	75	29	28	-	-	62	30	71	63	64	77	68
XI	53	74	30	26	-	-	58	27	66	63	45	80	43
XII	50	75	32	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007 I	48	72	35	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse i dla Niemiec ceny detaliczne na podstawie "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

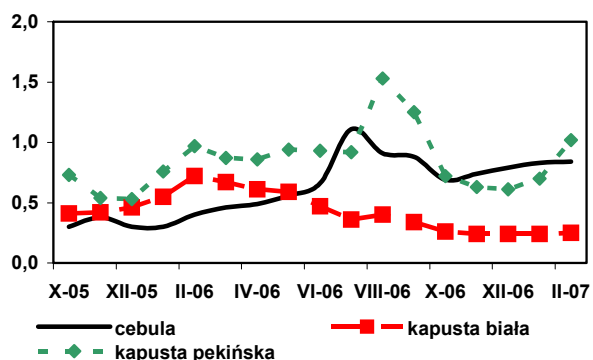
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

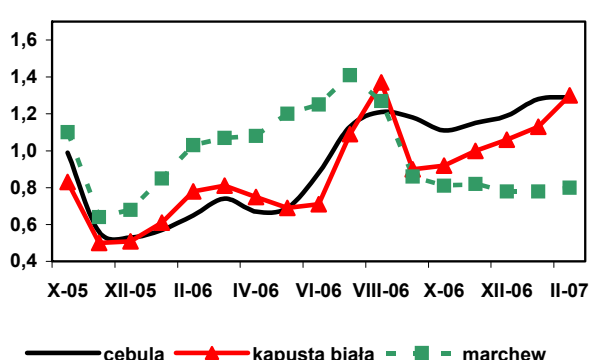
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

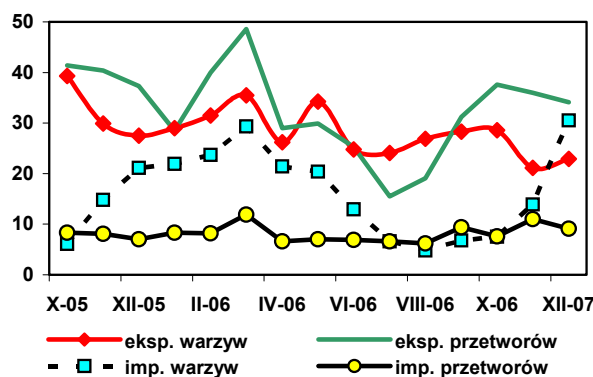
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

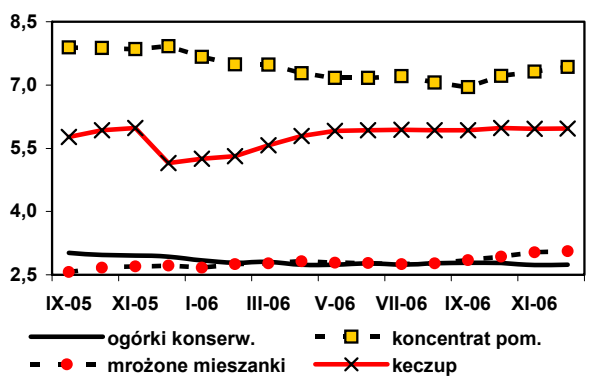
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

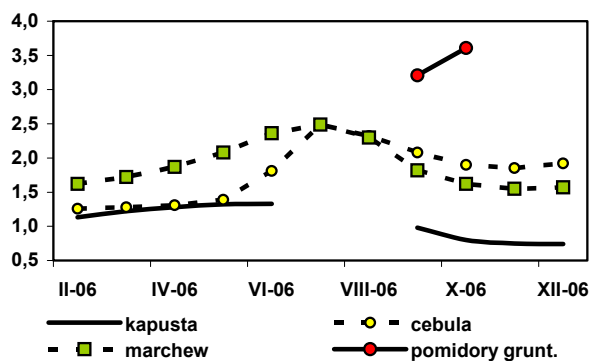
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

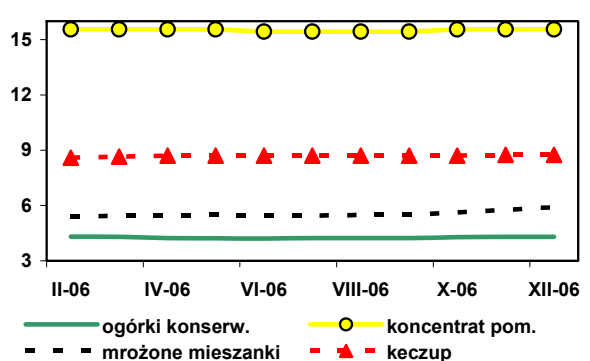
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W grudniu 2006 r. mniejsza niż w grudniu roku poprzedniego była produkcja soków pitnych z owoców cytrusowych i soku jabłkowego oraz dżemów i owoców mrożonych¹. Zwiększyła się natomiast produkcja kompotów, zagęszczonych soków owocowych i pozostałych soków pitnych owocowych i owocowo-warzywnych. W całym 2006 r. w porównaniu z rokiem poprzednim produkcja soków pitnych obniżyła się o prawie 10%, a dżemów o 27%. Produkcja soków zagęszczonych wzrosła o 5%, owoców mrożonych o 18%, a kompotów 3-krotnie.

W grudniu 2006 r. dwukrotnie większe w porównaniu z grudniem 2005 r., były rozmiary eksportu owoców świeżych (decydujący był wzrost eksportu jabłek). Eksport przetworów owocowych zwiększył się o 7% (niższa była tylko sprzedaż soku jabłkowego). Wpływy z eksportu całej tej grupy towarowej, z powodu wzrostu cen większości owoców i ich przetworów, wzrosły o 20% i wyniosły 72,3 mln EUR. Import owoców świeżych zmniejszył się o 10%, a zadecydował o tym spadek przywozu owoców cytrusowych (o 17%). Wyższy był przywóz brzoskwiń, winogron, arbuźów i jabłek. Rozmiary importu przetworów owocowych obniżyły się o 11% (najbardziej spadł przywóz zagęszczonych soków owocowych). W wyniku wzrostu cen w imporcie większości produktów wartość przywozu przetworów owocowych wzrosła o 19%, a wydatki na przywóz owoców świeżych obniżyły się o 4%. Łączna wartość przywozu owoców i ich przetworów była wyższa o 2% i wyniosła 102,5 mln EUR. W grudniu ujemne saldo obrotów handlu zagranicznego owocami i ich przetworami wyniosło 30,2 mln EUR, wobec 40,1 mln EUR, w grudniu roku poprzedniego. W całym 2006 r. wartość eksportu owoców i ich przetworów wzrosła o 21,4%, a importu o 12,7% i wyniosła odpowiednio 998,7 i 985,8 mln EUR. Dodatkowo saldo obrotów wyniosło 12,9 mln EUR wobec ujemnego na poziomie 51,9 mln EUR w roku poprzednim.

W grudniu 2006 r. wyższe niż w grudniu 2005 r. były ceny detaliczne truskawek mrożonych, soku pomarańczowego i soku jabłkowego. Potaniały natomiast wszystkie owoce świeże oraz sok z czarnej porzeczki, dżemy i owoce południowe w puszkach. W 2006 r. wyższe niż w 2005 r. były ceny detaliczne malin (o 34%), jabłek (o 25%), czereśni (o 14%) i truskawek (o 13%).

Nieznacznie droższe były też gruszki, mandarynki, dżemy i sok jabłkowy. Potaniały natomiast banany, cytryny, pomarańcze, winogrona i śliwki oraz truskawki mrożone, brzoskwinie i ananasy w puszkach, a także sok z czarnej porzeczki. Przeciętne ceny detaliczne owoców świeżych zwiększyły się w stosunku do roku poprzedniego o 3,4% (ceny jabłek wzrosły o 17,0%, gruszek, o 4,5%, a owoców południowych spadły o 4,4%). Ceny przetworów owocowych były niższe o 1,0%. Wzrost cen owoców świeżych był wyższy od wzrostu cen całej żywności (o 0,6%). W grudniu 2006 r. wyższe niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego, były ceny zbytu pitnego soku pomarańczowego i produkowanego z porzeczek czarnych. Niższe były ceny soku jabłkowego i dżemów. Średnie ceny zbytu soku jabłkowego i dżemów były też niższe w okresie I-XI 2006 r. w porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego.

W lutym 2007 r. wzrosły w stosunku do lutego roku poprzedniego ceny płacone za jabłka deserowe przez firmy eksportowe. Z powodu mniejszej podaży, podrożały o 20% jabłka kierowane do przetwórstwa. Obniżyły się natomiast ceny jabłek i gruszek na rynkach hurtowych i w skupie prowadzonym przez spółdzielnie ogrodnicze. Na rynkach hurtowych tańsze były wszystkie owoce południowe (najbardziej zmniejszyły się ceny pomarańczy). W lutym 2007 r. tańsze niż w miesiącu poprzednim były na rynkach hurtowych pomarańcze (o 5%), cytryny (o 2%) i winogrona (o 2%), podrożały natomiast mandarynki (o 3%), a banany i jabłka o 1%. Droższe były także jabłka deserowe skupowane przez firmy eksportowe, a nieznacznie obniżyły się ceny płacone za te owoce przez spółdzielnie ogrodnicze i zakłady przetwórcze. W styczniu 2007 r. ceny hurtowe jabłek w Polsce stanowiły 52% cen w Niemczech, gruszki 94%, a banany 65% (w styczniu roku poprzedniego wskaźniki te wynosiły odpowiednio: 49, 96 i 68%).

¹ Produkcja w firmach zatrudniających powyżej 50 osób.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2005 I-XII	1,03	1,92	1,47^a	2,44^a	4,33	2,34	2,03^a
2006 I	1,01	2,43	-	-	-	-	-
II	1,15	2,54	-	-	-	-	-
III	1,17	2,57	-	-	-	-	-
IV	1,27	2,75	-	-	-	-	-
V	1,71	-	-	-	-	-	-
VI	1,97	-	1,74	-	-	-	-
VII	2,54	-	1,82	2,43	1,99	4,38	-
VIII	1,66	-	-	2,06	2,85	2,57	2,05
IX	1,07	2,04	-	-	-	-	1,00
X	0,99	2,03	-	-	-	-	1,24
XI	0,97	2,52	-	-	-	-	-
XII	0,98	2,38	-	-	-	-	-
2006 I-XII	1,37	2,41	1,77^a	2,22^a	2,42	2,99	1,43^a
2007 I	1,05	2,20	-	-	-	-	-
II	1,04	2,34	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>II 2007</u> I 2007	99	106	x	x	x	x	x
<u>II 2007</u> II 2006	90	92	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2005 I-XII	0,33	1,13^a	0,76^a	0,62^a	1,84^a	0,62^a	2,03^a	1,84^a	0,92^a
2006 I	0,46	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,40	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,35	1,71	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,31	2,22	0,55	0,61	2,02	-	1,37	0,70	-
VIII	0,27	-	1,18	0,75	2,20	0,63	1,31	0,99	0,51
IX	0,26	-	-	-	1,99	0,66	-	-	0,48
X	0,29	-	-	-	2,25	0,60	-	-	0,42
XI	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,49	-	-	-	-	-	-	-	-
2006 I-XII	0,37	1,99^a	1,02^a	0,63^a	2,16^a	0,64^a	1,36^a	0,90^a	0,47^a
2007 I	0,47	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,48	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)									
<u>II 2007</u> I 2007	102	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>II 2007</u> II 2006	120	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2005 I-XII	0,82	1,16	1,38	0,77	0,77	0,80	0,76	1,50	1,55	2,15	3,33	4,15	1,88
2006 I	0,82	0,98	1,00	0,84	0,75	0,81	0,78	-	1,47	-	-	-	-
II	0,98	1,15	1,00	1,11	1,00	1,03	1,01	-	-	-	-	-	-
III	1,01	1,50 ^a	1,51	0,95	1,01	1,04	1,02	-	-	-	-	-	-
IV	1,08	1,70 ^a	1,53 ^a	1,05	1,03	1,06	1,11	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,47	1,90	2,11	1,58	1,61	1,60	1,29	-	-	-	-	-	-
VI ^a	2,05	2,21	-	2,05	2,25	2,16	2,11	-	-	3,98	3,13	-	-
VII ^a	2,07	2,20	-	2,38	2,20	2,20	2,20	-	-	3,78	3,46	5,33	-
VIII ^a	1,21	2,20	-	2,20	2,20	2,20	2,20	2,31	-	-	3,17	4,22	1,42
IX	0,76	1,00	-	-	-	-	0,79	1,67	1,57	-	-	-	0,82
X	0,73	1,00	-	-	0,63	0,65	0,71	1,56	1,59	-	-	-	1,33
XI	0,78	1,03	1,04	0,76	0,73	0,73	0,73	1,54	1,45	-	-	-	-
XII	0,81	1,04	1,32	0,86	0,79	0,79	0,77	1,48	1,45	-	-	-	-
2006 I-XII	1,15	1,47	1,33	1,38	1,29	1,30	1,23	1,71	1,51	3,88	3,25	4,78	1,19
2007 I	0,89	1,07	1,70	0,93	0,81	0,83	0,83	1,50	1,40	-	-	-	-
II	1,01	1,20	1,80	0,95	0,89	0,90	0,91	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>II 2007</u> I 2007	113	112	106	102	110	108	110	x	x	x	x	x	x
<u>II 2007</u> II 2006	103	104	180	86	89	87	90	x	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty
2005 XI	11 642	14 733	18 169	27 128	12 342	5 592	971
XII	10 843	18 429	13 814	6 362	11 150	5 615	854
2005 I-XII	163 582	192 602	178 496	182 823	285 161	74 376	6 210
2006 I	6 986	12 624	19 880	1 922	10 419	6 475	940
II	6 541	10 201	20 920	2 368	9 279	4 372	932
III	7 383	12 295	26 652	2 548	11 368	4 976	1 007
IV	8 325	11 491	22 920	1 946	9 726	4 362	821
V	8 221	11 632	24 640	1 088	8 832	4 073	951
VI	8 943	10 571	19 138	5 250	51 958	5 205	1 013
VII	7 944	11 408	12 656	10 424	79 972	3 974	2 668
VIII	7 266	9 954	21 770	28 726	80 510	4 485	4 673
IX	6 635	9 116	18 917	45 481	34 790	3 703	1 039
X	10 275	9 486	25 762	49 665	15 422	4 447	997
XI	5 851	9 892	24 329	32 662	15 221	4 774	1 511
XII	7 863	10 900	29 010	10 540	8 995	3 698	1 392
Wskaźniki zmian (%)							
<u>XII 2006</u> XI 2006	134	110	119	32	59	77	92
<u>XII 2006</u> XII 2005	73	59	210	166	81	66	163

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2006												XII 2006 XII 2005 (%)				
	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII		IX	X	XI	XII
	2005																
	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Owoce świeże	21 744	21 241	37 055	632 867	49 138	68 737	70 624	41 591	42 271	36 655	44 252	34 826	31 929	29 524	50 269	71 876	194
Jabłka	7 729	10 922	24 077	426 280	43 048	63 618	60 871	36 042	34 993	11 928	1 893	3 158	14 218	18 867	39 842	58 153	242
Gruszki	1 046	533	227	6 428	147	162	127	96	103	19	40	174	814	685	499	258	114
Truskawki	238	83	83	22 315	124	43	86	370	204	16 344	6 251	331	274	44	-	-	-
Śliwki	1 189	-	-	8 602	-	-	-	-	16	-	103	2 332	5 975	1 672	17	5	-
Maliny	1 591	102	41	16 056	182	39	178	195	165	175	10 143	5 405	3 280	854	99	61	150
Wiśnie	51	41	-	1 734	-	-	-	-	-	-	1 213	7 982	40	-	22	-	-
Przetwory owocowe	73 776	68 134	48 982	688 712	51 179	46 653	56 975	49 237	50 111	52 635	73 648	69 919	80 025	91 657	75 857	52 645	107
Zagęszczony sok jabłkowy	36 941	32 185	18 573	234 819	15 501	11 001	13 353	12 790	12 572	13 195	15 016	14 330	32 929	46 166	35 618	17 458	94
Truskawki w puszkach	952	572	414	5 817	400	639	725	720	733	1 099	802	558	614	624	657	535	129
Wiśnie w puszkach	450	483	366	7 769	465	560	789	549	441	365	333	764	525	581	487	529	145
Dżemy	1 633	1 600	1 325	20 203	1 849	1 845	2 693	2 377	2 360	1 873	1 839	2 427	3 119	3 354	2 701	2 223	168
Mrożonki	20 606	18 526	15 372	268 410	20 706	19 538	23 400	19 513	19 546	20 747	38 603	32 979	26 998	25 185	21 389	18 017	117
Owoce świeże	9 861	9 282	11 865	226 769	13 039	18 076	20 704	12 799	14 241	20 319	30 844	20 957	15 003	10 194	15 447	19 935	168
Jabłka	1 746	2 939	4 991	91 250	9 979	15 116	15 257	9 924	10 285	3 784	696	1 151	3 243	4 434	9 881	12 149	243
Gruszki	395	218	102	2 790	75	81	41	68	64	26	26	84	370	313	242	126	124
Truskawki	149	50	48	12 516	73	26	25	278	312	12 099	5 720	406	542	72	9	47	99
Śliwki	544	1	-	3 500	0	2	0	0	0	6	39	889	2 413	774	9	28	-
Maliny	1 041	151	61	10 249	246	99	250	268	169	154	7 966	3 720	2 286	631	165	122	200
Wiśnie	55	51	-	1 343	-	-	-	-	-	-	795	3 842	35	-	20	1	-
Przetwory owocowe	74 779	69 615	48 356	595 795	50 160	46 950	56 607	52 863	50 762	57 569	78 364	81 430	88 373	93 534	78 195	52 347	108
Zagęszczony sok jabłkowy	40 600	35 102	19 183	197 560	16 063	11 330	14 019	16 243	13 513	14 562	15 232	13 704	34 034	45 035	34 944	17 059	89
Truskawki w puszkach	600	697	504	6 427	490	729	845	825	872	1 181	944	647	718	712	749	748	148
Wiśnie w puszkach	538	615	476	7 989	614	673	890	621	533	473	399	705	599	625	536	597	126
Dżemy	1 984	1 968	1 434	22 909	2 028	2 274	3 502	3 170	3 071	2 546	3 053	3 169	3 834	3 873	3 462	2 760	192
Mrożonki	19 472	17 051	13 766	213 291	19 165	17 671	21 745	18 237	18 498	19 397	37 792	35 291	27 104	25 857	21 372	17 913	130

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, Ministerstwa Finansów i od 01.01.2006 Centrum Analityczne Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2005												2006												XII 2006 XII 2005 (%)
	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII									
Owoce świeże	91 177	81 802	111 466	1043 109	89 262	77 952	87 071	70 166	70 385	69 664	102 491	100 390	75 755	74 382	85 009	100 455	90								
Banany	19 466	17 789	20 314	240 349	19 129	17 439	22 407	16 756	21 042	16 714	16 517	20 801	18 134	19 395	22 859	20 027	99								
Owoce cytrusowe	29 631	40 883	71 978	368 806	58 480	47 626	44 498	33 843	18 644	12 037	9 145	8 717	11 689	22 368	38 770	60 011	83								
Brzoskwinie i nekt.	2 025	217	27	78 976	61	50	53	24	2 685	8 742	25 188	20 432	12 819	1 706	56	176	661								
Winogrona	19 780	8 237	5 659	114 033	2 912	3 607	5 572	7 260	8 277	4 415	6 361	19 096	17 516	19 600	14 311	8 670	153								
Arbuzy	235	148	162	99 756	146	195	533	874	7 408	17 457	33 901	22 034	6 782	559	196	294	181								
Jabłka	11 594	3 318	303	25 316	184	755	889	1 202	2 739	2 859	4 461	1 483	2 883	2 491	767	354	117								
Przetwory razem	25 608	27 445	26 688	263 209	19 701	16 401	25 574	21 231	21 684	17 242	20 965	20 603	20 669	22 793	22 077	23 855	89								
Soki zagęszczone	13 184	11 902	13 508	132 177	9 735	7 215	7 908	8 751	9 809	7 662	7 054	6 052	7 079	6 946	6 223	7 721	57								
-sok pomarańczowy	5 885	5 759	6 386	64 739	5 020	3 389	4 042	4 240	4 080	4 404	4 548	3 886	4 268	3 833	3 385	4 089	64								
Mrożonki	2 589	1 535	1 688	23 409	1 442	1 277	2 999	1 431	1 995	962	3 453	6 043	2 676	2 061	1 414	1 753	104								
Susze	1 358	1 834	1 332	11 132	1 171	998	819	371	729	651	689	894	861	1 759	1 893	1 263	95								
Dżemy	549	762	424	5 940	367	418	771	506	510	751	407	431	509	859	442	591	140								
Przetwory puszkow.	7 746	11 288	9 545	89 236	6 848	6 343	12 847	10 082	8 516	7 171	9 314	7 060	9 392	10 858	11 929	12 295	129								
-ananasy	2 026	2 741	2 084	21 697	1 015	1 794	3 543	2 243	1 506	1 558	1 445	1 632	1 629	2 321	2 969	2 867	138								
-brzoskwinie	2 449	4 547	3 765	29 579	2 262	1 702	4 633	3 460	2 826	2 109	1 757	1 803	3 644	3 666	4 859	3 881	103								
Owoce świeże	54 442	58 787	74 493	620 803	55 712	51 860	60 582	51 573	55 132	51 118	61 683	59 410	48 221	53 434	62 912	71 858	96								
Banany	10 186	10 910	11 292	125 315	11 156	11 544	14 012	11 567	13 483	10 923	6 443	9 570	8 480	10 150	13 622	12 611	112								
Owoce cytrusowe	13 393	22 682	38 833	194 592	30 724	25 157	22 877	16 334	9 263	7 105	5 913	5 685	7 808	13 562	22 169	34 216	88								
Brzoskwinie i nekt.	1 092	1 07	11	44 241	47	80	105	43	2 349	8 259	19 835	16 546	7 854	1 089	438	700	6356								
Winogrona	16 331	8 842	6 258	100 861	3 968	4 460	7 068	9 231	10 629	4 820	7 135	14 343	11 638	14 341	11 706	8 195	131								
Arbuzy	106	84	66	17 197	89	132	344	650	3 370	5 669	8 793	3 605	898	223	375	539	821								
Jabłka	1 252	783	126	6 607	111	385	492	839	2 134	2 088	3 194	533	527	471	371	268	212								
Przetwory razem	26 490	29 270	25 824	253 632	21 673	18 192	28 980	21 588	21 936	19 444	25 667	32 397	27 591	28 029	26 183	30 636	119								
Soki zagęszczone	11 247	11 564	12 117	105 629	10 439	7 735	9 386	9 367	9 585	8 997	8 716	7 700	9 035	8 710	8 274	11 187	92								
-sok pomarańczowy	5 063	5 522	6 112	54 236	5 752	4 134	5 284	5 489	5 224	5 405	5 990	4 905	5 342	5 131	4 598	6 517	107								
Mrożonki	2 469	1 873	1 763	29 673	1 322	1 258	3 017	1 650	1 409	898	8 307	14 021	5 880	3 063	1 844	2 392	136								
Susze	2 235	2 929	2 409	16 682	2 271	1 888	1 674	721	1 289	1 002	1 037	1 410	1 508	2 956	3 204	2 146	89								
Dżemy	884	1 228	712	8 200	594	711	1 096	760	546	983	447	696	757	1 187	809	1 168	164								
Przetwory puszkow	9 452	11 439	8 571	91 589	6 929	6 441	13 533	8 921	8 915	7 459	7 062	8 435	10 163	11 737	11 805	13 352	156								
-ananasy	1 158	1 642	1 241	12 553	633	1 021	1 982	1 224	866	809	737	808	837	1 238	1 562	1 561	126								
-brzoskwinie	1 321	2 520	1 877	15 736	1 254	983	2 558	1 848	1 590	1 184	955	977	1 655	2 283	3 001	2 447	130								

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, MF i od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2005 XII	0,21	0,45	0,58	0,86	1,49	-	0,68	0,99	1,16	1,22	1,30
2005 I-XII	0,21	0,43	0,56	0,29	0,64	0,77	0,66	0,80	0,94	1,10	1,03
2006 I	0,23	0,51	0,59	0,57	1,35	-	0,68	1,07	1,22	1,23	1,31
II	0,24	0,50	0,60	0,43	1,27	-	0,68	1,03	1,21	1,14	1,19
III	0,25	0,32	0,29	0,51	1,26	-	0,69	1,02	1,26	1,17	1,12
IV	0,28	0,71	0,75	0,46	1,37	3,50	0,72	1,09	1,58	1,15	1,12
V	0,29	0,62	1,49	0,27	0,98	-	0,84	1,05	1,26	1,19	1,20
VI	0,32	1,36	0,73	0,24	0,83	-	0,88	1,11	1,27	1,07	1,29
VII	0,37	0,65	0,91	0,26	0,79	0,65	0,90	0,85	1,20	1,18	1,19
VIII	0,36	0,48	1,22	0,36	0,69	0,47	0,98	0,79	1,17	1,16	0,92
IX	0,23	0,45	1,98	0,60	0,70	0,86	1,01	0,83	1,10	1,17	1,09
X	0,23	0,46	1,61	0,52	0,74	2,70	1,04	0,77	1,02	1,14	1,07
XI	0,25	0,48	1,24	0,43	1,67	0,90	1,03	0,78	1,03	1,14	1,10
XII	0,21	0,49	1,24	-	1,99	0,91	1,04	0,79	1,10	1,40	1,13
Wskaźniki zmian cen (%)											
XII 2006 XI 2006	84	102	100	x	119	x	101	101	107	123	103
XII 2006 XII 2005	100	109	214	x	134	x	153	80	95	115	87

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, MF i od 01.01.2006 CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2005 I-XII	1,30	1,32	1,28	1,20	1,28	2,70	5,08	4,10	4,51	3,10	4,07	3,65	4,43	3,56	7,08
2006 I	1,34	1,28	1,28	1,26	1,30	2,84	-	-	-	-	3,75	3,14	3,93	3,69	11,15
II	1,54	1,10	1,26	1,10	1,52	3,12	-	-	-	-	3,93	3,08	4,01	3,60	10,90
III	1,54	1,11	1,23	1,34	1,50	3,06	-	-	-	-	3,83	2,99	4,01	3,58	8,98
IV	1,75	1,67	1,76	1,98	1,82	3,97	-	-	-	-	3,95	2,66	3,85	3,28	8,59
V	2,22	1,26	2,50	2,01	2,93	4,02	-	-	-	-	4,11	2,88	4,16	3,43	9,44
VI	2,42	2,18	2,30	2,23	2,70	4,55	2,50	-	-	-	3,67	3,04	5,34	3,26	8,58
VII	2,37	-	-	-	-	4,47	4,24	3,42	4,02	3,19	3,00	3,05	5,52	3,61	8,22
VIII	1,92	-	-	-	-	-	6,10	2,02	7,06	2,17	2,85	3,02	5,42	3,66	5,54
IX	2,29	2,05	2,30	2,23	2,75	2,93	6,79	-	-	1,18	2,79	2,89	5,26	3,58	4,32
X	1,36	1,32	1,35	1,38	1,52	3,25	8,27	-	-	2,15	3,01	3,08	4,71	3,77	4,38
XI	1,31	1,29	1,33	1,35	1,49	2,53	10,75	-	-	-	3,24	3,24	3,73	3,64	4,83
XII	1,27	1,31	1,28	1,32	1,48	2,65	-	-	-	-	3,50	3,14	3,56	3,43	5,04
2006 I-XII	1,78	1,46	1,66	1,62	1,90	3,40	6,44	2,72	5,54	2,17	3,47	3,02	4,46	3,54	7,50
2007 I	1,34	1,29	1,30	1,29	1,52	2,98	-	-	-	-	3,62	3,14	3,74	3,34	10,34
II	1,35	1,28	1,31	1,32	1,53	3,00	-	-	-	-	3,65	3,07	3,84	3,16	10,16
Wskaźniki zmian cen (%)															
II 2007 I 2007	101	99	101	102	101	101	x	x	x	x	101	98	103	95	98
II 2007 II 2006	88	116	104	120	101	96	x	x	x	x	93	100	96	88	93

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki*	Sok jabłkowy ^a	Sok Pomarańczowy ^a
2005 X	8,63	7,77	8,60	2,99	1,63	1,83
XI	8,63	7,50	8,27	2,96	1,63	1,83
XII	8,57	7,47	7,67	2,87	1,64	1,90
2005 I-XII	8,07	7,62	8,08	2,65	1,61	1,84
2006 I	7,30	7,57	6,40	2,89	1,47	1,86
II	7,40	7,47	6,37	2,79	1,29	1,64
III	7,30	7,13	6,50	2,88	1,49	1,69
IV	7,63	7,37	6,47	2,98	1,49	1,77
V	7,57	7,30	6,60	2,86	1,52	1,80
VI	7,60	7,27	6,63	2,93	1,51	1,78
VII	7,60	7,27	7,03	3,13	1,49	1,80
VIII	7,63	7,40	6,90	3,11	1,49	1,87
IX	7,73	7,60	7,17	3,14	1,55	1,94
X	7,33	7,30	7,33	3,12	1,54	1,97
XI	7,50	7,33	7,33	3,11	1,52	2,06
XII	7,60	7,27	7,40	3,13	1,50	2,04
2006 I-XII	7,52	7,36	6,84	3,01	1,49	1,85
Wskaźniki zmian cen (%)						
XII 2006 XI 2006	101	99	101	101	99	99
XII 2006 XII 2005	89	97	96	109	91	107

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2005 XI	2,08	4,30	-	-	-	-	7,20	5,20	4,87	5,02	4,99
XII	2,10	4,44	-	-	-	-	9,47	5,05	4,79	4,90	4,73
2005 I-XII	2,07	4,62	3,95	5,68	7,00	7,77	9,88	5,19	4,86	5,00	5,47
2006 I	2,13	4,51	-	-	-	-	13,27	5,00	4,69	4,77	4,63
II	2,19	4,65	-	-	-	-	13,31	5,09	4,58	4,63	4,66
III	2,29	4,84	-	-	-	-	11,59	5,01	4,51	4,44	4,90
IV	2,39	5,17	-	-	-	-	10,80	5,05	4,55	4,24	4,99
V	2,75	5,46	-	-	14,18	-	10,64	5,01	4,62	4,27	5,26
VI	3,25	5,89	-	7,24	5,36	-	10,26	4,89	4,67	4,40	5,72
VII	3,83	6,27	6,42	5,69	4,22	10,38	10,43	4,33	4,83	4,53	6,89
VIII	3,31	5,57	3,79	-	-	10,60	7,63	3,98	5,01	4,51	7,07
IX	2,48	4,25	2,49	-	-	10,24	5,75	3,96	5,01	4,44	6,75
X	2,13	4,04	2,87	-	-	-	5,74	3,89	5,08	4,38	6,23
XI	2,07	4,16	-	-	-	-	6,16	4,25	5,09	4,47	4,82
XII	2,08	4,36	-	-	-	-	6,72	4,41	4,76	4,43	4,58
2006 I-XII	2,58	4,93	3,89	6,47	7,92	10,40	9,36	4,57	4,78	4,46	5,54
Wskaźniki zmian cen (%)											
XII 2006 XI 2006	100	105	x	x	x	x	109	104	94	99	95
XII 2006 XII 2005	99	98	x	x	x	x	71	87	99	90	97

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2005 XI	11,06	4,08	2,84	3,39	9,04	5,78	5,07
XII	11,06	4,07	2,83	3,38	8,80	5,62	4,95
2005 I-XII	10,89	4,11	2,84	3,41	9,97	6,02	5,48
2006 I	11,03	4,07	2,81	3,38	8,44	5,68	4,81
II	11,00	4,06	2,84	3,40	8,26	5,66	4,75
III	10,97	4,05	2,83	3,45	8,12	5,62	4,71
IV	11,03	4,05	2,83	3,45	7,96	5,46	4,55
V	11,00	4,07	2,84	3,50	7,88	5,46	4,54
VI	11,00	4,07	2,87	3,50	7,74	5,44	4,54
VII	10,97	4,06	2,88	3,53	7,78	5,36	4,52
VIII	10,97	4,07	2,89	3,55	8,14	5,32	4,51
IX	11,03	4,02	2,90	3,59	8,62	5,32	4,55
X	10,94	4,00	2,90	3,65	9,04	5,24	4,54
XI	10,97	3,98	2,90	3,71	9,40	5,26	4,65
XII	10,97	4,04	2,87	3,53	9,46	5,22	4,62
2006 I-XII	10,99	4,05	2,86	3,52	8,40	5,42	4,61
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>XII 2006</u> XI 2006	100	102	99	95	101	99	99
<u>XII 2006</u> XII 2005	99	99	101	104	108	93	93

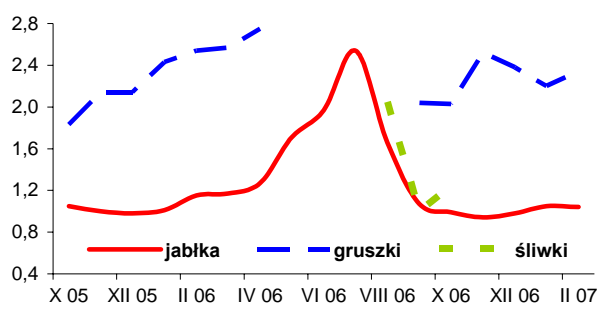
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

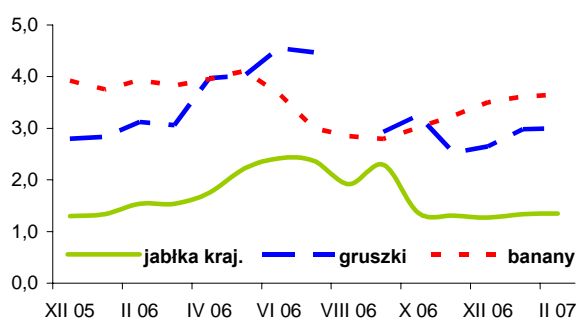
Miesiące	Ceny hurtowe				Ceny detaliczne					
	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2005 X	43	98	-	68	44	72	-	110	110	61
XI	48	95	-	72	42	68	-	109	120	-
XII	45	94	-	70	42	67	-	105	134	-
2005 I-XII	54	93	35	66	41	75	63	100	111	62
2006 I	49	96	-	68	45	65	-	108	128	-
II	52	97	-	69	47	68	-	103	122	-
III	55	110	-	67	45	75	-	97	113	-
IV	55	-	-	68	44	76	-	99	116	-
V	56	-	36	66	47	71	83	110	121	-
VI	59	-	34	64	50	75	52	119	122	-
VII	-	54	40	56	56	79	-	105	117	91
VIII	56	-	38	58	46	89	-	102	-	65
IX	55	72	-	69	38	68	-	97	93	40
X	45	77	-	68	39	64	-	96	104	39
XI	46	74	-	72	40	65	-	100	140	-
XII	52	93	-	75	-	-	-	-	-	-
2006 I-XII	53	84	37	67	-	-	-	-	-	-
2007 I	52	94	-	65	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP "Der Markt Obst und Gemüse" i., "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

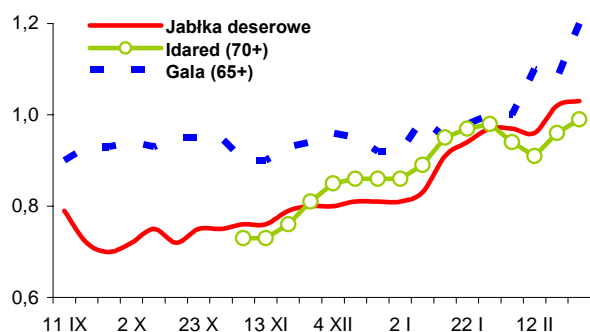
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w 2005, 2006 i w 2007 r. (zł/kg)

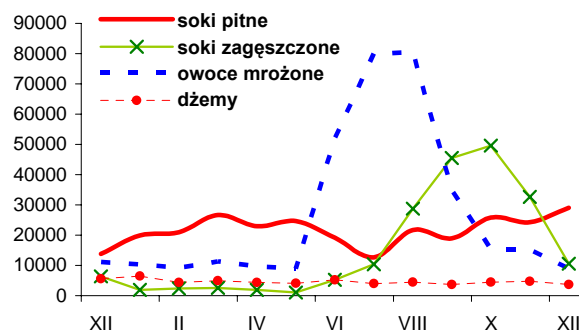
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w 2005, 2006 i w 2007 r. (zł/kg)

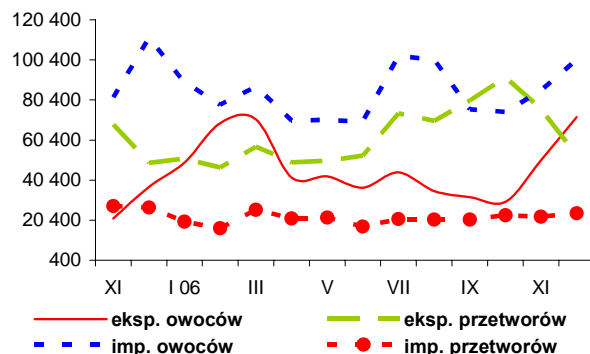
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w IX-XII 2006 r. i w I-II 2007 r. (zł/kg)

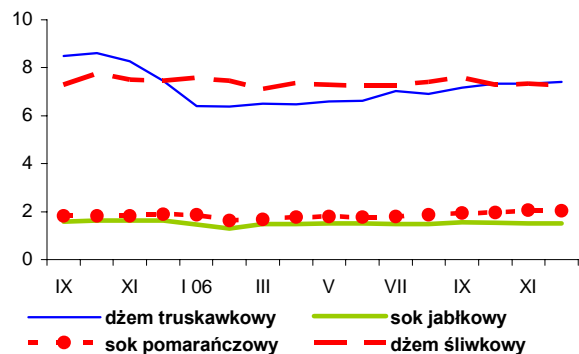
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2005 i w 2006 r. (tony)

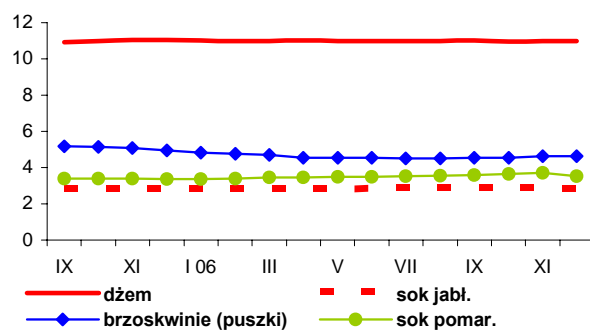
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2005 i 2006 r. (tony)

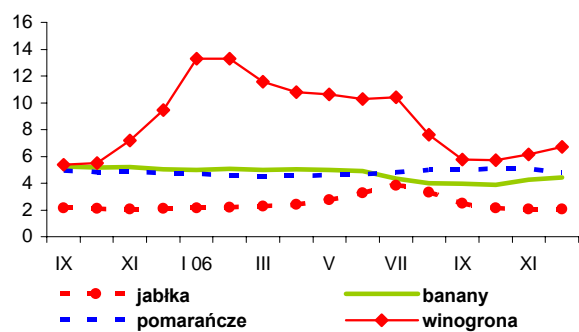
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2005 i 2006 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

Począwszy od stycznia 2007 r. przemysł mleczarski do produkcji wyrobów spożywczych skupuje wyłącznie mleko kl. ekstra.

W styczniu 2007 r. cena skupu mleka ukształtowała się na poziomie 96,37 zł/100 l, tj. o 2% niższym niż w grudniu ubiegłego roku.

Ceny bydła mlecznego w lutym br. wykazywały słabe tendencje wzrostowe. Ceny jałówek cielnych zwiększyły się z 1860-2900 zł/szt. na przełomie stycznia i lutego do 2050-2900 zł/szt. w końcu lutego, przeciętnie z 2409 do 2445 zł/szt. W tym samym okresie ceny krów dojnych wzrosły z 1400-2500 zł/szt., przeciętnie 2091 zł/szt. do 1400-2900 zł/szt., przeciętnie 2158 zł/szt.

Dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego w Polsce w styczniu br. utrzymały się na poziomie sprzed miesiąca i wyniosły ok. 636 mln l. O ile w grudniu 2005 r. dostarczono do przemysłu mleczarskiego 624 mln l surowca mlecznego, to w analogicznym miesiącu 2006 r. 635,3 mln l, tj. o 1,8% więcej niż przed rokiem. Roczny skup mleka zmalał z 8583,8 mln l w 2005 r. do 8364,4 mln l w roku ubiegłym, tj. o 2,6%.

W lutym br. na krajowym rynku wyrobów mleczarskich ceny zbytu wykazywały nieznaczne wahania. Występowały nadal różnice regionalne. Na przykład za mleko spożywcze 2% płacono w lutym br. średnio 137 zł/100 kg, przy czym najwyższe ceny uzyskiwali producenci w makroregionie północnym (147 zł/100 kg), a najniższe w m. zachodnim (122 zł/100 kg). Ceny zbytu mleka UHT 2% niezależnie od makroregionu utrzymywały się w granicach 176-180 zł/100 kg. Notowano małe zróżnicowanie cen zbytu mleka w proszku, zarówno w czasie jak i w przestrzeni. Ceny pełnego mleka w proszku kształtowały się od ok. 920 zł/100 kg w m. zachodnim do ok. 1000 zł/100 kg w m. północnym. Wyrównane były ceny zbytu odtłuszczonego mleka w proszku, od ok. 850 zł/100 kg notowanych w początkach lutego w m. centralnym do ok. 890 zł/100 kg w połowie tego miesiąca na terenie m. południowo-wschodniego.

Stabilne były ceny masła 82% w blokach, od 901-935 zł/100 kg w m. zachodnim do 932-954 zł/100 kg w m. północnym. Bardziej zróżnicowane były ceny masła konfekcjonowanego, od ok. 850 zł/100 kg w m. centralnym do ok. 1170 zł/100 kg w m. północnym. Zbliżone były ceny zbytu śmietany o zawartości tłuszczu 10-29%, od ok. 430 zł/100 kg w m. północnym do 473 zł/100 kg w m. centralnym. Duże różnice cen zbytu dotyczyły także twarogu o zawartości tłuszczu 40%, od ok. 670 zł/100 kg w m. północnym i południowo-wschodnim do ok. 840 zł/100 kg w m. zachodnim. Duże zróżnicowanie cen charakteryzowało krajowy rynek serów twardych. Np. ceny sera Gouda kształtowały się od 1055 zł/100 kg w m. północnym do ok. 1170 zł/100 kg w m. centralnym, a ceny serów: podlaskiego, zamojskiego, morskiego od poniżej 1000 zł/100 kg w m. zachodnim do ok. 1170 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim.

Na Wspólnym Rynku, wg notowań z 28 stycznia i 4 lutego br. ceny podstawowych produktów mleczarskich utrzymywały się na zbliżonym poziomie. Wzrosły jedynie ceny masła w blokach, odpowiednio: we Francji z 2520 do 2590 EUR/100 kg, w Polsce z 2407 do 2445 EUR/100 kg oraz w Wielkiej Brytanii z 2559 do 2569 EUR/100 kg. Na stałym poziomie utrzymały się ceny masła w Niemczech 2470 EUR/100 kg, we Włoszech 2700 EUR/100 kg oraz w Holandii 2560 EUR/100 kg. Masło staniało jedynie w Belgii z 2649 do 2574 EUR/100 kg. Ceny pełnego mleka w proszku w rozpatrywanym okresie pozostały bez zmian: w Niemczech 2575 EUR/100 kg i Francji 2465 EUR/100 kg. Wzrosły natomiast w Belgii z 2594 do 2600 EUR/100 kg, w Holandii z 2510 do 2520 EUR/100 kg oraz w Polsce z 2354 do 2420 EUR/100 kg. Zdrożało odtłuszczone mleko w proszku: w Belgii z 2389 do 2392 EUR/100 kg, w Niemczech z 2255 do 2265 EUR/100 kg. Stosunkowo najbardziej ceny wzrosły we Francji z 2200 do 2230 EUR/100 kg oraz w Polsce z 2184 do 2215 EUR/100 kg.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka zł/100 litrów		
		średnio	kl. ekstra	kl. I
2005 I-XII	8 583,8	92,77	.	.
2006 I-XII^a	8 364,4	93,02	.	.
2005 XII	624,0	96,91	103,75	66,97
2006 I	615,3	95,19	101,77	66,16
II	563,9	95,46	100,21	66,73
III	628,7	94,48	100,21	68,21
IV	667,1	93,87	98,70	64,87
V	772,4	91,56	97,05	64,14
VI	779,9	90,95	96,44	61,61
VII	784,1	89,94	95,77	61,05
VIII	765,1	90,26	96,00	62,97
IX	734,0	91,18	97,58	64,50
X	709,4	93,06	99,47	66,58
XI	620,6	94,60	102,05	68,95
XII	635,3	98,35	102,24	70,33
2007 I	636,0	96,37	102,64	-
Wskaźnik zmian w %				
<u>I 2007</u> XII 2006	100,1	98,0	100,4	-
<u>I 2007</u> I 2006	103,4	101,2	100,9	-

^a dane nieostateczne.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2005 I-XII	2 290,9	142,3	49,6	240,9	313,6	179,5	295,2	239,0
2006 I-XII^a	2 180,9	127,2	33,8	330,6	330,3	166,5	296,5	248,0
2005 XI	169,6	7,8	2,2	18,8	21,5	12,9	24,1	18,3
XII	171,6	7,2	2,5	14,2	21,7	14,1	23,8	18,4
2006 I	165,1	7,4	3,2	31,2	21,6	13,3	25,4	19,8
II	159,6	6,1	2,6	24,6	20,5	12,0	23,0	18,0
III	181,5	7,3	2,4	31,1	24,2	13,7	25,4	19,5
IV	175,1	9,0	3,8	26,4	25,3	14,1	24,5	18,4
V	192,3	11,7	3,5	31,2	32,4	14,4	26,5	21,7
VI	186,9	15,9	2,2	28,4	36,7	13,9	22,9	21,8
VII	186,0	14,1	2,2	29,0	33,1	13,5	23,0	22,2
VIII	189,4	13,7	2,4	25,4	30,7	14,0	25,3	22,4
IX	190,3	13,5	2,8	23,8	29,1	14,7	23,1	22,6
X	185,6	12,7	3,0	28,7	27,4	15,6	25,9	21,2
XI	174,9	7,8	2,5	26,8	25,3	13,1	25,8	19,6
XII	184,3	8,0	3,1	24,1	24,0	14,3	25,7	19,2
Wskaźnik zmian w %								
<u>XII 2006</u> XI 2006	105,4	102,6	124,0	89,9	94,9	109,2	99,6	98,0
<u>XII 2006</u> XII 2005	107,4	111,1	124,0	169,7	110,6	101,4	108,0	104,3

^a dane nieostateczne

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii 2-2,5% tł.	UHT 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2005 XII	1,22	1,63	7,93	10,25	10,98	11,05	0,76	4,57	7,12	11,98
2006 I	1,22	1,65	7,97	9,95	10,61	11,46	0,77	4,60	7,15	11,87
II	1,22	1,63	7,94	9,86	9,85	11,42	0,78	4,61	7,17	11,75
III	1,22	1,63	8,12	9,76	9,84	11,42	0,78	4,60	7,15	11,71
IV	1,22	1,63	8,19	9,78	10,08	11,52	0,76	4,61	7,15	11,66
V	1,22	1,63	8,13	9,86	9,75	11,37	0,76	4,61	7,17	11,65
VI	1,22	1,63	8,08	9,78	9,71	11,19	0,76	4,61	7,14	11,52
VII	1,22	1,63	8,12	9,78	9,70	11,07	0,76	4,61	7,16	11,31
VIII	1,22	1,63	8,21	9,80	9,72	11,02	0,76	4,59	7,17	11,32
IX	1,23	1,63	8,59	9,91	9,92	11,11	0,76	4,62	7,20	11,39
X	1,23	1,64	8,89	10,14	.	11,33	0,75	4,64	7,24	11,46
XI	1,23	1,65	9,02	10,34	10,58	11,35	0,76	4,64	7,26	11,61
XII	1,23	1,65	9,12	10,33	10,13	11,34	0,76	4,62	7,27	11,60
2007 I ^a	1,36	1,76	8,56	9,35	9,45	10,14	.	4,42	7,30	10,85
II ^a	1,37	1,77	8,64	9,53	9,40	9,93	.	4,40	7,51	11,10
Wskaźnik zmian w %										
XII 2006 XI 2006	100,0	100,0	101,1	99,9	95,7	99,9	100,0	99,6	100,1	99,9
XII 2006 XII 2005	100,8	101,2	115,0	100,8	92,3	102,6	100,0	101,1	102,1	96,8

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR za okresy: 22-28 I i 19-25 II 2007 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (411 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii	UHT								
2005 XI	1,47	2,42	10,75	3,06	3,11	0,62	1,03	1,35	9,42	16,02
XII	1,47	2,41	10,74	3,06	3,10	0,62	1,03	1,35	9,41	16,05
2006 I	1,56	2,41	10,67	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,42	16,15
II	1,56	2,40	10,72	3,04	3,06	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
III	1,56	2,40	10,67	3,04	3,03	0,63	1,04	1,34	9,43	16,16
IV	1,57	2,39	10,68	3,05	3,01	0,63	1,03	1,33	9,42	16,21
V	1,57	2,39	10,72	3,02	3,02	0,63	1,03	1,34	9,46	16,12
VI	1,57	2,39	10,68	3,03	3,03	0,63	1,03	1,34	9,49	16,04
VII	1,57	2,38	10,71	3,03	3,04	0,63	1,04	1,34	9,49	15,92
VIII	1,58	2,38	10,71	3,05	3,04	0,63	1,04	1,34	9,51	15,90
IX	1,58	2,39	10,78	3,05	3,03	0,63	1,04	1,34	9,52	15,99
X	1,60	2,38	10,75	3,05	3,04	0,63	1,04	1,34	9,58	16,01
XI	1,59	2,38	10,73	3,04	3,03	0,63	1,05	1,34	9,59	15,93
XII	1,59	2,37	10,65	3,05	3,01	0,63	1,05	1,35	9,59	15,88
Wskaźnik zmian w %										
XII 2006 XI 2006	100,0	99,6	99,3	100,3	99,3	100,0	100,0	100,7	100,0	99,7
XII 2006 XII 2005	108,2	98,3	99,2	99,7	97,1	101,6	101,9	100,0	101,9	98,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	129,0	81,2	27,6	52,9	43,7	5,9	8,6	4,1	3,7	1,9
2005 I-XII	152,6	104,5	36,8	205,4	77,2	8,3	14,8	3,6	6,3	4,3
2005 XI	14,2	9,7	2,7	18,0	6,8	0,3	1,3	0,5	0,7	0,8
XII	7,5	9,1	1,8	18,4	6,1	0,5	1,3	0,3	0,5	0,4
2006 I	9,7	8,7	2,1	13,4	7,7	0,4	1,6	0,2	1,2	0,6
II	6,4	8,4	2,4	11,7	7,8	0,5	1,3	0,2	1,1	0,9
III	6,9	10,0	2,3	16,4	8,2	0,4	1,9	0,6	1,7	1,1
IV	8,0	8,6	1,8	25,8	6,7	0,4	1,4	0,3	1,7	0,9
V	7,4	9,4	1,5	22,3	7,9	0,6	1,7	0,4	1,8	1,3
VI	11,8	9,7	2,7	27,2	7,1	0,8	1,6	0,2	2,1	1,1
VII	13,4	10,1	2,0	27,6	6,9	0,8	1,1	0,3	2,4	0,9
VIII	10,7	11,1	2,3	25,6	6,8	0,5	1,0	0,3	2,9	1,1
IX	11,6	10,1	2,5	20,9	6,5	0,5	1,2	0,4	2,8	0,7
X	9,4	12,3	2,2	23,4	8,0	0,7	1,9	0,6	6,0	0,9
XI	9,1	11,9	1,3	16,6	7,1	0,7	1,8	0,6	2,2	0,6
XII	5,3	10,4	1,1	13,6	7,4	0,8	1,8	0,5	3,1	1,0
Wskaźnik zmian w %										
XII 2006 XI 2006	58,2	87,4	84,6	81,9	104,2	114,3	100,0	83,3	140,9	166,7
XII 2006 XII 2005	70,7	114,3	61,1	73,9	121,3	160,0	138,5	166,7	620,0	250,0

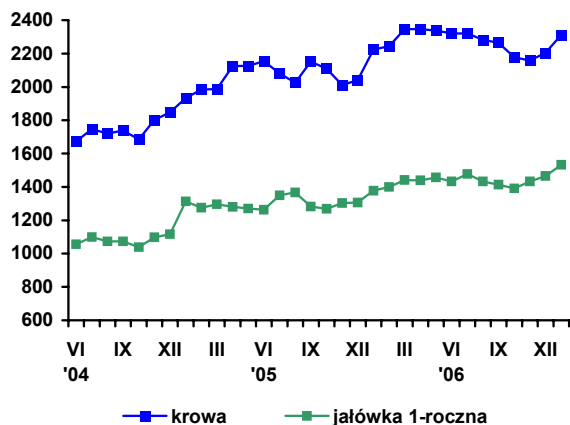
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

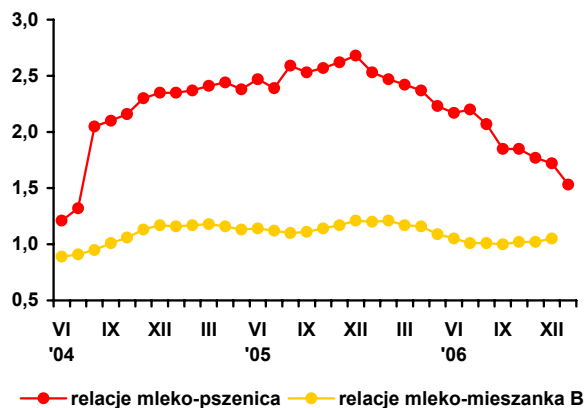
Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2004 I-XII	1 606	2 352	2 397	547	822	1 704	3 232	2 223	1 432	801
2005 I-XII	1 807	2 605	2 326	528	925	1 849	2 998	2 956	964	1 267
2005 XI	1 872	2 709	2 388	526	1 007	2 193	3 102	3 095	782	1 376
XII	1 758	2 644	2 097	443	970	1 742	3 056	3 088	929	1 296
2006 I	1 857	2 658	2 023	520	1 024	2 125	3 002	3 247	575	1 440
II	1 796	2 685	1 949	479	1 444	1 770	3 081	3 798	590	1 265
III	1 861	2 821	1 908	505	1 018	1 669	3 183	5 127	535	1 288
IV	1 866	2 736	1 814	319	986	1 996	3 148	2 764	507	1 178
V	1 858	2 579	2 005	458	985	1 959	2 689	2 972	525	1 161
VI	1 907	2 652	1 916	566	995	2 179	2 834	3 229	611	1 084
VII	1 849	2 534	1 841	549	1 016	1 779	3 428	2 709	504	1 019
VIII	1 999	2 594	1 713	516	879	1 878	3 374	2 871	453	1 074
IX	2 041	2 694	1 879	619	1 030	2 190	3 621	3 150	559	1 166
X	2 112	2 621	1 783	527	1 002	2 196	3 180	2 747	470	1 090
XI	2 206	2 608	1 851	604	994	2 217	2 912	3 063	490	1 005
XII	2 393	2 609	1 962	.	1 030	2 119	2 970	2 987	516	1 098
Wskaźnik zmian w %										
XII 2006 XI 2006	108,5	100,0	106,0	.	103,6	95,6	102,0	97,5	105,3	109,3
XII 2006 XII 2005	136,1	98,7	93,6	.	106,2	121,6	97,2	96,7	55,5	84,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ i CAAC.

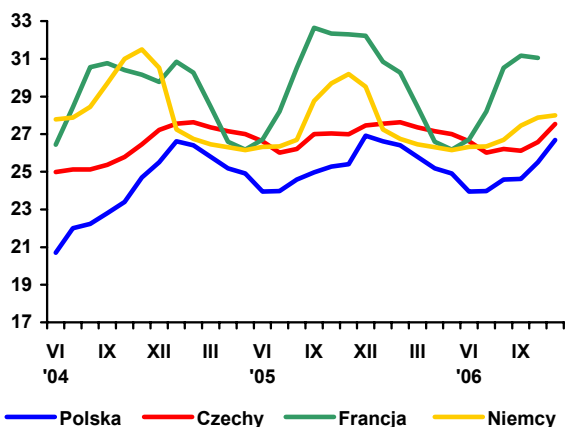
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

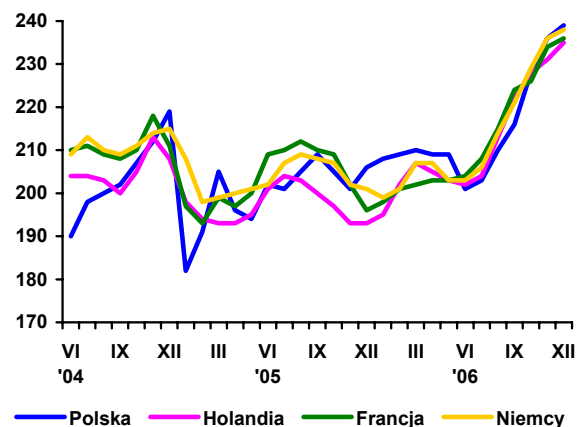
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

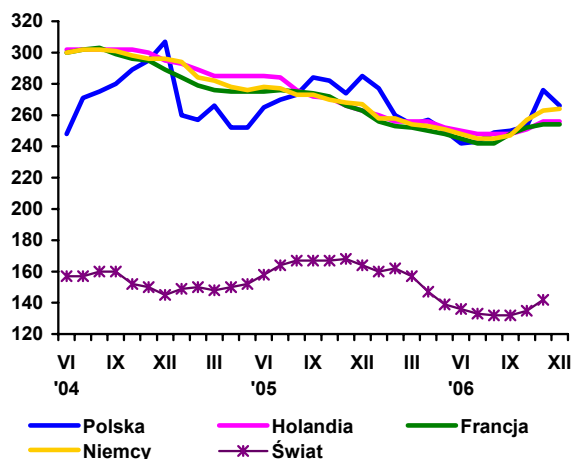
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

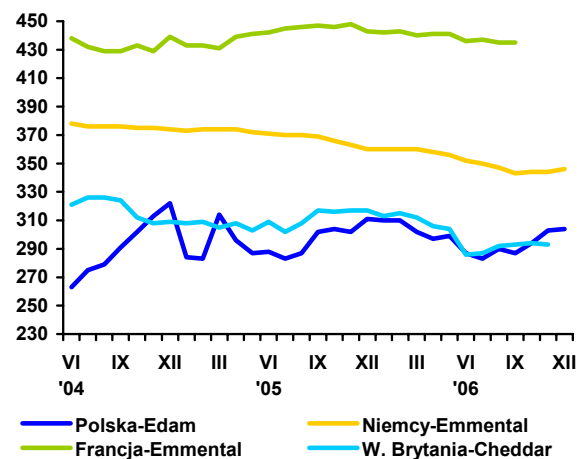
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

W styczniu 2007 r. cena skupu bydła wynosiła 4,08 zł/kg wagi żywej i była o 16 groszy za kilogram wyższa niż w styczniu 2005 r. Nadal utrzymywała się tendencja spadkowa cen skupu pozostałych gatunków żywca rzeźnego i wołowina podrożała przede wszystkim w relacji do wieprzowiny. Cena skupu 1 kg wołowiny stanowiła równowartość 1,29 kg wieprzowiny wobec 0,94-1,21 kg w IV kwartale 2005 r. W lutym 2007 r. nastąpił dalszy, niewielki wzrost cen skupu żywca wołowego. Ceny zakupu bydła, płacone przez rzeźnię, kształtowały się w granicach 4,31-4,38 zł/kg wagi żywej i były ok. 1-2,5% wyższe niż w poprzednim miesiącu, a ceny cieląt na targowiskach wahały się od 9,31 do 9,97 zł/kg wagi żywej. Zakłady mięsne podwyższyły ceny zbytu ćwierci z krów z 7,2 do 7,3 tys. zł/tonę, natomiast ceny zbytu ćwierci z buhajów do 2 lat były o ok. 2 % niższe w porównaniu do notowań cen z końca stycznia br.

W lutym 2007 r. na rynku włoskim ceny młodego bydła rasy Czarno-Białej wynosiły 1,16-1,17 EUR/kg wobec 1,19-1,22 EUR/kg w poprzednim miesiącu br. Za bydło rasy Limousin płacono 2,26-2,27 EUR/kg wagi żywej, a więc o ok. 2 % mniej w porównaniu ze styczniem 2007 r. Ceny cieląt krzyżówek ras mięsnych wykazywały lekki wzrost, z 2,15 EUR/kg na początku lutego br. do 2,26 EUR/kg w końcu miesiąca. Cena referencyjna wołowiny w UE -25 od połowy 2006 r. nie uległa istotnym zmianom i w końcu lutego 2007 r. wynosiła 314,7 EUR/100 kg tuszy schłodzonej.

W styczniu 2007 r. skup żywca wołowego wyniósł 15,6 tys. ton i był o 5,6 tys. ton większy niż w styczniu 2006 r. Produkcja przemysłowa żywca wołowego (w zakładach zatrudniających 50 i więcej osób) wyniosła 12,3 tys. ton i wzrosła o 11,7 % w porównaniu do grudnia 2006 r. i o 37,2% w porównaniu do stycznia 2006 r.

W 2006 r. eksport bydła i cieląt wyniósł 738,5 tys. sztuk i był o 10 tys. sztuk większy w porównaniu do 2005 r. Ich eksport do UE-15 wzrósł odpowiednio, z 634,5 do 676,7 tys. sztuk, natomiast na rynki państw trzecich obniżył się z 89,3 do 58,7 tys. sztuk, gdyż zlikwidowane zostały subsydia do eksportu sztuk rzeźnych sprzedawanych do tych państw. Eksport mięsa wołowego zwiększył się z ok. 118 tys. ton w 2005 r. do 146,3 tys. ton w 2006 r. Wpływy z eksportu bydła, cieląt i mięsa wołowego wyniosły ok. 591mln EUR i były o 131 mln EUR większe niż w 2005 r.

Od 2007 r. zmieniają się zasady wspierania producentów żywca wołowego, dopłatami bezpośrednimi – uzupełniającymi. Dopłaty do trwałych użytków zielonych będą przysługiwały rolnikom, którzy w okresie od 1.04.2005 r. do 31.03.2006 r. posiadali przeźwacze (bydło, owce, kozy) i złożyli wnioski o dopłaty bezpośrednie. Stawka dopłat wynosić będzie 100 EUR/ha użytków zielonych i zostanie powiązana z obsadą przeźwaczy – 0,3 SD/ha użytków zielonych. W przypadku przekroczenia limitu obsady zostanie zastosowany współczynnik redukcji. Wszystkim rolnikom przysługiwać będzie płatność podstawowa, w wysokości 79,92 EUR/ha.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2004	XII	11,4	10,2	3,0	6,6	0,1
2005	V	13,0	15,5	4,3	10,4	1,1
	VI	12,4	14,8	4,3	9,9	1,4
	VII	12,6	13,8	3,5	9,7	2,0
	VIII	11,6	11,5	3,3	7,8	1,3
	IX	11,2	12,0	3,3	7,7	0,9
	X	12,0	13,0	3,5	8,8	1,0
	XI	13,1	13,1	3,2	9,4	0,9
	XII	12,3	13,2	3,1	9,7	0,4
2006	I	10,0	11,7	2,5	9,0	0,6
	II	12,2	11,5	2,4	9,0	0,3
	III	14,9	18,5	4,5	13,8	0,7
	IV	13,0	14,6	3,2	10,5	1,7
	V	15,0	18,1	3,3	14,0	1,2
	VI	12,9	15,1	2,7	9,8	0,5
	VII	13,3	14,5	2,3	10,6	0,8
	VIII	13,0	13,0	2,8	9,8	0,5
	IX	13,8	14,2	2,0	11,4	0,7
	X	15,4	11,0	1,5	9,3	0,2
	XI	16,2	13,0	1,4	10,8	0,3
	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	I	15,6	-	-	-	-

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2004	XII	3,78	9,40	13,95	15,84	3,69	4,19
2005	VI	4,28	9,79	14,35	16,24	3,35	3,79
	VII	4,23	9,53	14,43	16,41	3,41	3,88
	VIII	4,18	9,56	14,64	16,50	3,45	3,94
	IX	4,10	9,33	14,67	16,67	3,58	4,06
	X	3,93	10,13	14,62	16,74	3,73	4,25
	XI	3,89	10,90	14,60	16,65	3,75	4,28
	XII	3,86	11,32	14,60	16,75	3,78	4,34
2006	I	3,93	10,60	14,67	16,95	3,73	4,31
	II	4,12	11,35	14,83	16,96	3,59	4,12
	III	4,18	11,53	14,95	17,05	3,57	4,08
	IV	4,19	11,18	15,01	17,05	3,58	4,07
	V	4,17	10,82	15,05	17,13	3,61	4,11
	VI	4,23	10,66	15,13	17,13	3,57	4,05
	VII	4,10	11,25	15,17	17,15	3,70	4,18
	VIII	4,08	9,56	15,32	17,27	3,75	4,23
	IX	4,15	9,56	15,36	17,25	3,70	4,15
	X	4,05	8,95	15,35	17,17	3,79	4,24
	XI	3,93	9,20	15,37	17,18	3,91	4,37
	XII	4,0	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	I	4,08					
w % ceny	sprzed roku	103,1	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	101,9	-	-	-	-	-

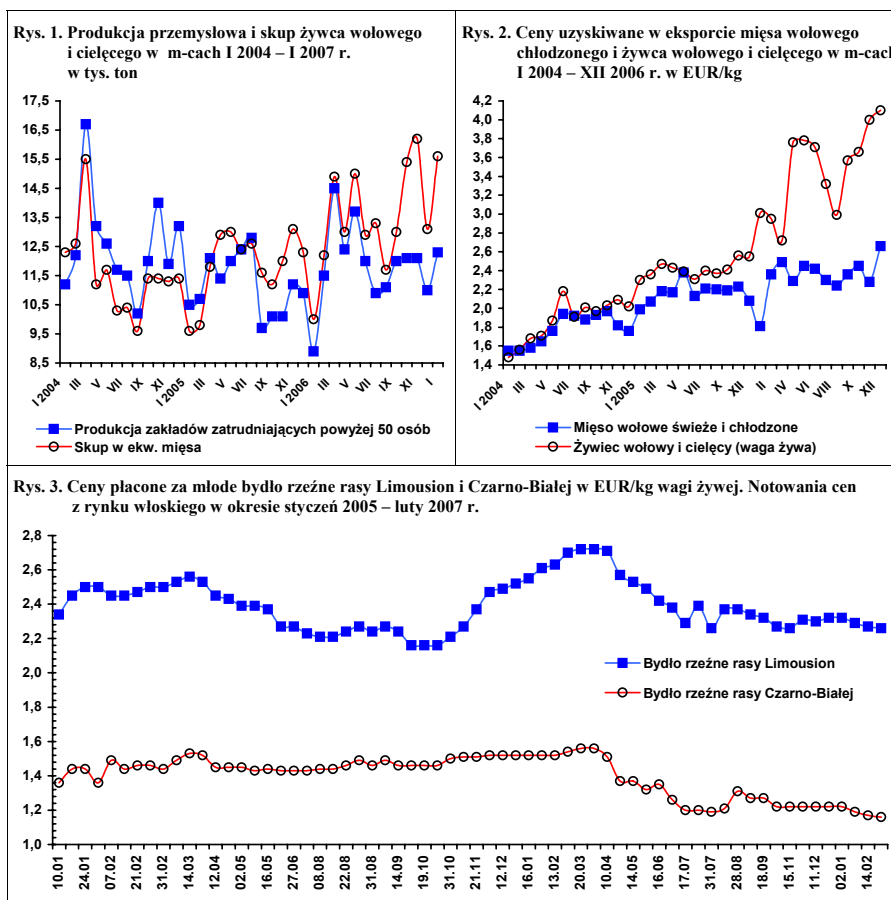
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	2006	2006	2006	2006	2006	2006	2006	2007	2007
	1 tydz.	1 tydz.	1 tydz.	1 tydz.	1 tydz.	1 tydz.	1 tydz.	1 tydz.	1 tydz.
	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca	m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,35	4,45	4,29	4,33	4,13	4,11	4,04	4,27	4,38
Buhaje	5,13	4,93	4,81	4,83	4,72	4,66	4,40	4,80	4,78
Krowy	3,46	3,56	3,40	3,40	3,37	3,23	3,17	3,32	3,45
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	10,33	10,27	9,75	9,52	9,33	9,44	9,60	9,53	9,73
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	10 395	10 330	10 074	10 010	9 778	9 653	9 815	9 914	9 772
Ćwierci z krów rzeźnych	8 049	8 296	7 658	7 620	7 267	6 996	6 598	7 244	7 375
Cena referencyjna w euro/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-25	328,27	313,92	311,98	314,65	313,65	313,85	311,9	314,2	314,7
Polska	246,44	244,45	236,32	239,31	239,06	240,88	246,6	244,3	243,8

^a Ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustalona przez Komisję w wysokości 2224 euro/tonę kl.R3. Jeśli średnia cena referencyjna w UE-25 stanowi mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku.

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

W 2006 r. produkcja trzody chlewnej w wadze bitej ciepłej wyniosła 2164 tys. ton i była o 9% większa aniżeli w 2005 r., w tym w I półroczu o 10%, a w II półroczu o 8% w porównaniu z analogicznymi półroczami poprzedniego roku. Dlatego też średnia roczna cena skupu trzody w ubiegłym roku kształtowała się na poziomie 3,54 zł/kg żywca wobec 3,82 zł/kg w 2005 r. i 4,18 zł/kg w 2004 r., kiedy produkcja była w „dołku”. Poprzedzała go „górką”, której apogeum wystąpiło w okresie zimy 2003/2004. Cena skupu trzody w okresie grudzień 2003 r. – luty 2004 r. kształtowała się w granicach 3,04-3,25 zł/kg.

Ostatnia „górką” z jaką mamy do czynienia jest wyższa i szersza od poprzedniej, o czym zadecydowało większe pogłowie trzody w listopadzie 2006 r., zwłaszcza warchlaków i tuczników niż w listopadzie 2003 r. W związku z tym ocenia się, że w I półroczu 2007 r. produkcja trzody będzie większa niż w I półroczu 2006 r. o ok. 5% i ceny trzody do lata będą niskie. Na wyższą produkcję trzody w I półroczu 2007 r. wskazuje też bardzo wysoki wzrost skupu trzody w ostatnich miesiącach. W grudniu był on wyższy niż w grudniu 2005 r. o 11%, a w styczniu 2007 r. o 25% wyższy w porównaniu do stycznia 2006 r.

W grudniu 2006 r. przeciętna cena skupu trzody kształtowała się na poziomie 3,29, w styczniu 2007 r. na poziomie 3,16, a w lutym 3,20 zł/kg. W marcu, ze względu na przedsięwzięte zakupy ceny prawdopodobnie wzrosną, ale w kwietniu i maju wzrost cen może wygasnąć. Wysoki poziom cen pojawi się dopiero w okresie letnio-jesiennym i utrzymywać się będzie przez cały 2008 r., kiedy podaż trzody będzie niska.

W wyniku niskich cen trzody i rekordowo wysokich cen zbóż oraz dużo mniejszych zasobów paszowych w gospodarstwach produkujących trzodę w oparciu o pasze własne, wystąpi duża redukcja pogłowia trzody.

Ocenia się, że w lipcu 2007 r. pogłowie trzody chlewnej będzie prawdopodobnie mniejsze aniżeli w lipcu 2006 r. o ok. 10%, tj. o mniej więcej 2 mln sztuk i wyniesie ok. 17 mln sztuk. W związku z tym w II półroczu 2007 r. produkcja może być mniejsza aniżeli w II półroczu 2006 r. o ok. 10%, a w I półroczu 2008 r. o ok. 15% mniejsza aniżeli w I półroczu 2007 r.

W ostatnich miesiącach dość niskie ceny trzody występują również w wiodących pod względem produkcji trzody pozostałych krajach Unii Europejskiej. Sądzić należy, iż skutkiem tych cen będzie również spadek produkcji, który w następstwie umożliwi wzrost cen. W przeciwnym razie wysokie ceny trzody tylko w Polsce spowodowałyby wzrost importu, ograniczając w ten sposób szanse odbudowy produkcji trzody chlewnej w Polsce.

W 2006 r. cenowa konkurencyjność polskiej wieprzowiny na wspólnym rynku uległa niewielkiej poprawie. W rezultacie według nieostatecznych danych import zmalał, a eksport wzrósł. W konsekwencji eksport netto mięsa wieprzowego, podrobów i przetworów wieprzowych wyniósł ok. 175 tys. ton, wobec 46 tys. ton w 2005 r.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów		Import mięsa, podrobów i przetworów		Saldo handlu zagranicznego tys.ton
	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	
2005 I-XII	1945,0	103,1	243,0	125,9	197,0	159,5	46,0
I-VI	942,0	96,3	100,0	81,6	68,0	206,1	32,0
VII	104,1	111,7	25,4	186,8	16,0	103,2	9,54
VIII	111,7	128,8	26,1	274,7	21,4	145,6	4,7
IX	100,5	103,3	27,2	215,9	20,7	131,0	6,5
X	108,5	115,4	22,8	148,1	22,0	153,8	0,8
XI	109,9	117,3	23,8	147,8	21,3	125,3	3,5
XII	116,2	107,2	25,2	144,8	18,0	139,5	7,2
2006 I-XII	2146,3	110,3	349,2	143,7	174,4	109,3	174,8
I	109,6	128,3	20,3	132,7	13,5	137,8	6,8
II	105,3	110,3	22,6	143,0	12,4	100,0	10,2
III	122,0	105,2	26,3	137,7	18,2	129,0	8,1
IV	114,4	111,6	25,1	127,4	13,3	114,7	11,8
V	128,8	111,1	30,3	137,7	14,0	121,7	16,3
VI	114,2	101,0	34,6	136,8	14,0	114,9	20,6
I-VI	1030,5	109,4	159,2	159,2	85,4	126,0	73,8
VII	107,2	103,0	31,6	124,4	14,6	91,3	17,0
VIII	124,7	111,6	29,2	111,9	19,1	89,3	10,1
IX	112,0	111,4	32,5	119,5	14,1	60,5	18,4
X	132,8	122,4	35,4	155,3	13,3	58,6	22,1
XI	126,6	115,2	34,9	146,6	15,3	71,8	19,6
XII	128,7	110,7	26,4	104,8	12,4	68,9	14,0
2007 I	137,4	125,4	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki

^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, żyta, mieszanki T2, Provitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Targowiskowa cena żyta w zł/dt	Relacje cen trzoda: Żyto	Cena mieszanki T2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T2	Cena Provitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Provit	Cena prosiąt w zł/szt.
2005 V	3,58	35,13	10,2	82,8	4,3	163,0	2,2	133
VI	3,68	34,08	10,8	82,1	4,5	162,3	2,3	128
VII	3,98	31,82	12,5	81,4	4,9	162,1	2,5	128
VIII	4,19	32,49	12,9	81,2	5,2	162,4	2,6	129
IX	4,13	31,85	13,0	80,7	5,2	162,0	2,6	130
X	3,90	33,23	11,7	80,6	4,8	161,7	2,4	127
XI	3,60	33,00	10,9	80,3	4,3	161,7	2,5	126
XII	3,60	33,16	10,9	80,2	4,4	161,7	2,2	124
2006 I	3,41	31,28	10,2	79,50	4,3	160,92	2,1	123
II	3,24	33,90	9,6	79,44	4,1	160,64	2,0	115
III	3,39	36,20	9,3	78,12	4,3	161,06	2,1	120
IV	3,34	37,92	8,8	77,99	4,3	161,05	2,1	117
V	3,35	37,54	8,9	76,82	4,4	160,53	2,1	114
VI	3,56	37,32	9,5	76,68	4,6	159,28	2,2	106
VII	3,92	37,78	10,4	76,80	5,1	158,26	2,5	106
VIII	4,28	40,85	10,5	76,57	5,6	157,72	2,7	106
IX	4,12	47,68	8,6	77,96	5,3	158,48	2,6	104
X	3,75	51,25	7,3	79,27	4,7	158,43	2,4	97
XI	3,43	51,95	6,6	80,54	4,3	158,21	2,2	92
XII	3,29	53,98	6,1	82,02	4,0	158,27	2,1	86
2007 I	3,16	58,43	5,4	x	x	x	x	85

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy Toruńskie j	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej
2005 I	4,95	12,42	15,91	10,17	14,42	20,74	12,40	116,1	128,7	121,9
II	5,06	12,17	15,75	10,08	13,87	20,21	12,20	114,0	128,3	121,0
III	5,17	12,08	15,70	9,96	13,75	20,10	12,10	113,8	128,0	121,5
IV	5,17	11,84	15,61	9,85	13,65	20,00	12,03	115,3	128,8	122,1
V	4,72	11,55	15,59	9,84	13,31	19,84	11,92	115,2	127,3	121,1
VI	4,69	11,58	15,65	9,85	13,07	19,80	11,86	118,3	126,5	120,5
VII	4,82	11,71	15,67	9,83	13,16	19,74	11,84	112,4	126,0	120,4
VIII	5,21	12,01	15,76	9,93	13,49	19,88	11,90	112,3	126,1	119,8
IX	5,49	12,11	15,79	9,92	13,67	19,95	11,93	112,9	126,3	120,3
X	5,11	11,98	15,64	9,91	13,56	19,84	11,92	113,2	126,9	120,3
XI	4,72	11,73	15,55	9,85	13,44	19,80	11,84	114,6	127,3	120,2
XII	4,72	11,60	15,38	9,67	13,07	19,67	11,82	112,7	127,9	122,2
2006 I	4,47	11,38	15,42	9,37	12,93	19,79	11,81	113,6	128,3	126,0
II	4,25	11,07	15,57	9,14	12,61	19,64	11,80	113,9	126,1	129,0
III	4,45	11,02	15,48	9,08	12,29	19,47	11,70	111,5	125,8	128,9
IV	4,38	11,18	15,34	9,03	12,46	19,12	11,78	111,4	124,6	130,5
V	4,39	11,22	15,45	9,03	12,53	19,19	11,67	111,7	124,2	129,2
VI	4,66	11,47	15,53	9,08	12,45	19,22	11,62	108,5	123,8	128,0
VII	5,14	12,08	15,75	9,16	13,05	19,46	11,71	108,0	123,6	127,8
VIII	5,59	12,84	16,16	9,33	13,74	19,86	11,84	107,0	122,9	126,9
IX	5,38	12,88	16,24	9,36	14,28	20,07	12,02	110,9	123,6	128,4
X	4,91	12,51	16,17	9,24	13,98	20,08	11,98	111,8	128,6	129,7
XI	4,49	12,11	16,05	9,34	13,61	20,10	11,94	112,4	125,2	127,8
XII	4,31	11,88	15,82	9,25	13,21	19,72	11,77	111,2	124,7	127,2
2007 I	4,14	x	x	x	x	x	x	x	x	x

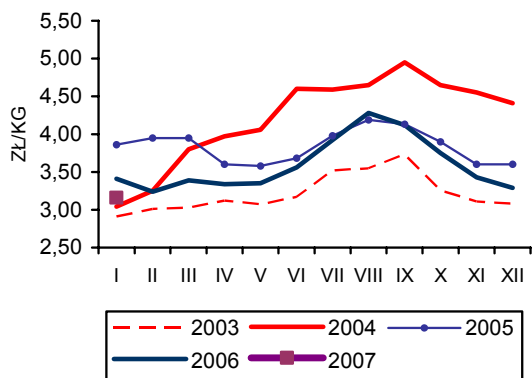
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

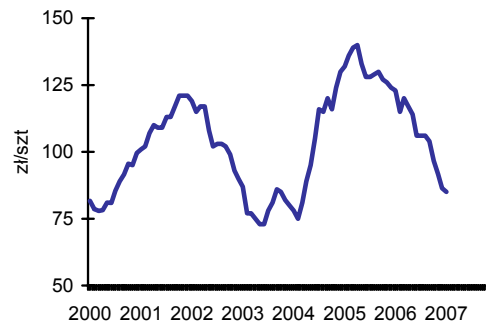
Lata i miesiące	UE-25	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-25	Niemczech	Danii
2005 IV	131,36	124,00	136,21	121,87	94,6	92,5	101,0
V	132,56	118,30	143,40	116,20	89,2	82,5	101,9
VI	142,85	126,10	151,81	118,42	88,3	83,1	106,5
VII	143,15	135,13	147,54	123,49	94,4	91,6	109,4
VIII	145,53	142,78	152,35	124,10	98,1	93,7	115,1
IX	142,92	145,94	148,51	124,70	102,1	98,3	117,0
X	137,06	138,71	144,68	122,15	101,2	95,9	113,6
XI	136,22	129,17	146,40	123,73	92,8	88,2	104,4
XII	139,58	130,89	150,96	122,73	93,8	86,7	106,6
2006 I	136,59	125,26	141,62	116,58	91,7	88,4	107,4
II	138,73	120,92	143,46	118,05	87,2	84,3	102,4
III	141,81	122,67	149,77	121,05	86,5	81,9	101,3
IV	141,80	121,19	151,22	126,73	85,5	80,1	95,6
V	141,96	122,16	151,73	128,47	86,3	80,9	95,2
VI	152,66	125,43	165,65	133,65	81,4	74,4	93,3
VII	157,30	138,36	168,48	135,99	88,0	82,2	101,7
VIII	162,97	152,15	176,38	137,78	93,8	86,5	110,4
IX	156,39	143,96	164,19	138,86	92,1	87,7	103,7
X	143,63	132,88	150,65	132,48	92,5	88,2	100,3
XI	136,86	124,31	144,25	126,78	90,8	86,2	98,1
XII	132,99	118,72	140,41	122,26	89,3	84,6	97,1
2007 I	128,60	113,79	129,45	116,45	88,5	87,9	97,7
II	130,00	115,00	135,00	116,44	88,5	85,2	98,8

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

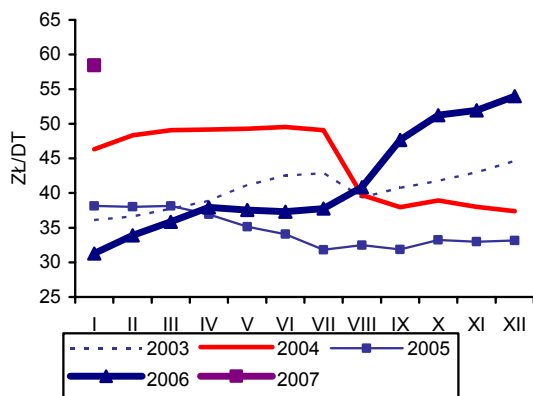
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

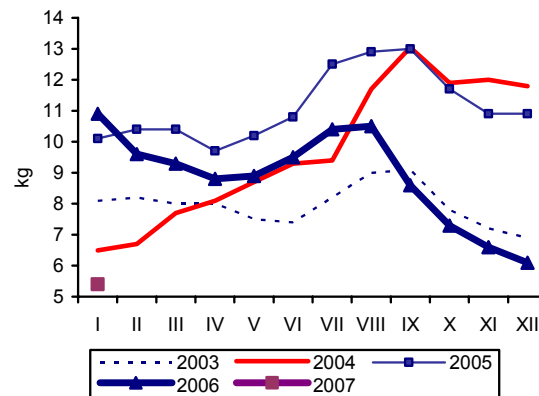
Rys. 2. Ceny prosiąt w Polsce

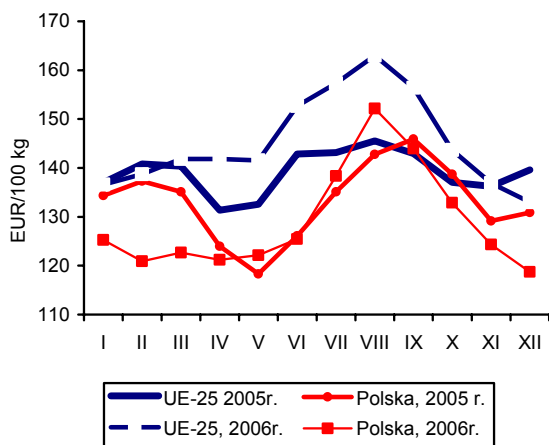
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

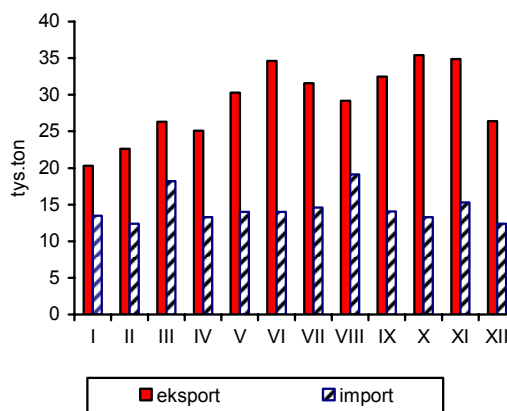
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

W 2006 r. duże zakłady przemysłu drobiarskiego, zatrudniające 50 i więcej pracowników, wyprodukowały 1106 tys. ton mięsa drobiowego. Jest to ilość o ok. 10% większa od produkcji wytworzonej w roku poprzedniego. Wielkość produkcji w poszczególnych miesiącach 2006 r. wykazywała jednak większą zmienność niż w latach poprzednich. W styczniu 2007 r. wyprodukowano o 5% więcej mięsa drobiowego niż w tym samym miesiącu poprzedniego roku.

W 2006 r. utrzymywała się dobra koniunktura dla eksportu mięsa i przetworów drobiowych. Za granicę sprzedano 208 tys. ton mięsa drobiowego, w tym ok. 5% wolumenu sprzedaży stanowiły przetwory drobiowe. Wywóz mięsa drobiowego był o 21% większy niż w 2005 r. Dynamika sprzedaży eksportowej w minionym roku była niewielka w porównaniu z 2005 r. Głównymi odbiorcami są kraje Unii Europejskiej, do której trafiło ok. 78% ilości wywozu. Największy procent wywozu, tj. ok. 50% trafił na terytorium Niemiec i Wielkiej Brytanii. Największym odbiorcą spoza Wspólnoty jest Białoruś – ok. 7% wielkości oraz ok. 3% wartości eksportu. Tempo wzrostu ilości sprzedaży z Polski ogółem było wyższe niż jej wartości.

Import mięsa drobiowego wraz z przetworami w 2006 r., był o ok. 5% mniejszy niż w poprzednim roku i wyniósł 70 tys. ton, w tym ok. 0,8% masy stanowiły przetwory. Dynamika importu była zmienna. Od stycznia do czerwca import wykazywał tendencję malejącą. W sierpniu import zwiększył się do poziomu z początku roku, tj. 7 tys. ton. W całym 2006 r. wielkość importu mięsa i przetworów wahała się od 3 do 10 tys. ton miesięcznie.

Wg danych GUS w pierwszych trzech kwartałach 2006 r. przeciętne miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jednego mieszkańca było na tym samym poziomie co w tym samym okresie 2005 r. Dane GUS nie potwierdzają spadku konsumpcji drobiu. Jednak z obserwacji rynku wynika, że obawy przed ptasią grypą spowodowały spadek spożycia mięsa drobiowego w tym okresie. Świadczył o tym utrzymujący się od listopada 2005 r. niski poziom cen detalicznych na rynku drobiarskim. W sierpniu 2006 r. nastąpił ich silny, bo niemal 14-procentowy, wzrost w relacji miesiąc do miesiąca. Jednak we wrześniu ceny kurcząt ponownie obniżyły się o prawie 10%. Począwszy od drugiego kwartału 2006 r. mamy więc do czynienia z silnymi ko-

niunkturalnymi wahaniami cen na detalicznym rynku mięsa drobiowego, który nie może się ustabilizować po kryzysie wywołanym ptasią grypą.

Od początku roku do sierpnia 2006 r. ceny pasz przemysłowych dla kurcząt brojlerów obniżały się. Od września obserwuje się powolny wzrost cen mieszanek, nadal jednak utrzymują się one na niskim poziomie. W grudniu podrożały one, podobnie jak w poprzednim miesiącu tylko o 1%. Ceny żywca drobiowego wykazywały silne wahania okresowe. Na rynku brojlerów kurzych, ceny obniżały się w pierwszym kwartale bieżącego roku, po czym do sierpnia coraz intensywniej rosły. W drugim półroczu ceny skupu wykazywały duże wahania miesięczne, bez wyraźnego trendu. Rok 2007 rozpoczął się znaczącym wzrostem cen skupu. W lutym ceny skupu brojlerów były o 24% wyższe niż w ostatnim miesiącu roku poprzedniego. Nagły wzrost cen wystąpił również w zbyciu. Tuszki patroszone kurcząt brojlerów podrożały w lutym o ponad 42% w stosunku do stycznia 2007 r. Od września do grudnia 2006 r. ceny detaliczne kurcząt obniżały się o ok. 10% miesięcznie.

Na rynku indyków, ceny płacone hodowcom obniżały się w pierwszym kwartale 2006 r. Od maja do końca roku wykazywały one tendencje wzrostowe. Od początku 2007 r. ceny skupu nadal rosły i w lutym 2007 r. były o ok. 6% wyższe niż w grudniu 2006 r. Ceny zbytu mięsa indyczego rosły od sierpnia do końca 2006 r. W styczniu i lutym 2007 r. ceny zbytu tuszy indyczej wykazywały dużą zmienność, ale nadal utrzymywały się na wysokim poziomie.

Od września powiększa się różnica pomiędzy średnią ceną tuszki kurczęcia w Unii Europejskiej i w Polsce, wyrażoną w EUR. W grudniu 2006 r. ceny unijne były o 70% wyższe niż przeciętnie w Polsce, podczas gdy jeszcze w sierpniu o 28%. Było to spowodowane przede wszystkim bardzo silnym spadkiem cen w Polsce. W okresie od stycznia do października bieżącego roku tempo wzrostu cen unijnych przewyższało dynamikę zmian cen w Polsce. W grudniu 2006 r. ceny polskie pozostawały na poziomie znacząco niższym niż u głównych europejskich producentów drobiu, a różnica w porównaniu z listopadem 2005 r. niemal się podwoiła.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007
I	55,2	62,0	74,4	89,1	93,7
II	57,2	58,1	71,0	84,0	
III	59,2	68,2	84,9	94,3	
IV	62,1	68,3	82,7	83,7	
V	57,8	69,0	77,8	91,6	
VI	56,8	66,2	79,6	94,1	
VII	63,6	68,4	82,9	91,3	
VIII	61,0	70,8	86,3	94,4	
IX	65,1	73,5	87,3	94,9	
X	67,1	76,4	91,4	101	
XI	58,9	71,4	91,6	97,2	
XII	62,1	75,3	90,9	90,4	

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	3205	7049	10392	15054
II	4718	8154	11750	13706
III	3885	6262	13460	14041
IV	5093	4982	13863	12071
V	9744	6362	12971	16576
VI	7805	2649	13310	16250
VII	8202	3974	14862	16403
VIII	5096	7298	14156	16402
IX	6090	5098	15893	19326
X	11737	3974	21889	25019
XI	5954	3729	16802	24401
XII	2444	10593	11703	18333
RAZEM	73973	70124	171051	207582

^a dane nieostateczne (na dzień 6 marca 2007 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
I	1,41	1,46	1,46	0,20	0,20	0,21
II	1,46	1,47	1,48	0,21	0,21	0,20
III	1,54	1,55	1,54	0,22	0,22	0,22
IV	1,62	1,67		0,22	0,22	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt hodowlanych sypka granulowana lub kruszonka (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^a		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
I	1082		1,04		2,40	2,61	3,61	4,26	4,53	
II	1081		1,05		2,43	2,97	3,66	5,11	4,71	
III	1073		1,01		2,34		3,54		4,27	
IV	1065		1,02		2,40		3,76		4,51	
V	1062		1,05		2,40		3,89		5,25	
VI	1060		1,06		2,48		4,07		5,17	
VII	1057		1,03		2,54		4,50		5,19	
VIII	1057		1,04		2,72		4,75		5,91	
IX	1069		1,06		2,55		3,89		5,34	
X	1070		0,96		2,45		3,72		4,80	
XI	1078		1,00		2,38		3,46		4,62	
XII	1087		1,01		2,39		3,59		4,50	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 5. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
I	5,80		3,55	4,21	6,13	6,54
II	5,90		3,51	4,36	6,13	6,61
III	5,90		3,25		5,85	
IV	5,90		3,29		5,59	
V	5,60		3,43		6,04	
VI	5,60		3,60		6,02	
VII	5,60		3,59		5,78	
VIII	5,60		3,65		5,86	
IX	5,60		4,12		6,15	
X	5,60		4,22		6,36	
XI	5,50		4,17		6,45	
XII	5,50		4,10		6,76	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

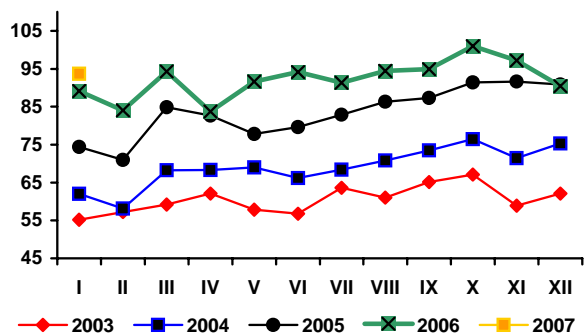
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

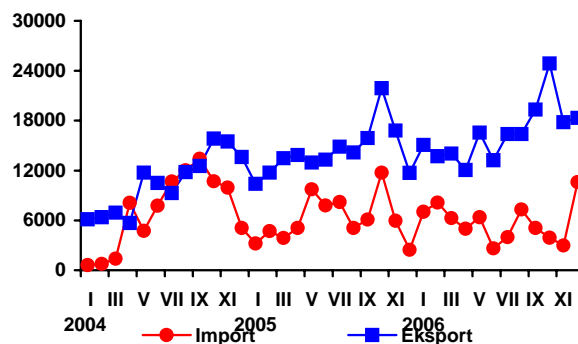
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE-25
2006 I	95,51	175,00	141,38	146,65	143,39	144,50	150,55	141,18
II	102,38	170,89	137,85	142,03	137,00	144,50	156,14	140,52
III	91,50	170,00	126,96	138,78	141,81	139,92	140,04	134,03
IV	95,87	170,00	124,23	136,80	150,70	135,00	142,73	135,76
V	108,11	170,00	118,82	139,63	173,55	135,00	160,30	151,37
VI	104,04	173,17	127,96	140,86	198,27	135,00	176,17	164,55
VII	110,52	175,00	128,82	139,28	197,19	136,29	178,84	166,37
VIII	123,70	175,00	130,57	142,99	191,94	140,00	179,34	167,71
IX	101,29	177,25	128,51	147,53	188,53	141,00	169,91	161,17
X	96,38	181,37	127,83	154,08	185,00	145,00	173,30	159,37
XI	94,53	183,33	129,78	156,01	185,00	145,00	175,52	162,09
XII	96,00	186,50	132,20	159,95	185,00	145,00	178,09	163,57

Źródło: Dane MRiRW.

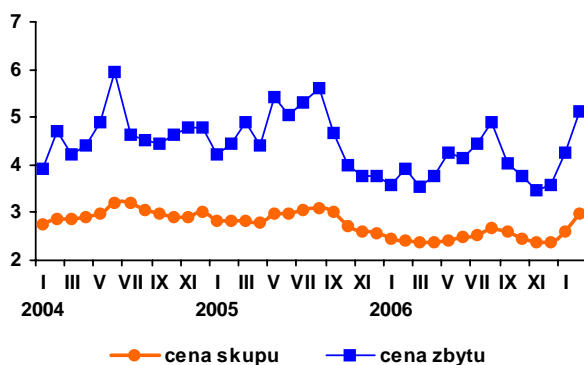
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

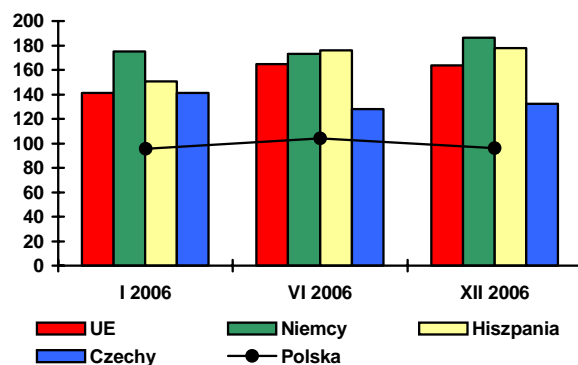
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Rynek jaj

W 2006 r. krajowy rynek jaj konsumpcyjnych był bardzo niestabilny pod względem cenowym. Od lutego do lipca 2006 r. jaja bardzo silnie taniały. Spadek ich cen wyniósł w tym okresie 17,6%. Od sierpnia br. jaja ponownie zaczęły drożeć. Dopiero w grudniu 2006 r. tempo wzrostu cen osłabło, wynosząc ok. 1% w stosunku do poprzedniego miesiąca.

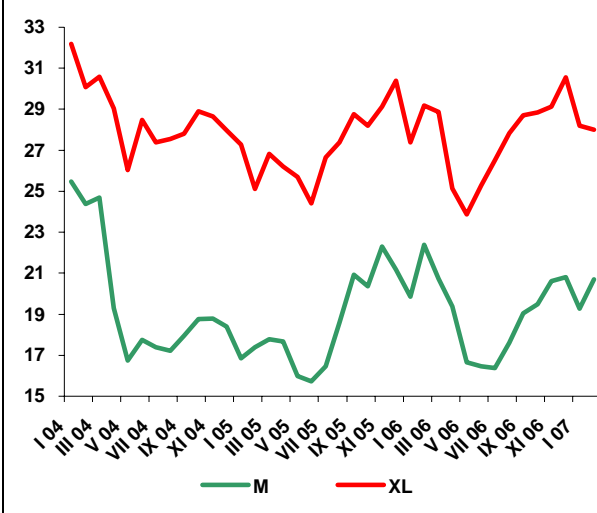
Przeciętnie poziom cen jaj sprzedawanych przez zakłady pakujące podwyższył się w 2006 r. o ok. 8% w stosunku do średniego poziomu cen w 2005 r. Najsilniej podniósł się poziom cen jaj najmniejszych, klasy S (o 15%) oraz jaj dużych, klasy L (o 13%). Znacznie mniejsze przeciętne zmiany cen w omawianym okresie wystąpiły w grupie jaj średniej wielkości, klasy M (o 4%) oraz największych, klasy XL (o 2%). W styczniu i lutym 2007 r. jaja konsumpcyjne potaniały w stosunku do cen sprzedaży z ostatnich miesięcy 2006 r., co wskazuje na kontynuację okresu dużych wahań cenowych na tym rynku.

Jeszcze silniejsza niż na rynku jaj konsumpcyjnych niestabilność cen, występowała w skupie jaj do przetwórstwa. Od lutego do lipca 2006 r. utrzymywała się silna tendencja spadkowa. W lipcu jaja w skupie były przeciętnie o 28% tańsze niż w lutym bieżącego roku. Od sierpnia trwa intensywny wzrost cen jaj przetwórczych. W listopadzie podrożały one o dalsze 8% w stosunku do miesiąca poprzedniego, sięgając bardzo wysokiego poziomu cen z okresu poprzedzającego akcesję do Unii Europejskiej (kwartał 2004 r.). Od listopada 2006 r. ceny jaj do przetwórstwa osiągają poziom znacząco wyższy niż średnio w całym 2006 r., miesięczne zmiany mają charakter skokowy.

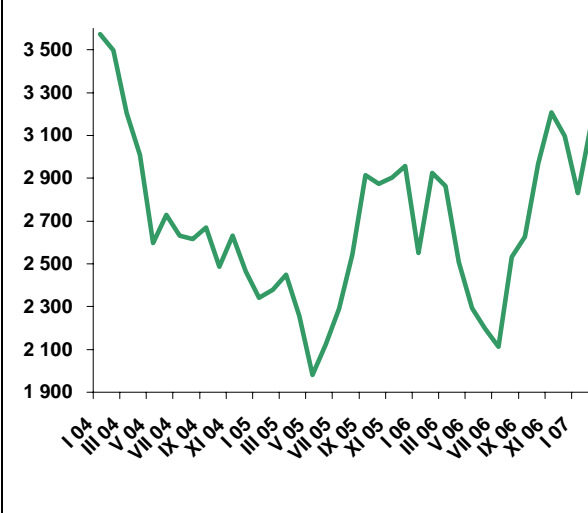
Według wstępnych danych, eksport jaj świeżych w 2006 r. był o 16% wyższy niż w 2005 r. Wyniósł on ponad 57 tys. ton jaj świeżych. Do największych odbiorców należały Niemcy i Czechy (ok. 45% eksportu świeżych jaj ogółem). Obniżył się import (o 20%) w stosunku do poprzedniego roku. Import jaj świeżych w 2006 r. wyniósł 8,6 tys. ton. Wolumen importu był bardzo zmienny w poszczególnych miesiącach, wahając się od ponad 1600 ton w lutym do ok. 300 ton w maju. Bardziej stabilne są obroty przetworami z jaj. Znacząco zwiększył się ich import w relacji do poprzedniego roku. W 2006 r. Polska zaimportowała 2,7 tys. ton przetworów, tj. trzy razy tyle, co w roku poprzednim. Eksport przetworów wagowo zwiększył się o 60%. W 2006 r. Polska wyeksportowała 3,7 tys. ton przetworów z jaj. Odbiorcami były głównie kraje Unii Europejskiej.

Przeciętne ceny jaj w Unii Europejskiej od stycznia do lipca 2006 r. wykazywały tendencję malejącą. W tym okresie obniżyły się one o ok. 4%. Od sierpnia przeciętne ceny jaj w UE rosną. W ostatnim kwartale 2006 r. były one o 11% wyższe niż w kwartale poprzednim. W Polsce, jaja konsumpcyjne w przeliczeniu na EUR drożały znacznie wolniej niż przeciętnie na rynku unijnym. W styczniu 2007 r. przeciętna cena sprzedaży 100 kg jaj wynosiła 95,59 EUR; była więc o ok. 6% niższa niż średnio w Unii Europejskiej. Ceny jaj u głównych producentów europejskich są znacząco niższe niż średnio w UE. Najtańszym producentem w styczniu była Holandia, gdzie za 100 kg jaj klasy L i M płacono 84,35 EUR.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a	2005	2006 ^a
I	855	456	3770	5580	65	225	345	253
II	1452	1660	3698	4751	92	229	343	287
III	1165	1058	3270	4894	66	318	207	194
IV	1320	383	3721	3544	44	247	236	167
V	584	313	3739	5532	68	142	222	415
VI	290	443	5318	4377	114	120	238	483
VII	514	592	3932	4697	116	123	185	468
VIII	979	1055	4420	4484	118	178	199	536
IX	1033	676	4574	3881	218	462	207	310
X	388	464	6107	5526	174	215	323	617
XI	1226	972	3920	5473	246	251	213	483
XII	976	533	2907	4674	130	260	163	279
RAZEM	10782	8605	49376	57413	1451	2770	2881	4492

^a dane nieostateczne (na dzień 6 marca 2007 r.)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
I	27,37	28,21	22,08	23,83	19,86	19,28	19,51	18,27
II	29,17	28,00	24,98	24,60	22,38	20,70	19,98	20,20
III	28,87		25,89		20,73		19,61	
IV	25,15		24,28		19,39		20,92	
V	23,86		19,59		16,65		15,76	
VI	25,28		18,95		16,47		17,53	
VII	26,51		20,41		16,39		16,21	
VIII	27,84		23,50		17,61		17,25	
IX	28,70		24,67		19,03		16,43	
X	28,83		23,16		19,50		17,14	
XI	29,12		25,57		20,62		19,25	
XII	30,57		25,70		20,80		18,50	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2006 I	95,53	83,64	83,56	77,96	86,32	93,11
II	103,62	85,92	89,18	84,68	94,32	96,25
III	104,17	88,25	92,28	86,67	96,71	98,08
IV	95,59	86,69	86,70	81,43	87,74	94,17
V	79,44	76,01	73,89	71,90	70,50	85,48
VI	79,40	72,92	70,13	71,92	68,39	85,31
VII	87,32	71,88	79,77	73,72	81,13	89,68
VIII	93,22	82,12	89,15	92,08	90,17	98,75
IX	93,22	82,12	89,15	92,08	90,33	98,81
X	95,1	89,65	91,88	90,25	94,97	101,92
XI	100,41	96,56	99,35	102,30	102,42	108,44
XII	103,14	98,77	97,96	98,87	99,54	108,28
2007 I	95,59	93,50	90,64	88,65	84,35	102,14

Źródło: Dane MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

Jak podaje Offival, w 2006 r., produkcja baraniny i jagnięciny w 25 krajach Unii Europejskiej wyniosła 1028 tys. ton, a wraz z Rumunią i Bułgarią 1161 tys. ton. Produkcja ta była niższa niż rok wcześniej odpowiednio o ponad 2 i 1%. W 2007 r. produkcja baraniny i jagnięciny w 27 krajach Unii Europejskiej może wynieść 1131 tys. ton. Będzie ona niższa aniżeli rok wcześniej o dalsze prawie 2%. Tendencja spadkowa dotyczyć będzie w zasadzie wszystkich krajów unijnych, w tym także nowoprzyjętej Rumunii i Bułgarii.

W 2007 r., podobnie jak w kilku ostatnich miesiącach 2006 r., przeciętne ceny jagniąt w Unii Europejskiej są niższe niż rok wcześniej. W lutym przeciętna cena ukształtowała się na poziomie 536,4 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 5% niższa niż w lutym 2006 r. Przeciętna cena owiec ciężkich wyniosła natomiast 404,9 EUR/100 kg i była o 3% wyższa aniżeli w lutym 2006 r.

W Polsce ceny owiec obniżają się od początku 2006 r. W styczniu przeciętna cena skupu wyniosła zaledwie 5,69 zł/kg i była o prawie 20% niższa niż przed rokiem o tej porze. Być może w marcu i kwietniu ceny te nieco sezonowo wzrosną, ale na istotną ich poprawę trzeba będzie jeszcze poczekać.

W 2006 r. dość znacznie zmniejszył się polski eksport owiec i mięsa baraniego. Według nieostatecznych danych wynosił się on ok. 1015 ton, wobec 1240 ton w 2005 r. Przeciętna cena owiec w eksporcie osiągnęła 2,62 EUR/kg i była o ok. 25% wyższa niż w 2005 r. Wyższe, niż w 2005 r., były też ceny mięsa w eksporcie. W 2006 r. przeciętnie wyniosły one 6,27 EUR/kg, a więc przewyższały cenę z 2005 r. o ok. 8%.

W 2006 r., z uwagi na spadek cen jagniąt w Nowej Zelandii, a także w Australii wzrósł import z tych krajów. Jak podaje Offival import baraniny i jagnięciny z Nowej Zelandii do UE-25 wyniósł w 2006 r. ok. 226 tys. ton, w tym mięsa jagnięcego 164 tys. ton. Import ten był większy niż w 2005 r. odpowiednio o 3 i 6%.

W 2006 r. polski import żywca i mięsa owczego wyniósł ok. 140 ton, wobec zaledwie 73 ton rok wcześniej.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006 S	Zmiana w % 2006/2005
I półrocze	1 477	1 305	1 434	110
II półrocze	1 146	1 023	711	70
Rok	2 623	2 328	2 145	92

S - szacunek

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2005	40,6	41,1	387,8	150,1	77,3	72,5	81,4	114,0	35,0	42,5	15,9	181,7	1239,9
2006	39,9	72,9	146,7	269,4	83,4	42,9	78,2	58,2	41,6	28,7	7,0	145,9	1014,8 S
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,3	177,4	37,8	179,0	107,9	59,2	96,1	51,1	118,9	67,5	44,0	80,3	88,0
Import 2005	9,9	2,8	3,8	4,3	7,8	2,3	4,9	8,6	8,0	3,7	13,4	3,2	72,7
2006	3,2	9,8	5,0	6,9	15,8	44,1	5,1	3,3	9,2	18,8	12,9	6,2	140,3 S
miesiąc roku poprzedniego = 100	32,3	346,4	131,6	160,5	202,6	1917,4	104,1	38,4	115,0	508,1	94,8	x	192,9

S - szacunek

Źródło: Dane CIHZ, CAAC oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
2005/2006	5,85	7,63	6,67	6,53	6,43	5,91	6,17	5,52	5,71	5,14	8,18	6,94
2006/2007	6,95	6,27	6,45	6,09	6,04	5,70	5,32	5,35	4,89	5,56	6,72	5,69
miesiąc roku poprzedniego = 100	118,8	82,2	96,7	93,3	93,9	96,4	86,2	96,9	85,6	108,2	82,2	82,0

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową		Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
21.05.2006	-	-	-	-	5,75	1,45	12,2	3,08
18.06.2006	-	-	-	-	5,53	1,36	11,8	2,91
16.07.2006	-	-	-	-	5,76	1,43	12,3	3,05
13.08.2006	-	-	-	-	5,39	1,39	11,5	2,97
10.09.2006	-	-	-	-	5,73	1,44	12,2	3,06
08.10.2006	-	-	-	-	5,54	1,42	11,8	3,02
05.11.2006	-	-	-	-	5,54	1,45	11,8	3,08
03.12.2006	-	-	-	-	5,60	1,47	11,9	3,12
31.12.2006	8,99	2,35	19,13	4,99	5,54	1,45	11,8	3,08
I 2007	-	-	-	-	5,64	1,43	12,0	3,05
II	-	-	-	-	5,65	1,45	12,0	3,08

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2005	24,12	23,52	24,16	24,16	24,28	23,37	23,46	23,87	23,86	23,71	23,81	23,82
2006	23,27	26,06	27,43	30,36	30,58	30,55	30,48	30,48	30,99	29,34	28,47	31,76
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,5	110,8	113,5	125,7	126,2	130,7	129,9	127,7	129,9	123,7	119,6	133,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-25 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-25												
2005/2006	539,8	561,7	512,0	536,5	566,4	603,0	624,7	719,5	788,2	772,3	654,4	559,3
2006/2007	521,8	527,4	512,7	540,7	601,8	637,0	673,6	644,5	598,1	593,8	530,8	536,4
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,7	93,9	100,1	100,8	106,3	105,6	107,8	89,6	75,9	76,9	81,1	95,9
Włochy												
2005/2006	664,5	559,9	553,2	626,0	619,1	628,2	712,9	718,1	702,5	723,4	623,9	573,8
2006/2007	567,1	680,4	642,9	666,0	651,5	668,6	695,2	734,4	719,5	735,4	669,0	572,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	85,3	121,5	116,2	106,4	105,2	106,4	97,5	102,3	102,4	101,7	107,2	99,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-25												
2005/2006	397,9	410,2	423,7	407,9	382,7	378,9	376,8	382,7	411,4	414,7	405,9	394,0
2006/2007	408,7	441,4	455,7	456,7	423,1	416,9	412,8	407,4	400,3	390,7	395,8	404,9
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,7	107,6	107,6	112,0	112,0	110,0	113,6	106,5	97,3	94,2	97,5	103,0
Wielka Brytania												
2005/2006	365,8	395,8	431,2	403,8	353,4	342,7	331,7	324,6	347,6	347,6	333,6	332,2
2006/2007	375,8	363,5	448,3	454,8	384,6	362,4	357,8	350,6	347,0	324,0	341,6	361,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,7	91,8	104,0	112,6	108,8	105,7	107,9	108,0	99,8	93,2	102,4	108,7

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt i owiec w Nowej Zelandii oraz mięsa jagnięcego w eksporcie do UE, w 2005 roku

Miesiące	Jagnięta o wadze 15 kg		Owce o wadze 21 kg		Ceny w eksporcie do UE				NZD EUR
	NZD/ sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	NZD/ sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	Udźca jagnięcego		Połudwicy jagnięcej		
					NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	
2006 IV	46,16	77,2	x	x	x	x	x	x	0,630
V	50,18	81,2	x	x	x	x	x	x	0,630
VI	55,95	88,2	x	x	x	x	x	x	0,620
VII	57,35	87,3	x	x	x	x	x	x	0,620
VIII	61,35	92,0	x	x	x	x	x	x	0,630
IX	64,74	96,5	x	x	x	x	x	x	0,655
X	65,55	98,4	x	x	x	x	x	x	0,664
XI	67,52	105,8	x	x	x	x	x	x	0,666
XII	58,34	105,9	x	x	x	x	x	x	0,692
2007 I	46,20	98,4	x	x	x	x	x	x	0,696
II	46,16	95,9	x	x	x	x	x	x	0,669

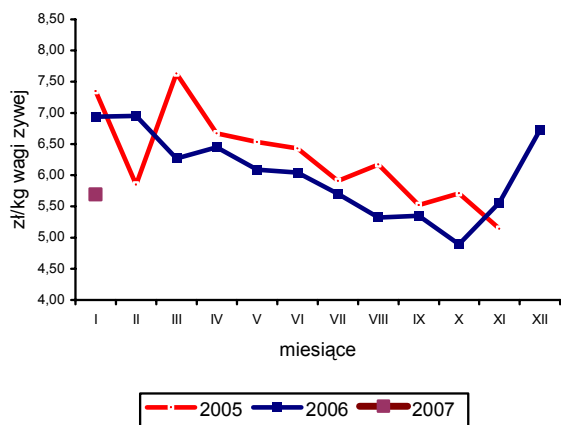
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Agri-Fax i Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

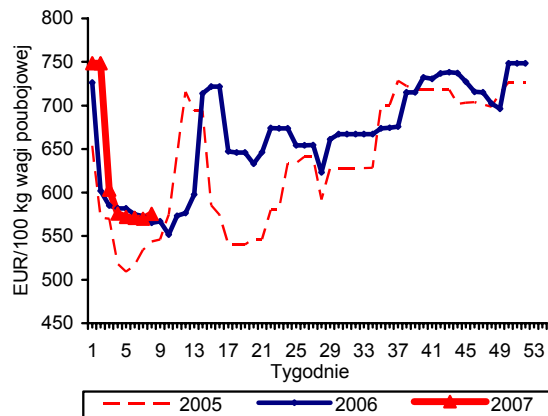
Wyszczególnienie	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2005/2006												
AUD/100 kg cwe	343	335	341	390	407	407	384	366	356	346	351	369
2006/2007												
AUD/100 kg cwe	346	342	346	350	364	367	315	308	289	290	306	339
miesiąc roku poprzedniego = 100	101	102	101	90	89	90	82	84	81	84	87	92

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

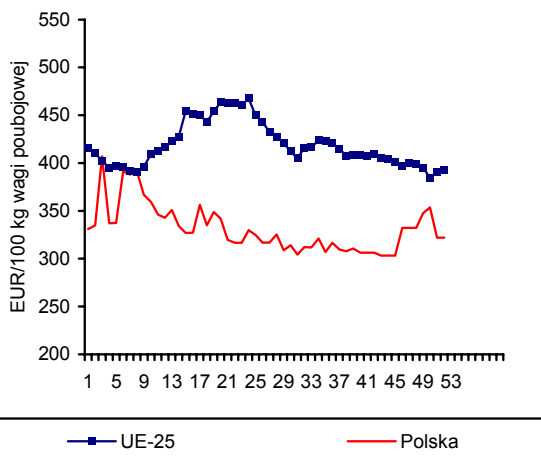
Rys.1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

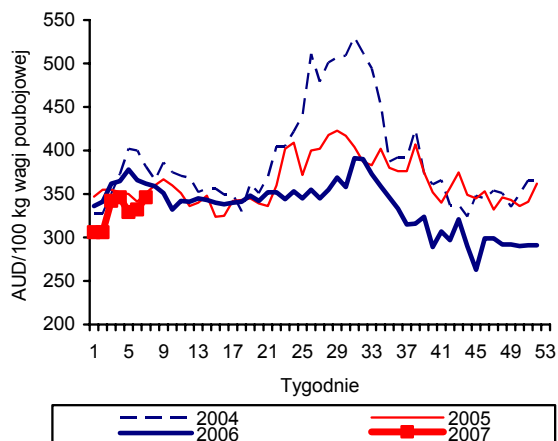
Rys. 4. Ceny jagniąt we Włoszech

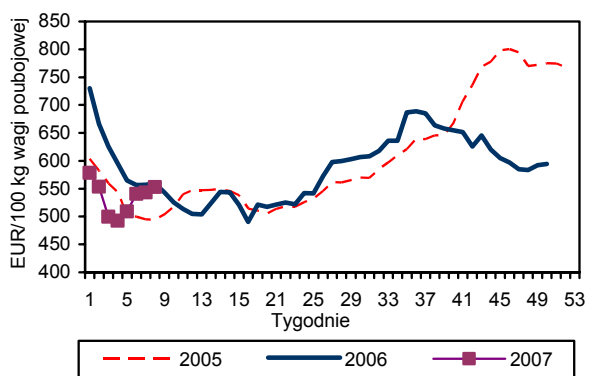
Rys. 2. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-25 i w Polsce

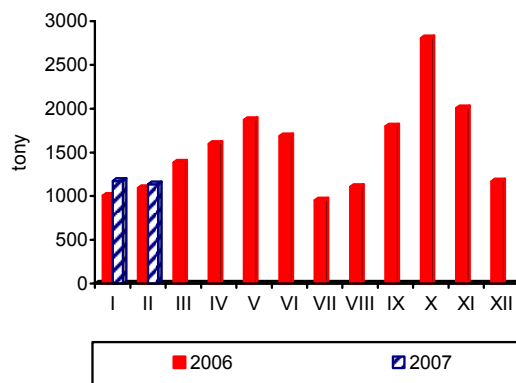
Rys. 5. Ceny jagniąt w Australii

Rys. 3. Ceny jagniąt w UE-25

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

Nowy rok rozpoczął się od znacznego spadku połowów ryb na Bałtyku. Blisko przez dwa tygodnie na wyjście w morze nie pozwalały sztormy, co skutkowało ponad 60% ograniczeniem wyładunków. W styczniu złowiona zaledwie 3,4 tys. ton ryb, w tym 2,2 tys. ton szprotów, 0,5 tys. ton dorszy, 0,4 tys. ton ryb płaskich i 0,3 tys. ton śledzi.

Produkcja ryb i przetworów rybnych w zakładach zatrudniających ponad 50 osób wyniosła w 2006 r. 288 tys. ton i była o 17,9% wyższa niż rok wcześniej. W największym stopniu zwiększyło się przetwórstwo wędzonych łososi (o 84,6% do 19,6 tys. ton), filetów z ryb morskich świeżych lub chłodzonych (o 56,3% do 7,4 tys. ton) oraz filetów z ryb morskich mrożonych (o 50,3% do 71,2 tys. ton). Produkcja przetworów i konserw wzrosła o kolejne 18,8% – w tym śledzi o 19,7% i makreli o 14,2%. Spadek produkcji konserw (o 17,3%) zrekompensowany został większą podażą marynat (o 59,5%) i prezerw z ryb (26,8%). Oprócz konserw, spadek produkcji zanotowano jedynie w przypadku ryb mrożonych morskich (o 62,5%) i słodkowodnych (o 1,8%) oraz przetworzonych szprotów i sardynek (o 16,3%). O wzroście produkcji decydowała przede wszystkim możliwość zbytu produktów na rynku unijnym. Popyt ze strony rynku krajowego nie uległ zmianie. Skumulowany wskaźnik zmian cen produkcji sprzedanej przemysłu rybnego w 2006 r. wyniósł 101,4% (w stosunku do grudnia 2005 r.).

Obroty handlu zagranicznego rybami i przetworami rybnych osiągnęły w 2006 r. po raz kolejny rekordowe wyniki. Jednak od połowy roku ich dynamika wyraźnie słabła. Wolumen eksportu wyniósł 193,8 tys. ton i był wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim o 21,5%. Zdecydował o tym przede wszystkim ponad 2-krotny wzrost wywozu produktów niekonsumpcyjnych (mączek i odpadów rybnych). Sprzedaż ryb i przetworów rybnych przeznaczonych do spożycia była wyższa tylko o 10,9%. Wzrósł eksport ryb wędzonych (o 18%), przetworów rybnych (o 15%) i ryb świeżych (o 14%), a spadek ryb mrożonych (o 12%). W ujęciu gatunkowym w 2006 r. najczęściej sprzedaliśmy śledzi (46,4 tys. ton – wzrost o 3,6%), łososi (27,6 tys. ton – wzrost o 25%), dorszy (19,9 tys. ton

– wzrost o 5,4%) oraz szprotów (17,0 tys. ton – wzrost o 8,3%). Wartość eksportu wzrosła o 24,5%, tj. do 2,44 mld zł, a udział krajów UE w obrotach zwiększył się z 89,7 do 91,9%. Import ryb i przetworów rybnych wyniósł w 2006 r. 346,0 tys. ton, tj. o 10,5% więcej niż rok wcześniej, a wydatki z tym związane przekroczyły 2,6 mld zł (wzrost o 18,4%). Podobnie jak w latach ubiegłych sprowadzaliśmy przede wszystkim ryby nieprzetworzone: filety i mięso z ryb (156,0 tys. ton – wzrost o 15,6%), ryby mrożone (75,9 tys. ton – wzrost o 2,9%) oraz ryby świeże (55,8 tys. ton – wzrost o 36,8%). Niższy niż w roku poprzednim był przywóz produktów niekonsumpcyjnych, nieznacznie obniżył się również import ryb żywych i przetworów (o 1,5%). W strukturze gatunkowej importu dominują śledzie (27,8%), łososi (15,8%), makrele (10,2%) i mintaje (9,3%), których przywóz zwiększył się łącznie o 12,8%. Zmieniły się kierunki geograficzne importu. W 2006 r. udział Norwegii i Islandii (EFTA) zwiększył się z 29,5 do 35,3% (ilościowo), a spadły dostawy z UE (z 38,0 do 30,2%). Za sprawą bardzo dużego importu pangii z Wietnamu umocniło się również znaczenie w obrotach krajów rozwijających się (z 23,8 do 27,0%).

Spożycie ryb i przetworów rybnych wyniosło w okresie styczeń-wrzesień 2006 r. 3,11 kg/osobę (w wadze produktu) i było identyczne jak w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zaszły jednak duże zmiany w strukturze spożycia poszczególnych rodzajów ryb. Wyraźnie ograniczono konsumpcję ryb słodkowodnych (o 29% do 0,22 kg/osobę) na rzecz ryb morskich (o 7,9% do 1,64 kg/osobę). Z danych bilansowych wynikają jednak tendencje odwrotne. Może to wynikać z faktu, że konsumenci, podczas badań, słodkowodną pangę traktowali jako rybę morską. Z ryb przetworzonych zwiększyło się tylko spożycie produktów solonych (o 3,1%). Konsumpcja konserw spadła o 5,0%, a ryb suszonych i wędzonych o 2,8%. Średniomiesięczne wydatki gospodarstw domowych na zakup ryb i przetworów rybnych wzrosło w analizowanym okresie z 4,64 do 4,98 zł/osobę (o 7,5%).

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki		
	Szprot	Śledź	Dorsz	Płaskie	Pozostałe	Razem	Troć wędrowna	Łosoś bałtycki	Pstrąg tęczowy
2005 I-XII	74 368	21 796	12 774	11 248	3 418	123 604	141 459	21 905	1 295
2006 I-XII	50 909	20 048	14 409	9 086	2 408	96 860	120 777	20 537	42
2006 I	4 922	996	1 556	1 168	101	8 743	13 376	985	16
II	6 717	683	1 500	1 509	52	10 461	17 162	1 812	12
III	13 167	868	1 514	890	10	16 449	20 142	2 272	0
IV	12 576	2 195	1 409	530	276	16 986	27 822	2 892	0
V	8 266	1 180	1 610	690	220	11 966	11 108	2 042	0
VI	1 318	1 933	1 257	805	344	5 657	366	0	0
VII	179	1 504	79	730	365	2 857	384	0	0
VIII	394	2 284	34	590	381	3 683	1 505	0	0
IX	282	3 860	961	512	241	5 856	6 268	342	1
X	394	2 886	1 063	720	250	5 313	10 387	1 304	8
XI	1 244	1 108	1 588	515	99	4 554	8 990	4 099	0
XII	1 450	551	1 838	427	69	4 335	3 267	4 789	5
2007 I	2 190	323	460	366	45	3 384	2 962	180	0
Wskaźnik zmian (%)									
$\frac{I\ 2007}{I\ 2006}$	44,5	32,4	29,6	31,3	44,6	38,7	22,1	18,3	-

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone ^b	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				Razem	w tym			
					Śledzie	Sardynki i szproty	Makrele	
2005 I-XII	4 759	75 171	50 865	113 427	78 883	11 558	6 775	244 222
2005 XII	590	8 466	6 967	12 476	9 606	664	403	28 499
2006 I	434	4 895	5 310	9 897	6 678	873	563	20 536
II	543	4 958	5 500	12 139	8 373	1 101	631	23 140
III	839	9 088	5 849	13 161	9 291	926	716	28 937
IV	847	7 657	4 706	10 195	6 883	782	487	23 405
V	765	6 151	3 947	8 788	5 490	808	607	19 651
VI	577	4 953	3 591	8 674	5 856	605	450	17 795
VII	432	4 002	2 871	7 441	5 340	568	415	14 746
VIII	464	4 171	4 094	10 879	7 975	724	596	19 608
IX	691	7 019	4 678	12 517	8 592	848	895	24 905
X	644	7 211	6 034	13 420	9 394	851	915	27 309
XI	566	12 584	6 754	14 300	10 477	831	764	34 204
XII	635	11 932	7 732	13 326	10 040	752	700	33 625
Wskaźnik zmian (%)								
$\frac{XII\ 2006}{XII\ 2005}$	107,6	140,9	111,0	106,8	104,5	113,3	173,7	118,0
$\frac{I-XII\ 2006}{I-XII\ 2005}$	156,3	112,6	120,0	118,8	119,7	83,7	114,2	117,9

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej

^b w danych z 2006 r. brak jest wyników produkcji świeżego lub chłodzonego mięsa z ryb, a które były ujmowane w poprzednich numerach Rynku Rolnego. Są one jednak w pełni porównywalne z danymi z 2005 r. (dane z 2005 r. zostały skorygowane o tę pozycję, której wartość wyniosła 14,8 tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	Razem	Przetwory i konserwy	Filety i mięso	Ryby solone, suszone i wędzone	Ryby mrożone	Razem	Filety i mięso	Ryby mrożone	Przetwory i konserwy	Ryby świeże lub chłodzone
2005 I-XII	159,45	60,26	32,76	21,95	13,25	313,17	135,02	73,80	31,59	40,75
2005 XII	15,99	7,00	2,32	3,15	0,74	37,69	18,81	6,19	3,11	6,31
2006 ^b I	14,59	4,87	4,07	1,79	0,83	28,42	11,88	7,61	2,43	4,38
II	16,07	6,33	3,22	1,84	1,35	33,98	15,33	8,37	2,94	5,59
III	21,66	6,69	4,06	2,43	1,97	36,14	16,63	9,17	2,68	5,24
IV	27,32	5,12	3,29	2,16	1,26	22,96	10,40	3,29	1,92	5,01
V	18,35	5,04	3,14	1,99	1,23	23,03	9,65	3,80	2,58	4,70
VI	14,13	5,22	2,57	1,94	1,06	21,40	8,27	5,17	2,08	3,51
VII	11,53	4,69	2,27	1,74	0,71	19,72	7,95	3,20	2,93	3,48
VIII	11,64	5,61	1,51	1,70	0,73	21,92	9,11	4,98	2,53	3,38
IX	13,45	5,87	2,66	1,99	0,51	27,28	10,27	7,72	2,73	4,30
X	14,10	6,27	2,34	2,45	0,67	32,82	14,48	7,76	2,87	5,38
XI	14,92	6,61	2,80	2,77	0,47	41,90	23,10	8,09	3,22	4,96
XII	16,00	6,78	2,69	3,14	0,84	36,45	18,94	6,74	2,21	5,83
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2006 XII 2005	100,1	96,9	115,9	99,7	113,5	96,7	100,7	108,9	71,1	92,4
I-XII 2006 I-XII 2005	121,5	114,7	105,7	118,2	87,8	110,5	115,5	102,8	98,5	136,8

^a bez eksportu z burt statków, ^b dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia (03049022)		Mrożona makrela (03037430)			Filety z mintaja (03042085)		Filety z morszczuka (03042056)	Łosoś świeży (03021200)	Konserwy z tuńczyka (160414)
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	USA	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2005 I-XII	4,55	4,88	4,20	3,84	4,46	6,05	7,05	6,56	13,43	6,86
2005 XII	4,55	4,29	4,99	3,01	5,30	6,04	8,00	7,77	14,62	8,39
2006 ^a I	4,10	3,85	4,56	5,09	4,73	6,10	6,96	7,41	13,26	7,27
II	4,03	3,89	4,85	5,40	4,63	5,77	6,40	7,28	12,71	7,74
III	4,10	3,49	4,80	5,51	4,53	6,11	6,92	7,29	14,74	7,72
IV	3,97	3,03	4,75	5,45	5,92	6,08	7,95	7,39	15,50	7,06
V	4,10	2,84	5,38	5,29	2,59	5,77	7,80	7,41	19,28	6,74
VI	3,87	3,02	4,51	5,40	2,78	5,61	7,94	7,23	21,64	7,13
VII	4,37	2,71	5,07	5,23	-	5,94	9,48	7,61	18,20	7,68
VIII	4,11	2,93	5,05	5,94	4,75	5,47	8,27	7,39	17,50	7,20
IX	3,91	3,05	4,88	4,38	4,39	5,61	7,51	7,31	15,59	7,44
X	3,85	2,35	4,49	3,89	4,05	5,41	8,15	7,73	14,01	7,24
XI	3,47	2,23	3,95	3,94	3,90	5,32	7,57	7,91	13,43	8,24
XII	3,86	2,05	3,60	4,16	4,30	5,03	7,19	7,79	13,67	7,39
2006 I-XII	3,95	2,79	4,65	4,44	4,40	5,60	7,59	7,49	15,54	7,50
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2006 XII 2005	84,8	47,8	72,1	138,2	81,1	83,3	89,9	100,3	93,5	88,1
I-XII 2006 I-XII 2005	86,8	57,2	110,7	115,6	98,7	92,6	107,7	114,2	115,7	109,3

^a dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb eksportu (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi (16041291)	Filety z dorsza (03042029)			Łosoś wędzony (03054100)	Pstrąg wędzony (03054945)	Krewetki przetworzone (160520)	Filety z flądry (03042073)
	Niemcy	W. Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania
2005 I-XII	7,61	18,57	16,74	18,10	34,76	31,46	43,62	10,65
2005 XII	7,27	16,61	23,92	18,83	34,46	31,71	35,42	9,55
2006 ^a I	7,41	17,85	16,37	17,75	35,79	32,13	36,03	10,36
II	7,09	16,97	15,39	17,13	34,43	31,78	36,90	10,31
III	7,50	17,28	15,14	17,03	35,28	32,67	34,49	10,55
IV	7,86	17,82	15,69	17,96	35,69	33,59	40,02	10,57
V	7,62	17,78	16,90	19,25	38,43	33,94	34,23	11,01
VI	8,15	18,08	15,75	19,84	42,15	34,35	34,25	11,34
VII	7,38	19,74	17,90	18,15	45,45	33,69	39,55	11,88
VIII	7,16	19,21	15,36	21,02	61,11	32,87	39,04	11,12
IX	7,30	21,61	15,21	21,66	52,27	34,41	38,93	15,98
X	7,06	20,54	18,41	18,79	41,10	34,74	39,95	12,65
XI	7,76	21,64	19,28	20,65	39,52	34,80	42,04	12,58
XII	7,35	21,75	19,33	19,17	42,41	34,96	39,58	11,68
2006 I-XII	7,44	18,69	16,80	18,65	41,64	33,77	37,91	11,29
Wskaźnik zmian (%)								
XII 2006 XII 2005	101,1	130,9	80,8	101,8	123,1	110,2	111,7	122,3
I-XII 2006 I-XII 2005	97,8	100,6	100,4	103,0	119,8	107,3	86,9	106,0

^a dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morską zuchą		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2004 I-XII	8,85	-	8,18	55%	8,65	66%	7,77	60%	5,96	76%	7,29	76%
2005 I-XII	8,43	-	8,01	53%	8,89	68%	7,83	59%	5,87	70%	7,39	70%
2005 XII	7,55	-	8,34	54%	9,12	70%	7,64	60%	5,83	68%	7,54	70%
2006 I	7,95	-	8,69	57%	9,24	70%	7,88	60%	5,87	68%	7,40	69%
II	8,10	-	8,70	56%	9,27	70%	7,83	59%	5,92	69%	7,32	68%
III	8,17	-	8,73	56%	9,22	69%	7,77	59%	5,88	69%	7,19	67%
IV	8,26	-	8,93	58%	9,32	70%	7,80	59%	5,89	69%	7,07	66%
V	8,46	-	9,09	58%	9,38	71%	7,67	58%	5,95	69%	7,14	67%
VI	8,75	-	9,17	58%	9,72	73%	7,79	59%	5,96	70%	7,20	67%
VII	8,77	-	9,17	58%	9,81	74%	7,79	59%	5,93	69%	7,21	67%
VIII	8,83	-	9,23	58%	9,82	74%	7,88	60%	5,94	70%	7,22	67%
IX	8,86	-	9,21	58%	9,82	74%	7,67	59%	5,93	69%	7,19	67%
X	8,86	-	9,21	57%	9,76	73%	7,77	60%	5,93	69%	7,21	67%
XI	8,73	-	9,27	58%	9,87	73%	7,80	60%	5,80	68%	6,96	65%
XII	8,40	-	9,35	58%	9,91	74%	8,06	63%	5,82	67%	6,88	65%
Wskaźnik zmian (%)												
XII 2006 XII 2005	111,3	x	112,1	x	108,7	x	105,5	x	99,8	x	91,2	x
I-XII 2006 I-XII 2005	101,0	x	113,1	x	107,9	x	99,7	x	100,5	x	97,0	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Dorsz patroszony	Karp świeży
	morszczuk	mintaj	łosoś	szprot	makrela	śledź w sosie pom.	szprot w sosie pom.	tuńczyk w sosie wł.			
2004I-XII	13,05	13,04	56,20	6,34	11,12	12,15	11,16	18,86	9,56	10,84	11,64
2005I-XII	13,06	13,19	56,93	6,74	12,29	12,99	12,08	19,85	10,54	11,47	11,54
2005XII	13,14	13,12	57,20	6,92	13,08	13,35	12,55	20,06	10,72	11,65	11,15
2006I	13,19	13,22	56,40	7,01	13,32	13,42	12,60	19,82	10,69	11,68	11,22
II	13,23	13,25	56,60	7,01	13,45	13,48	12,65	19,88	10,69	11,56	11,21
III	13,28	13,19	56,20	7,07	13,49	13,45	12,65	19,94	10,66	11,69	11,27
IV	13,29	13,20	56,60	7,10	13,55	13,52	12,70	19,76	10,64	11,64	11,28
V	13,25	13,14	57,20	7,13	13,57	13,52	12,70	19,82	10,68	11,63	-
VI	13,30	13,12	57,70	7,14	13,60	13,48	12,70	19,88	10,66	11,66	-
VII	13,25	13,09	58,60	7,16	13,64	13,52	12,80	19,94	10,68	11,77	-
VIII	13,28	13,10	60,20	7,20	13,66	13,55	12,85	20,00	10,69	11,89	-
IX	13,32	13,05	61,50	7,28	13,78	13,61	12,95	20,12	10,72	11,92	-
X	13,37	12,94	61,90	7,31	13,74	13,61	13,00	20,18	10,72	11,89	11,67
XI	13,43	12,91	61,40	7,36	13,66	13,68	13,10	20,23	10,70	12,08	11,65
XII	13,45	12,83	61,70	7,41	13,56	13,84	13,15	20,06	10,53	12,24	11,24
Wskaźnik zmian (%)											
XII 2006 XII 2005	102,4	97,8	107,9	107,1	103,7	103,7	104,8	100,0	98,23	105,1	100,8
I-XII 2006 I-XII 2005	101,9	99,2	103,3	106,6	110,5	104,4	106,1	100,6	101,2	102,9	98,5

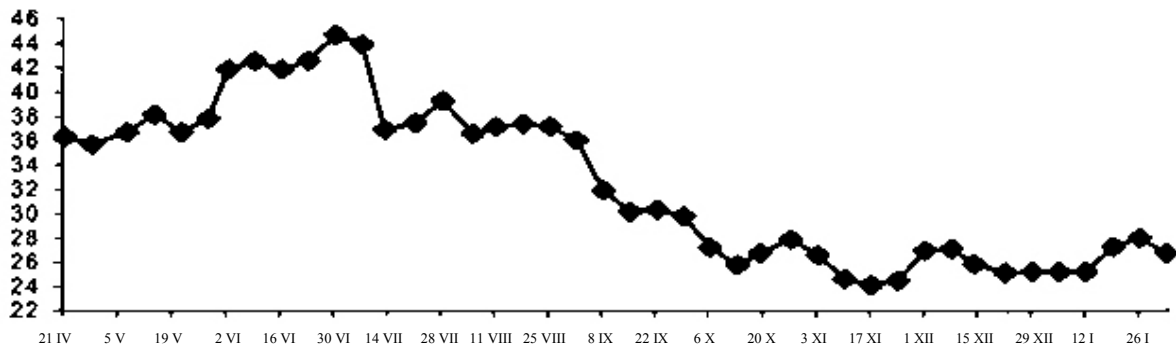
Źródło: Dane GUS.

Tab. 7. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)

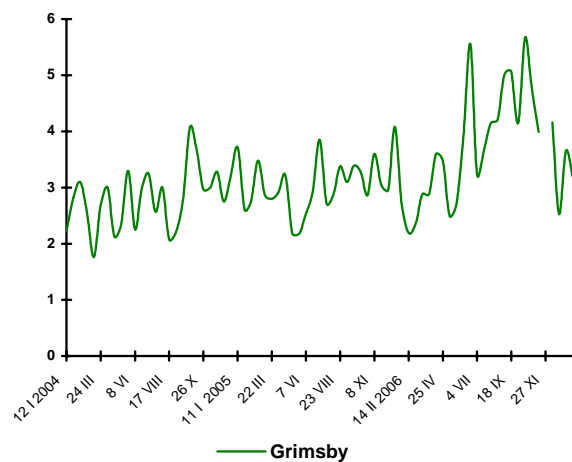
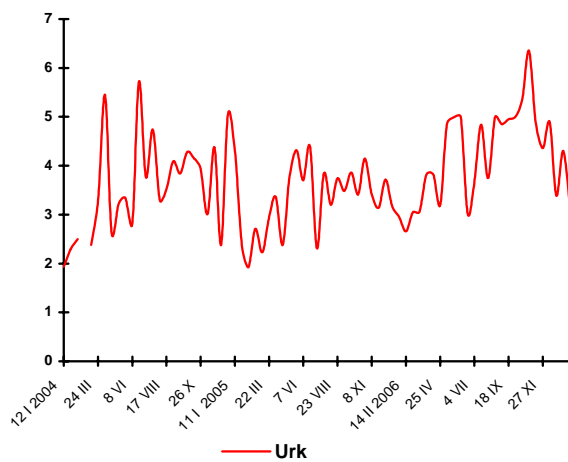
Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2005 I-IX	3,11	1,52	0,60	0,36	0,32	0,31
2006 I-IX	3,11	1,64	0,57	0,35	0,33	0,22
Wskaźnik zmian (%)						
I-IX 2006 I-IX 2005	100,0	107,9	95,0	97,2	103,1	71,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

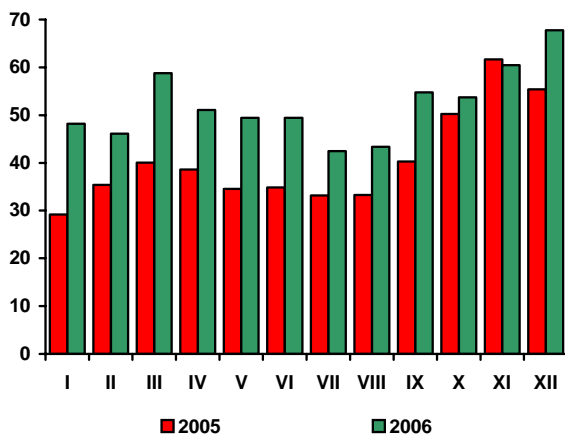
Rys. 1. Ceny zbytu świeżych łososi w Norwegii w 2006 r. (NOK/kg)

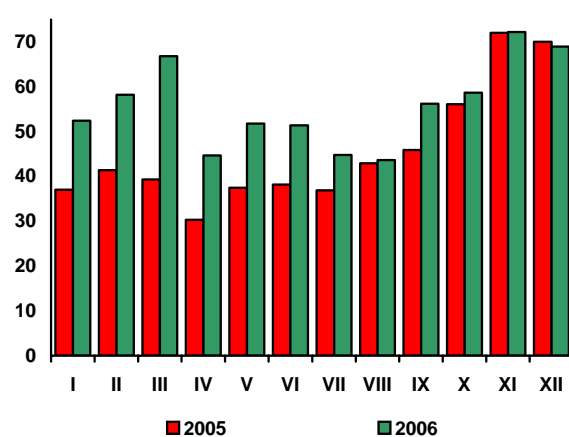
Rys. 2. Ceny dorszy w portach w Holandii i Wielkiej Brytanii (EUR/kg)

Rys. 3. Eksport ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Rys. 4. Import ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Źródło: Rys. 1 i 2 – Worldfish Report, Rys. 3 i 4 – dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W styczniu 2007 r. nastąpiło znaczne przyspieszenie dynamiki wzrostu cen żywności. Według wstępnych danych GUS w porównaniu z grudniem 2006 r. łączne ceny detaliczne artykułów żywnościowych i napojów bezalkoholowych podniosły się o 1,3%, przy wzroście cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,5%. Odpowiednio rok wcześniej żywność i napoje bezalkoholowe podrożały w stopniu zbliżonym do stopy inflacji, tj. o 0,3%. W styczniu 2007 r. wzrost cen żywności był najwyższy spośród wszystkich pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych; opłaty za użytkowanie mieszkania i nośniki energii zwiększyły się o 1,2%, ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego – o 0,1%, przy spadku cen odzieży i obuwia o 2,3% oraz towarów i usług związanych z transportem o 0,7%.

Wzrost cen żywności był konsekwencją malejącej podaży i rosnących cen surowców rolniczych roślinnego pochodzenia, w tym zwłaszcza zbóż i ziemniaków. Więcej niż w grudniu konsumenci płacili m.in. za mąkę, pieczywo, ryż i warzywa. Zwiększyły się ceny olejów i pozostałych tłuszczów, oraz artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” głównie za sprawą sezonowego wzrostu cen jaj. Podrożały także: mięso drobiowe, wołowina i napoje bezalkoholowe, potaniały natomiast: cukier i mięso wieprzowe. Na obniżkę cen wieprzowiny wpłynęła wysoka podaż i utrzymujący się od września 2006 r. spadek cen trzody.

Istotnym czynnikiem sprzyjającym podwyżkom cen towarów spożywczych był wzrost popytu wewnętrznego kreowany przez rosnące dochody ludności i pozytywne tendencje na rynku pracy. Wysokie tempo wzrostu gospodarczego skutkowało wysoką dynamiką dochodów z pracy najemnej. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw w styczniu br. ukształtowało się na poziomie o 7,8% wyższym, a realne o 6,0% wyższym niż w analogicznym okresie przed rokiem. Wzrosła siła nabywczą dochodów ze świadczeń społecznych. Przeciętna miesięczna emerytura

i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zwiększyła się w porównywanym okresie nominalnie o 8,5%, a realnie o 6,7%. Nominalny i realny wzrost przeciętnej emerytury i renty rolników indywidualnych wyniósł odpowiednio 6,8% i 5,0%. W styczniu br. zwiększyło się przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (o 3,8% w stosunku do stycznia 2006 r.), zmalała liczba zarejestrowanych bezrobotnych.

Ożywienie popytu znalazło odzwierciedlenie w zwiększeniu produkcji sprzedanej przemysłu wytwarzającego artykuły spożywcze i napoje. W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób w styczniu br., w porównaniu ze styczniem 2006 r. wzrost (liczony w cenach stałych) wyniósł 13,3%, wobec 8,8% przed rokiem. Zwiększenie sprzedaży odnotowano we wszystkich grupach tego działu, m. in. w produkcji napojów (o 23,8%), w przetwórstwie owoców i warzyw (o 23,3%), w produkcji i przetwórstwie mięsa (o 14,4%) oraz wyrobów mleczarskich (o 12,8%). W styczniu br. wyższe niż rok wcześniej były uboje trzody (o 19,4%), wyższa produkcja tłuszczów wieprzowych (o 21,6%), mięsa drobiowego (o 5,2%), a ponadto mleka, serów, cukru, czekolady ryb morskich mrożonych i filetów, warzyw mrożonych i marynat warzywnych, mąki oraz makaronów. Zmniejszyła się jedynie produkcja mleka w proszku, masła, kasz i gryśków gryczanych.

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu spożywczego towarzyszyła wysoka dynamika sprzedaży detalicznej tych wyrobów (w cenach stałych). W styczniu br., w porównaniu ze styczniem 2006 r., w przedsiębiorstwach (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) prowadzących sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, wzrost wyniósł 6,5%. Przeprowadzone w styczniu br. przez GUS i NBP badania koniunktury konsumenckiej wskazują na bardziej korzystne niż przed rokiem nastroje społeczne w obszarze konsumpcji. Spodziewane do nowych zbiorów dalsze zwwyżki cen produktów roślinnych mogą jednakże zahamować wzrostowe tendencje w spożyciu żywności.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu 2007 r.

Wyszczególnienie	I 2007	
	2006=100	XII 2006=100
OGÓŁEM	101,7	100,5
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,8	101,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,6	100,1
Odzież i obuwie	92,4	97,7
Mieszkanie	103,5	101,0
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	104,3	101,2
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,2	100,1
Transport	98,1	99,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w grudniu 2006 r.

Wyszczególnienie	XII 2006		I-XII 2006
	XI 2006=100	XII 2005=100	I-XII 2005 =100
Żywność i napoje bezalkoholowe	99,7	101,8	100,6
Żywność	99,7	101,9	100,6
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	104,9	101,2
Pieczywo	100,0	106,4	101,9
Ryż	100,2	105,8	102,3
Makarony	99,9	100,9	100,3
Mięso i przetwory	98,8	98,7	96,1
Mięso wieprzowe	98,0	99,7	96,8
Mięso wołowe	100,2	104,0	104,2
Drób	97,6	92,4	86,0
Przetwory mięsne i wędliny	99,3	99,9	98,4
Ryby	99,9	101,6	101,9
Mleko, sery i jaja	100,1	100,7	100,1
Artykuły mleczarskie	100,0	100,7	99,8
Mleko	100,0	101,1	100,8
Sery twarogowe	99,8	99,6	98,7
Sery dojrzewające i topione	100,0	100,0	98,6
Jaja	100,6	100,4	102,3
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,7	99,2	97,6
Masło	100,0	98,5	97,1
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,8	93,0	89,1
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,3	100,5	99,5
Oleje roślinne	99,8	100,6	98,9
Owoce	100,5	97,8	103,4
Jabłka	100,6	98,6	116,9
Owoce cytrusowe	96,1	97,6	97,3
Banany	104,1	87,1	88,8
Warzywa	101,2	110,9	114,3
Ziemniaki	102,9	144,3	151,9
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	98,8	102,5	100,7
Cukier	97,2	106,0	100,6
Napoje bezalkoholowe	99,8	101,6	101,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	100,5	100,3	100,8	102,1	100,6	102,7	99,2	98,4	100,4	101,1	100,8	100,6
	2005	99,8	99,7	100,2	100,5	100,9	98,8	98,3	99,4	100,6	100,9	99,7	100,0
	2006	100,3	100,3	99,8	100,7	101,3	98,9	98,5	100,7	100,6	100,8	100,2	99,7
	2007	101,3											
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	100,8	101,0	100,8	100,7	100,6	100,6	100,6	100,3	100,3	100,1	100,0	99,8
	2005	100,1	100,1	99,8	99,9	99,8	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0
	2006	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,2	100,1	100,1	102,8	101,3	100,4	100,0
Mięso	2004	100,0	99,9	101,0	102,0	101,5	105,8	105,2	98,5	100,0	100,8	100,1	99,9
	2005	98,8	98,7	99,7	99,9	100,3	99,8	99,8	100,8	100,1	98,8	98,4	98,8
Ryby	2004	100,1	99,9	99,9	100,1	100,2	100,4	100,3	100,3	100,2	100,4	100,4	100,4
	2005	100,2	100,2	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,3	100,5	100,1	100,0
	2006	100,2	100,1	100,1	100,1	100,0	100,2	100,1	100,1	100,4	100,1	100,2	99,9
Mleko, sery, jaja	2004	100,4	100,4	100,3	100,0	100,2	100,5	100,5	100,6	100,5	100,7	100,5	100,6
	2005	100,5	100,3	99,9	99,7	99,7	99,5	99,6	99,9	100,5	100,1	100,0	100,1
	2006	100,2	100,1	100,1	99,8	100,0	99,6	99,9	99,8	100,5	100,3	100,3	100,1
Tłuszcze	2004	100,4	100,4	100,1	99,6	100,7	103,6	102,1	100,6	100,6	100,9	100,7	100,3
	2005	100,6	99,5	99,4	99,5	99,3	99,6	99,8	99,8	99,8	99,8	99,7	99,5
	2006	100,1	99,8	99,6	99,5	100,1	99,8	100,1	100,3	100,2	100,2	99,9	99,7
Owoce	2004	99,1	99,2	102,3	104,1	109,6	100,5	88,4	90,0	93,8	109,5	103,2	103,1
	2005	100,5	99,7	102,2	107,0	107,8	81,9	105,0	103,1	99,7	106,0	96,0	99,4
	2006	99,2	100,6	101,6	104,1	109,6	89,8	105,4	94,9	89,5	102,5	102,2	100,5
Warzywa	2004	103,4	100,5	101,9	103,6	94,4	107,2	77,1	86,7	107,6	104,7	107,7	107,3
	2005	100,9	101,3	104,3	102,9	106,0	98,9	80,6	88,1	106,9	112,8	104,1	104,9
	2006	104,9	104,8	102,0	105,2	104,1	95,4	79,7	100,5	104,7	108,3	102,9	101,2
Cukier i wyroby cukiernicze	2004	99,7	101,9	101,0	115,9	101,4	102,3	101,3	100,7	99,9	99,8	99,9	99,6
	2005	99,5	99,0	98,7	99,7	100,2	99,5	99,9	99,8	100,3	100,2	99,8	99,6
	2006	100,1	99,8	100,0	100,1	100,3	100,3	100,6	101,9	101,0	100,2	99,4	98,8
Cukier	2004	98,6	105,2	102,2	148,5	102,4	104,3	102,2	100,9	99,1	99,0	99,4	98,8
	2005	98,4	97,2	96,3	98,9	100,0	98,6	99,5	99,2	100,6	100,4	99,5	99,0
	2006	99,9	99,4	99,8	100,5	100,9	100,5	101,7	105,0	102,5	100,3	98,4	97,2
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	100,4	100,1	100,3	100,8	101,0	100,9	99,9	99,6	100,3	100,6	100,3	100,1
	2005	100,1	99,9	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8	99,9	100,4	100,4	99,8	99,8
	2006	100,2	100,0	99,9	100,7	100,5	99,7	100,0	100,3	100,2	100,1	100,0	99,8
	2007	100,5											
III. Średnia płaca ^a	2004	87,4	102,2	102,1	100,0	97,0	102,2	101,0	99,4	101,1	97,8	105,0	109,7
	2005	86,8	101,1	102,9	99,6	98,1	103,7	99,8	99,0	100,1	102,2	105,5	104,2
	2006	88,6	102,2	103,5	98,3	99,2	103,0	100,9	98,6	100,0	101,8	103,8	109,7
	2007	88,0											

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	102,2	102,7	103,3	104,7	105,2	108,1	109,1	109,3	108,1	107,7	107,7	107,8
	2005	106,7	105,9	105,3	103,7	104,3	100,4	99,2	100,5	101,0	100,8	99,5	98,7
	2006	99,1	99,8	99,3	99,4	99,8	99,5	100,2	101,8	102,4	102,2	102,2	101,8
	2007	102,8											
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	102,6	103,8	104,7	105,5	106,0	105,3	105,6	105,7	106,1	106,1	106,2	105,8
	2005	105,0	104,0	103,0	102,2	101,4	100,7	100,0	99,6	99,3	99,2	99,1	99,2
	2006	99,4	99,4	99,6	99,5	99,7	99,9	100,1	100,2	103,0	104,3	104,8	104,9
Mięso	2004	99,3	100,6	102,4	105,4	106,5	112,1	116,3	114,2	113,2	114,5	115,1	115,6
	2005	114,0	112,6	111,1	108,9	107,5	101,6	96,5	98,7	98,8	96,9	95,2	94,2
	2006	94,6	95,2	93,6	93,6	94,6	94,6	95,8	97,7	98,0	97,9	98,7	98,7
Ryby	2004	98,8	99,0	99,2	99,5	99,7	100,3	100,7	101,1	101,4	101,8	102,3	102,8
	2005	102,9	103,1	103,3	103,5	103,4	103,1	102,9	102,9	103,0	103,0	102,7	102,3
	2006	102,2	102,1	102,2	102,0	101,8	101,8	101,9	101,8	101,9	101,6	101,7	101,6
Mleko, sery, jaja	2004	106,5	106,5	106,5	106,0	105,7	106,0	106,6	107,1	106,2	102,3	101,5	101,4
	2005	101,6	101,9	101,9	102,0	102,2	102,0	101,4	101,0	101,1	100,7	100,2	99,9
	2006	99,6	99,5	99,7	99,8	100,1	100,1	100,4	100,3	100,2	100,4	100,7	100,7
Tłuszcze	2004	107,4	108,0	108,3	108,0	108,8	112,7	115,1	115,1	113,7	111,5	110,7	110,4
	2005	109,5	108,5	107,7	107,6	106,1	102,2	100,0	99,2	98,4	97,4	96,5	95,7
	2006	96,0	96,2	96,5	96,5	97,3	97,5	97,7	98,2	98,5	98,8	100,9	99,2
Owoce	2004	110,1	108,8	109,8	107,7	103,8	108,5	97,3	96,5	95,6	99,4	100,1	100,2
	2005	99,6	100,1	99,8	102,3	103,3	82,2	93,5	105,9	116,7	119,0	111,5	105,6
	2006	106,0	107,2	106,0	104,0	105,4	104,4	107,0	108,9	100,1	96,7	97,1	97,8
Warzywa	2004	101,1	99,5	97,1	93,3	94,2	102,9	101,3	108,8	98,1	94,9	95,1	96,7
	2005	94,3	94,3	96,3	96,5	109,5	103,4	106,2	111,0	113,4	117,3	110,7	107,7
	2006	110,1	114,4	111,5	112,7	111,7	107,8	110,5	122,5	128,2	121,3	115,9	110,9
Cukier i wyroby	2004	98,6	100,3	101,2	117,4	119,0	121,8	123,2	124,2	124,2	124,3	124,5	124,8
	2005	124,2	120,6	117,9	101,6	100,4	97,6	96,3	95,4	95,8	96,1	96,0	96,1
	2006	96,7	97,5	98,8	99,2	99,4	100,2	100,9	103,0	103,8	103,7	103,3	102,5
Cukier	2004	92,4	97,3	99,7	148,6	152,6	159,5	162,7	165,0	164,5	164,5	165,0	167,1
	2005	166,8	154,1	145,1	96,6	94,4	89,3	86,9	85,4	86,7	87,9	88,0	88,1
	2006	89,4	91,5	94,8	96,4	97,3	99,2	101,4	107,3	109,3	109,2	107,9	106,0
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	101,6	101,6	101,7	102,2	103,4	104,4	104,6	104,6	104,6	104,4	104,5	104,4
	2005	103,7	103,6	103,4	103,0	102,5	101,4	101,3	101,6	101,8	101,6	101,0	100,7
	2006	100,6	100,7	100,4	100,7	100,9	100,9	101,1	101,6	101,6	101,2	101,4	101,4
	2007	101,7											
III. Średnia płaca ^a	2004	103,5	106,3	107,0	104,6	104,4	104,5	103,6	105,1	103,7	102,4	102,7	103,2
	2005	102,6	101,4	102,2	101,8	103,0	104,5	103,2	102,8	101,8	106,4	106,9	101,5
	2006	103,6	104,8	105,4	104,0	105,2	104,5	105,6	105,3	105,1	104,7	103,1	108,5
	2007	107,8											

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

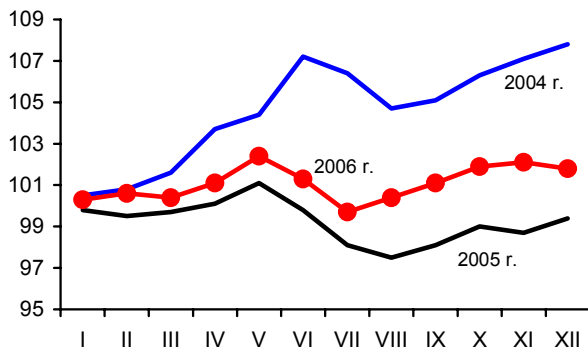
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

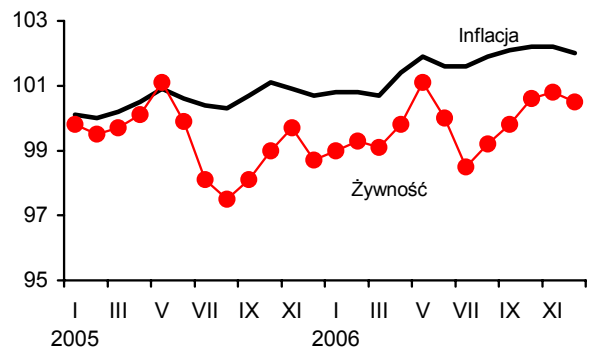
Wyszczególnienie a – 2005 r. b – 2006 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	2,96	2,91	2,88	2,81	2,76	2,73	2,71	2,69	2,65	2,62	2,61	2,60
	b	2,59	2,56	2,57	2,60	2,58	2,62	2,63	2,65	2,69	2,69	2,71	2,72
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,37	1,36	1,35	1,35	1,35	1,35	1,34	1,34	1,34	1,34	1,34	1,33
	b	1,32	1,32	1,32	1,32	1,31	1,31	1,32	1,32	1,42	1,47	1,47	1,36
Makaron jajeczny „Malma” – 400 g	a	4,07	4,08	4,07	4,12	4,11	4,11	4,12	4,12	4,12	4,12	4,11	4,10
	b	4,05	4,07	4,07	4,07	4,06	4,05	4,07	4,06	4,07	4,02	4,01	3,93
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,62	1,60	1,59	1,57	1,56	1,54	1,50	1,49	1,47	1,45	1,43	1,42
	b	1,39	1,38	1,38	1,36	1,36	1,37	1,37	1,36	1,47	1,55	1,60	1,61
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	15,86	15,86	15,98	16,08	16,18	16,24	16,41	16,50	16,67	16,74	16,65	16,72
	b	16,95	16,96	17,05	17,05	17,13	17,13	17,15	17,27	17,25	17,17	17,18	17,22
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	20,50	20,56	20,64	20,79	20,79	20,80	20,99	21,06	21,25	21,25	21,23	21,17
	b	21,30	21,38	21,49	21,55	21,83	21,87	22,10	22,24	22,33	22,30	22,29	21,92
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,42	13,87	13,75	13,65	13,31	13,07	13,16	13,49	13,67	13,56	13,44	13,07
	b	12,93	12,61	12,29	12,46	12,53	12,45	13,05	13,74	14,28	13,98	13,61	13,21
Kurczę patroszone – 1 kg	a	5,45	5,32	5,42	5,58	6,18	6,30	6,19	6,33	6,07	5,34	4,76	4,63
	b	4,53	4,71	4,27	4,51	5,25	5,17	5,19	5,91	5,34	4,80	4,62	4,50
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	20,47	20,21	20,10	20,00	19,84	19,80	19,74	19,88	19,95	19,84	19,80	19,67
	b	19,79	19,64	19,47	19,12	19,19	19,22	19,46	19,86	20,07	20,08	20,10	19,72
Kiełbasa „Zwyczajna” – 1kg	a	9,43	9,25	9,21	9,15	9,02	8,98	8,95	9,03	9,08	9,11	9,08	9,00
	b	8,89	8,70	8,52	8,57	8,52	8,63	8,72	8,93	9,06	8,95	8,88	8,81
Dorsz odgłowiony – 1 kg	a	11,21	11,32	11,32	11,38	11,37	11,48	11,53	11,53	11,55	11,61	11,63	11,65
	b	11,68	11,56	11,69	11,64	11,63	11,66	11,77	11,89	11,92	11,89	12,08	12,24
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,45	2,46	2,46	2,47	2,47	2,46	2,46	2,46	2,46	2,44	2,45	2,45
	b	2,44	2,43	2,43	2,41	2,42	2,41	2,41	2,41	2,42	2,42	2,42	2,40
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,01	1,00	1,00	0,99	0,99	0,98	0,97	0,95	0,95	0,95	0,94
	b	0,96	0,97	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95	0,96	0,97	0,97	0,97	0,97
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	9,33	9,39	9,41	9,41	9,42	9,41	9,41	9,42	9,42	9,42	9,42	9,41
	b	9,42	9,43	9,43	9,42	9,46	9,49	9,49	9,51	9,52	9,58	9,59	9,59
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	17,15	17,22	17,10	16,83	16,49	16,24	16,04	15,91	15,88	15,89	15,90	15,88
	b	15,95	15,90	15,89	15,96	15,74	15,84	15,74	15,68	15,78	15,83	15,86	15,81
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	4,26	4,17	4,19	4,22	4,21	4,23	4,26	4,35	4,38	4,40	4,39	4,40
	b	4,36	4,36	4,37	4,35	4,38	4,41	4,41	4,39	4,41	4,43	4,43	4,42
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,34	0,34	0,34	0,34	0,33	0,33	0,32	0,32	0,34	0,35	0,35	0,35
	b	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,34	0,33	0,33	0,34	0,35	0,35	0,35
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,27	3,23	3,19	3,16	3,14	3,14	3,12	3,12	3,12	3,12	3,11	3,10
	b	3,06	3,06	3,03	3,01	3,02	3,03	3,04	3,04	3,03	3,04	3,03	3,01
Margaryna „Palma” w kostkach – 250 g	a	1,26	1,26	1,25	1,25	1,24	1,24	1,24	1,23	1,23	1,22	1,22	1,22
	b	1,22	1,22	1,22	1,22	1,22	1,22	1,23	1,22	1,23	1,23	1,23	1,21
Olej rzepakowy – 1l	a	4,76	4,78	4,76	4,74	4,74	4,74	4,73	4,72	4,70	4,67	4,63	4,64
	b	4,65	4,67	4,69	4,68	4,69	4,67	4,69	4,69	4,73	4,74	4,75	4,74
Ślonina – 1 kg	a	5,06	4,74	4,63	4,53	4,39	4,24	4,09	4,06	4,06	4,03	4,00	3,92
	b	3,94	3,81	3,73	3,67	3,61	3,53	3,48	3,56	3,53	3,50	3,48	3,39
Smalec – 250 g	a	1,54	1,52	1,50	1,47	1,43	1,40	1,37	1,32	1,30	1,28	1,26	1,23
	b	1,22	1,20	1,18	1,17	1,16	1,14	1,14	1,13	1,12	1,11	1,11	1,10
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,41	3,31	3,18	3,14	3,14	3,09	3,07	3,04	3,06	3,07	3,06	3,03
	b	3,00	2,98	2,97	2,99	3,02	3,03	3,08	3,24	3,33	3,34	3,28	3,19
Jabłka – 1 kg	a	1,79	1,79	1,82	1,97	2,13	2,26	2,35	2,36	2,15	2,09	2,08	2,10
	b	2,13	2,19	2,29	2,39	2,75	3,25	3,83	3,31	2,48	2,13	2,07	2,08

Źródło: Dane GUS.

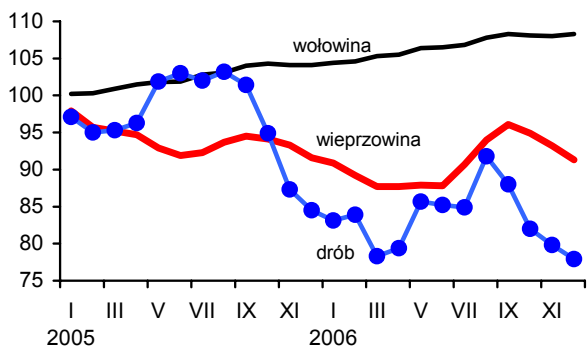
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

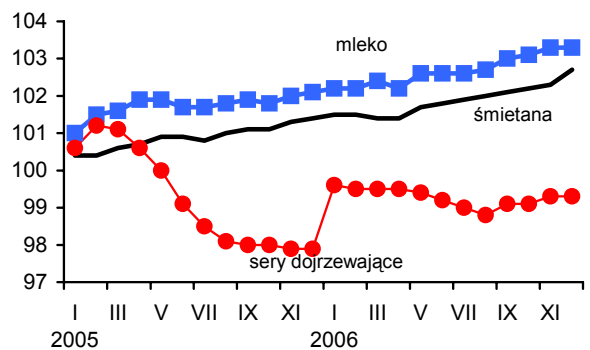
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2004 = 100) (w %)

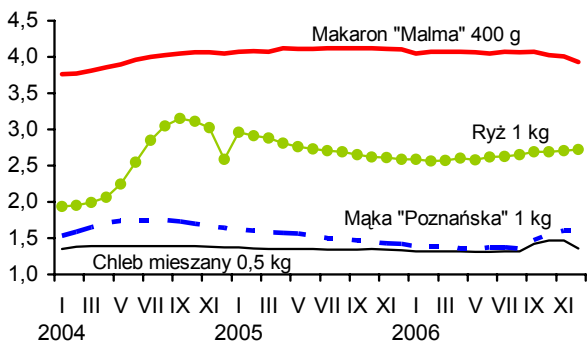
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2004 = 100) (w %)

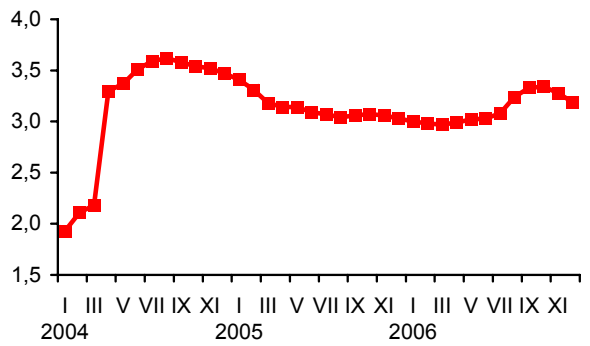
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2004 = 100) (w %)

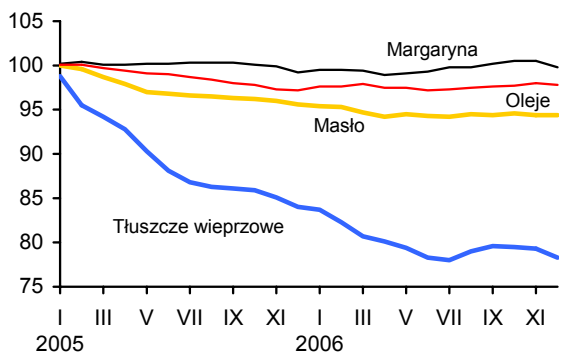
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w złotych)

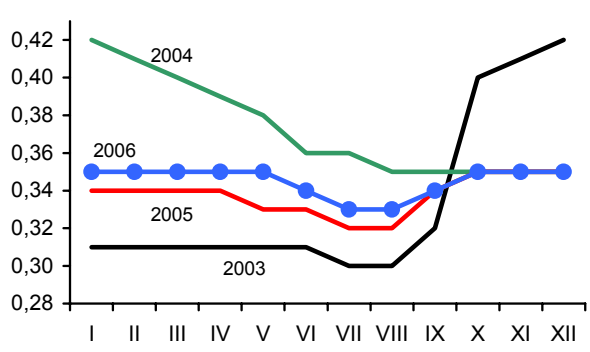
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2004 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski
Lucyna Mieszkowska

Poprawa koniunktury w rolnictwie wpłynęła na ożywienie popytu na środki produkcji. Przyczyniły się do tego także wolniejsze wzrosty cen określonych środków produkcji oraz wypłata dopłat bezpośrednich, które w większości gospodarstw przeznaczono na cele produkcyjne.

Zużycie nawozów mineralnych pod zbiory 2006 r. wzrosło o 20,9 kg i wyniosło 123,3 kg NPK/ha UR, a nawozów wapniowych zmalało o 36,7 kg do 54,8 kg CaO/ha UR. Zróżnicowanie poziomu nawożenia w 2006 r. wynosiło od 61,3 kg NPK/ha w woj. podkarpackim do 182 kg/ha w woj. dolnośląskim. Nawożenie wapniowe wahało się od 6,6 kg CaO/ha w woj. podkarpackim do 122,5 kg w woj. dolnośląskim. Zużycie CaO/ha UR było o 7,7 kg niższe od nawożenia azotowego (N). Ceny nawozów mineralnych w 2006 r. wzrosły średnio o 2,4%, a wapniowych o 6,3%. Saletra amonowa zdrożała o 6,1%, polifoska o 4,2% i saletrzak o 3,6%, natomiast sól potasową staniała o 1,8% oraz nieznacznie superfosfat potrójny. W 2006 r. znacznie polepszyły się relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż. Na 1 kg NPK w 2006 r. należało przeznaczyć średnio równowartość 4,4 kg pszenicy, podczas gdy w 2005 r. 5,6 kg. Najdroższymi nawozami w 2006 r. były: superfosfat (20%) (5,8 kg pszenicy), saletrzak (5,1 kg) i saletra amonowa (4,7 kg). Relatywnie najtańszymi były: sól potasowa (3,0 kg pszenicy), fosforan amonu (3,6 kg) i polifoska (4,0 kg). W 2006 r. polepszyły się relacje cen nawozów mineralnych do cen żyta do 5,0 kg i ziemniaków do 6,6 kg.

Podaż środków ochrony roślin w 2006 r. wyniosła ponad 16 tys. ton, co w przeliczeniu na 1 ha gruntów ornych oraz sadów wynosi 1,32 kg substancji aktywnej. W masie pestycydów 61,9% stanowiły gotowe preparaty importowane, pozostałe 38,1% środki produkcji krajowej głównie generyki. Średnie ceny środków ochrony roślin w 2006 r. były wyższe o 0,8% niż w roku ubiegłym. Zabiegi ochrony roślin wykonano na powierzchni 20,3 mln ha o 2,2% wyższej niż w roku poprzednim. Największy wzrost zabiegów dotyczył zwalczania chwastów w uprawach oraz sadach.

Zużycie energii w rolnictwie w 2006 r. wyniosło ok. 153 petadżuli. Zużycie paliw gazowych było niższe o 0,9% w porównaniu do roku poprzedniego. Wzrosło natomiast zużycie paliw stałych, w tym węgla kamiennego o 1,4%. Wykorzystanie energii elektrycznej zwiększyło się o 2%, a paliw ciekłych o 0,7%. Udział paliw stałych wynosił ok. 34% wartości energetycznej zużytych nośników energii, paliw ciekłych 58%, paliw gazowych ok. 3%, energii elektrycznej 4% i energii cieplnej 1%. Średnia cena 1 gigadżula w nośnikach energii stosowanych w rolnictwie w 2006 r. była o 2,6% wyższa niż w roku poprzednim. Najbardziej podrożał gaz ziemny wysokometanowy (o 24,2%), olej opałowy (o 9,8%), węgiel kamienny (o 5,2%), energia elektryczna (o 4,8%) i olej napędowy (o 2,4%). Obniżyły się ceny koksu o 21,8% oraz benzyny o 0,7%.

Popyt na materiały budowlane utrzymywał się przez cały 2006 rok, pomimo znacznego wzrostu cen (o ponad 6%). Wpłynęła na to poprawa koniunktury w rolnictwie, wypłata dopłat bezpośrednich oraz wyjątkowo sprzyjające warunki atmosferyczne umożliwiające kontynuowanie procesów inwestycyjnych aż do końca 2006 r.

Na rynku maszyn rolniczych ożywienie dotyczyło niektórych maszyn i urządzeń rolniczych. Wzrosła sprzedaż kultywatorów, rozsiewaczy nawozów mineralnych, pras zbierających i siewników punktowych. Natomiast zmniejszyła się sprzedaż ciągników, pługów, sadzarek i innych urządzeń do produkcji ziemniaków.

Ceny maszyn w 2006 r. wzrosły średnio o 3,3%. Wzrost cen poszczególnych rodzajów maszyn był bardzo zróżnicowany. Dominowały podwyżki, przy coraz bardziej zwiększającej się liczbie maszyn taniejących. Na rynku europejskim rośnie produkcja i sprzedaż maszyn tańszych – dostępnych dla gospodarstw o niższych dochodach, ale o gorszych wskaźnikach technicznych.

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %	Relacje 1 kg NPK do:	
		I 2006	XII 2006	I 2007	I 2007 / I 2006	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Saletrzak 28%N	dt	67,62	69,88	70,09	103,7	3,97	7,92
Saletra amonowa 34%N	„	74,51	78,88	79,12	106,2	3,69	7,36
Mocznik 46%N	„	94,11	96,32	96,61	102,7	3,33	6,65
Superfosfat prosty 20%N	„	55,07	57,40	57,57	104,5	4,57	9,11
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	85,13	84,88	85,13	100,0	3,38	6,74
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	109,86	111,72	112,06	102,0	2,78	5,54
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	89,26	87,52	87,78	98,3	2,32	4,63
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	105,65	109,88	110,21	104,3	3,12	6,23
Nawóz trójskładnikowy z dodatkami mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	110,02	102,44	102,75	93,4	3,26	6,50
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	45,28	48,04	48,18	106,4	1,27	2,54

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %	Relacje środka do:	
		I 2006	XII 2006	I 2007	I 2007 / I 2006	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Zolone 350	1 l	60,53	58,96	59,14	97,7	9,38	18,71
Nurelle D 550 FC	100 ml	42,88	43,46	43,59	101,7	6,91	13,79
Karate Zeon O50 CS	100 ml	19,90	20,33	20,39	102,5	3,23	6,45
Decis 2,5 EC	250 ml	24,28	25,03	25,11	103,4	3,98	7,94
Dithane M-45	1 kg	23,21	22,00	22,07	95,1	3,50	6,98
Zaprawa nasienna "Funaben T"	0,8 kg	28,32	28,12	28,20	99,6	4,47	8,93
Bravo	1 l	42,79	42,70	42,83	100,1	6,79	13,55
Nimrod 250 EC	1 l	97,29	99,63	99,93	102,7	15,85	31,62
Roundup	1 l	23,04	23,48	23,55	102,2	3,74	7,45
Granstar	8 g	17,94	17,88	17,93	100,0	2,84	5,68
Fusilade Forte	1 l	112,42	113,70	114,04	101,4	18,09	36,09
Chwastox extra	1 l	14,23	14,50	14,54	102,2	2,31	4,60
Reglane 200 SL	1 l	77,65	76,67	76,90	99,0	12,20	24,34
Ziarno zatrute fosforem cynku, 1AB	1 kg	19,07	19,92	19,98	104,8	3,17	6,32

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen % I 2007 I 2006	Relacje nośników do:	
		I 2006	XII 2006	I 2007		pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	498,47	535,50	537,11	107,8	85,19	169,97
Koks opałowy	t	829,67	743,56	745,79	89,9	118,29	236,01
Benzyna „Euro Super” 95	l l	3,94	3,65	3,66	92,9	0,58	1,16
Olej napędowy	l l	3,83	3,67	3,68	96,1	0,58	1,16
Olej opałowy, Ekoterm Plus	l l	2,46	2,48	2,49	101,1	0,39	0,79
Gaz propan-butan „LPG”	l l	2,20	2,09	2,10	95,3	0,33	0,66
Olej silnikowy „Sektrol” 20 W/40	l l	11,31	11,36	11,39	100,7	1,81	3,61
Olej silnikowy „Elf” SJ SAE 15W/40	l l	20,90	20,83	20,89	100,0	3,31	6,61
Smar stały (do łożysk)	0,9 kg	11,70	11,00	11,03	103,1	1,75	3,49
Płyn do chłodziw „Pettygo”	l l	10,15	10,25	10,28	101,3	1,63	3,25
Energia elektryczna	10 kWh	4,25	4,24	4,24	99,8	0,67	1,34

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen % I 2007 I 2006	Relacje materiałów budowlanych do:	
		I 2006	XII 2006	I 2007		pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	17,21	18,84	18,90	109,8	3,00	5,98
Wapno	1 t	413,38	425,48	426,76	103,2	67,69	135,05
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	137,32	165,21	165,71	120,7	26,28	52,44
Stal płaska (płaskownik)	1 t	2908,04	3111,52	3120,85	107,3	494,98	987,61
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	10,07	11,28	11,31	112,4	1,79	3,58
Dwuteownik gruby	1 t	3160,47	3648,26	3659,20	115,8	580,37	1157,98
Blacha dachowa	1 m ²	28,36	30,59	30,68	108,2	4,87	9,71
Tynk „Atlas”	25 kg	42,34	45,07	45,21	106,8	7,17	14,31
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	0,72	0,78	0,78	108,7	0,12	0,25
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	732,28	697,57	699,66	95,5	110,97	221,41
Tarcica iglasta grubość 19-25 mm	1 m ³	542,50	546,04	547,68	101,0	86,86	173,32
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	26,10	26,06	26,14	100,1	4,15	8,27
Okno drewniane szklane	1 szt.	1175,00	1261,97	1265,76	107,7	200,75	400,56
Drzwi płytowe 2000mmx800 zewnętrzne	1 szt.	980,00	1086,30	1089,56	111,2	172,81	344,80

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %	Relacje środków mech. do:	
	I 2006	XII 2006	I 2007	I 2007 I 2006	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC 54 Hydro	377487,21	345169,38	346204,89	91,7	549,10	1095,59
Kombajn do ziemniaków	48909,66	50619,39	50771,25	103,8	80,53	160,67
Samochód Lublin	61485,97	63348,21	63538,25	103,3	100,77	201,07
Rozrzutnik obornika 1-osiowy	17032,16	17690,48	17743,55	104,2	28,14	56,15
Siewnik zbożowy 25 redlic	12940,72	13424,38	13464,65	104,0	21,36	42,61
Ciągnik „Ursus” 3512	71855,31	98032,19	98326,29	136,8	155,95	311,16
Ciągnik 90 kW	149296,91	157462,37	157934,76	105,8	250,49	499,79
Przyczepa do ciągnika samowyladowcza	22729,36	23366,00	23436,10	103,1	37,17	74,16
Kopaczka elewatorowa	9971,62	10700,60	10732,70	107,6	17,02	33,96
Agregat uprawowy do siewnika	13063,30	12433,83	12471,13	95,5	19,78	39,47
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5708,25	6025,80	6043,88	105,9	9,59	19,13
Gleboğrafzarka	4795,12	4844,17	4858,70	101,3	7,71	15,38
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	32946,61	33844,82	33946,35	103,0	53,84	107,43
Opryskiwacz 300 l	2679,46	2639,74	2647,66	98,8	4,20	8,38
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	4534,72	4677,96	4691,99	103,5	7,44	14,85
Rozsiewacz nawozów	1476,21	1391,45	1395,62	94,5	2,21	4,42
Sadzarka 2 rzędowa	2185,72	2637,25	2645,16	121,0	4,20	8,37
Pług 3 skibowy	3338,02	3603,16	3613,97	108,3	5,73	11,44
Kultywator 14-18 zębony	1382,23	1484,31	1488,76	107,7	2,36	4,71
Dojarka 2 konwie ^a	7959,68	8083,65	8107,90	101,9	12,86	84,13
Dojarka z rurociągiem ^a	43084,91	46262,43	46401,22	107,7	73,59	481,49
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17700,45	16785,81	16836,17	95,1	26,70	174,70

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek usług dla rolnictwa

Albin Klementowski
Magdalena Talarek

W styczniu 2007 r. ogólna sytuacja gospodarcza we wszystkich grupach przedsiębiorstw usługowych jest oceniana jako zadowalająca, co w jakimś stopniu odnosi się również do placówek usługowych rolnictwa. W 2006 r. spadkowi produkcji rolnej towarzyszyło okresowe obniżenie popytu na niektóre usługi rolnicze, przy stabilizacji popytu na inne. Liczba krów objętych oceną użyteczności mlecznej w grudniu 2006 r. wyniosła 509 tys. sztuk i obniżyła się o 0,2% w porównaniu z miesiącem poprzednim (tab. 1, rys. 1). Jednak średnioroczna liczba krów ocenianych w 2006 r. wyniosła 520 tys., o 2,2% więcej niż w 2005 r. W styczniu 2007 r. liczba krów ocenianych była o 0,8% większa niż w grudniu 2006 r. Stado krów w gospodarstwach stosujących ocenę w grudniu 2006 r. liczyło przeciętnie 30,4 sztuki, a w styczniu 2007 r. 30,5 sztuk. Usługi oceniające krów najbardziej są rozpowszechnione w zachodnich i północno-zachodnich regionach Polski (rys. 5). W 2006 r. liczba zabiegów unasienniania krów wyniosła 1 684 tys. sztuk, a inseminacji loch 1 152 tys. sztuk i wobec 2005 r. obniżyła się odpowiednio o 0,8 i 2,5%.

Rozwija się sieć usługowa dla rolnictwa (rys. 2). W grudniu 2006 r. zarejestrowanych było 23,9 tys. przedsiębiorstw usług rolniczych, o 2,7% więcej niż przed rokiem. Najliczniejszą grupę stanowiły placówki usług mechanizacyjnych (10,8 tys.) i weterynaryjnych (8,1 tys.), a mniej liczne były zakłady usług zootechnicznych (3 tys.) i naprawy maszyn (2 tys.). W ciągu roku liczba zakładów usług mechanizacyjnych wzrosła o 7%, placówek zootechnicznych o 2,1% i zakładów naprawczych o 3,5%, zaś liczba zakładów weterynaryjnych zmniejszyła się o 2,5%.

Ceny usług dla rolnictwa w styczniu 2007 r. wzrosły szacunkowo o 0,5% w porównaniu z miesiącem poprzednim, a w grudniu 2006 r. były nieznacznie wyższe niż w listopadzie

(o 0,1%). Między grudniem 2005 r. a grudniem 2006 r. ceny usług rolniczych wzrosły o 5,2%, a pośrednich usług dla rolnictwa o 2,6% (tab. 3). W 2006 r. w porównaniu z poprzednim cenę usług zwiększyły się przeciętnie o 3,7% (przy 1% wskaźniku inflacji). W tym czasie ceny usług rolniczych wzrosły o 6,5%, a usług pośrednio rolniczych o 1,8%. W grupie usług rolniczych o 7,1% wzrosły ceny usług mechanizacyjnych (siewnych o 8,1%, zbioru płodów o 7,5%, uprawowych o 6,9% i chemizacyjnych o 6,2%) i o 4% usługi w zakresie produkcji zwierzęcej (o 5,9% weterynaryjne i inseminacyjne o 2,2%) oraz o 1,6% usługi robocizny przy pracach polowych. W grupie pośrednich usług dla rolnictwa o 6,5% zwiększyły się ceny usług ubezpieczeniowych, o 3,6% handlowych, o 3,4% budowlano-remontowych i o 2,8% naprawczych, a młynarskich o 1,3%. W tym czasie ceny usług bankowych obniżyły się o 10,9%, a transportowych o 3,2%.

Poprawiły się relacje cenowe produktów rolnych i usług (tab. 2). Relacje cenowe produktów rolnych i usług przy odniesieniu całego roku 2006 do poprzedniego wyraziły się wskaźnikiem 103,7 – gdy „nożyce cen” ukształtowały się na poziomie 102,9. Cena względna pakietu usług (tab. 5), wyrażona w ekwiwalentnej cenowo masie produktów, w grudniu 2006 r. obniżyła się o 21,4% w porównaniu z grudniem 2005 r. Natomiast w 2006 r. cena pakietu usług obniżyła się o 6,3% w porównaniu z rokiem poprzednim, przy tym zwiększyła się o 8,9% przy wyrażeniu cen usług w odpowiednikach produkcji zwierzęcej, natomiast obniżyła się o 13,8% w równoważnikach produkcji roślinnej. Podobne relacje wystąpiły również w styczniu 2007 r.

Tab. 1. Popyt na wybrane usługi rolnicze i sieć placówek

Okresy		Rodzaje usług i placówek	Liczba krów ocenianych tys.	Średnia l. krów w gospod. stosujących ocenę szt.	L. krów inseminowanych ^a tys.	L. loch inseminowanych tys.	L. placówek usług mechanicznych	L. placówek usług naprawczych maszyn	L. placówek usług weterynaryjnych	L. placówek usług zootechnicznych
2004	I-XII		480	26,9	1 669	991	9 066	1 868	8 466	2 748
2005	I-XII		509	29,5	1697	1182	10 053	1 936	8 357	2 939
2006	I-XII		520	30,7	1684	1152	10 761	2 004	8 146	3 001
2006	I		519	30,4	x	x	x	x	x	x
	II		521	30,6	x	x	x	x	x	x
	III		523	30,6	397	301	10 156	1 949	8 254	2 980
	IV		525	30,7	x	x	x	x	x	x
	V		539	31,6	x	x	x	x	x	x
	VI		520	30,9	467	332	10 506	1 978	8 173	3 045
	VII		520	30,9	x	x	x	x	x	x
	VIII		517	30,8	x	x	x	x	x	x
	IX		515	30,7	460	249	10 755	1 981	8 152	3 033
	X		512	30,6	x	x	x	x	x	x
	XI		510	30,5	x	x	x	x	x	x
	XII		509	30,4	361	270	10 761	2 004	8 146	3 001
2007	I		513	30,5	x	x	x	x	x	x
Wskaźnik zmian (%)										
<u>XII 2006</u> XII 2005			98,3	100,7	100,3	83,1	107,0	103,5	97,5	102,1
<u>I 2007</u> I 2006			98,8	100,3	x	x	x	x	x	x

^a dane w tej i następujących pozycjach dotyczące okresów kwartalnych umieszczone są w rubrykach odnoszących się do ostatnich miesięcy danego kwartału

Źródło: Dane Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, MRiRW oraz GUS (REGON).

Tab. 2. Relacje cen produktów rolnych^a do cen usług dla rolnictwa

Okresy		Wskaźniki zmian cen	Produktów sprzedawanych i usług dla rolnictwa ^b	Produktów sprzedawanych i usług rolniczych	Produktów roślinnych i usług mechanicznych	Produktów zwierzęcych i usług wet-zoot.	Produktów sprzedawanych i pośrednich usług dla rolnictwa
2004	I-XII	wskaźnik wobec poprzedniego okresu	106,7	105,6	104,1	116,3	107,6
2005	I-XII		90,9	89,9	83,5	97,4	91,5
2006	I-XII		103,7	100,9	109,0	91,0	105,6
2006	I		100,0	99,8	.	95,9	100,1
	II		102,3	102,7	.	100,3	102,3
	III		100,1	99,1	.	99,4	100,2
	IV		100,2	99,9	102,5	99,3	100,3
	V		100,4	100,1	100,5	100,0	100,5
	VI		101,8	102,3	101,5	102,9	101,6
	VII		98,8	99,1	95,8	103,0	98,7
	VIII		100,7	103,7	98,8	99,1	101,9
	IX		100,2	99,8	100,5	95,3	98,6
	X	96,3	96,3	96,1	96,5	96,4	
	XI	102,6	102,7	107,7	96,2	102,6	
	XII	112,7	112,7	123,0	99,9	112,7	
2007	I	106,5	106,3	111,8	100,8	106,7	
<u>XII 2006</u> XII 2005			126,2	123,5	145,5	95,1	126,6

^a dla poszczególnych miesięcy wyliczono średni wzrost cen 9 podstawowych produktów rolnych (pszenicy, żyta, ziemniaków (bez okresu styczeń-marzec), kukurydzy, jęczmienia, żywca bydła, trzody chlewnej i drobiu oraz mleka) i cen usług

^b usługi dla rolnictwa dzielą się na usługi rolnicze (w tym mechaniczne i weterynaryjno-zootechniczne) oraz pośrednie usługi dla rolnictwa (por. tab. 3)

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 3. Dynamika cen usług dla rolnictwa

Rodzaje usług	2003		2004		2005		2006		2006												2007 ^c			
	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	XII	2005	2006		
% wobec poprzedniego okresu																								
Wskaźnik zmian cen usług	101,3	104,0	104,2	103,7	101,2	99,9	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	99,9	99,8	100,2	100,3	100,1	100,0	100,1	100,3	100,3	100,1	100,1	100,5	102,9
I. Usługi rolnicze ^a	103,4	105,1	105,3	106,5	101,4	99,5	101,1	100,6	100,5	100,5	99,4	99,5	100,3	100,7	100,1	99,9	100,1	100,1	100,7	100,1	100,1	100,7	100,7	105,2
1. mechanizacyjne	103,1	106,2	105,2	107,1	101,8	98,9	100,5	99,2	99,3	99,3	100,4	100,7	100,1	99,9	100,1	100,1	100,7	100,1	100,1	100,8	100,8	106,3
a. uprawowe	103,9	107,9	107,0	106,9	98,2	100,5	100,7	100,3	100,0	99,7	100,3	100,0	100,0
b. siewu-sadzenia	102,4	104,7	106,9	108,1	99,1	100,0	100,2	100,0	100,1	100,0	100,1
c. chemiczne	103,6	109,3	103,9	106,2	100,8	98,2	101,8	100,0	101,0	99,8	100,3	100,3	100,0	100,3	100,2	100,0	100,0	100,1	100,3	100,2	100,0	100,1	..	106,3
d. zbioru plodów	102,2	106,0	104,2	107,5	98,8	98,7	100,5	101,4	100,1	101,4	100,1
2. usługi robocizny przy pracach polowych	104,5	101,6	107,7	101,0	99,0	100,0	99,0	100,0	98,9	100,7	98,8	99,5	..	100,7	98,8
3. usługi w zakresie produkcji zwierzęcej	105,3	103,3	106,2	104,2	101,7	100,2	100,7	100,4	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,3	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1	100,0	100,6	104,0
a. weterynaryjne	104,5	101,4	105,2	106,1	103,6	100,2	100,9	100,5	100,4	100,0	100,0	100,0	100,0	100,5	99,8	100,0	100,0	100,0	99,8	100,0	100,0	100,0	..	105,9
b. inseminacyjne	106,1	105,2	107,3	102,3	99,8	100,2	100,5	100,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,5	100,2	100,3	100,0	100,5	100,2	100,3	100,0	..	102,2
II. Pośrednie usługi dla rolnictwa ^a	100,8	103,2	103,5	101,8	101,1	99,9	100,0	100,2	100,1	100,1	100,1	100,1	99,9	100,1	100,1	100,1	100,0	100,0	100,1	100,1	100,0	100,1	100,3	102,6
1. transportowe	102,4	103,1	102,2	96,8	97,5	98,4	99,9	100,2	100,0	100,0	100,4	100,4	100,1	100,4	100,3	100,5	100,3	100,0	100,3	100,5	100,3	100,0	..	98,0
2. naprawcze	102,7	104,4	104,9	102,8	101,0	99,5	99,7	100,5	100,1	100,3	100,3	100,5	100,5	100,0	100,0	99,9	100,3	100,1	100,0	100,0	100,3	100,1	..	102,4
3. budowlano-remontowe	101,6	101,7	105,4	103,4	101,1	100,2	100,6	100,3	100,5	100,5	100,0	99,6	100,2	100,1	100,1	100,1	100,0	100,0	100,1	100,1	100,0	100,3	..	103,2
4. młynarskie ^b	102,1	104,0	103,1	101,3	99,5	100,6	100,2	100,8	100,1	100,9	100,9	100,6	100,6	100,6	100,2	100,0	99,3	100,0	100,2	100,0	99,3	100,0	..	102,2
5. handlowe	98,4	103,1	100,7	103,6	102,6	100,1	99,9	100,3	99,9	99,7	99,7	99,8	99,9	100,1	100,2	100,0	100,0	100,1	100,1	100,2	100,0	100,1	..	104,5
6. finansowe	95,3	102,6	102,8	100,7	102,4	100,2	99,7	99,7	99,7	99,7	99,9	99,8	100,1	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	..	103,1
- ubezpieczeniowe	91,3	97,8	106,4	106,5	104,7	100,6	100,4	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,4	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	..	109,2
- bankowe	100,1	107,9	95,6	89,1	97,7	99,4	98,2	98,7	99,1	99,6	99,6	99,4	99,5	99,5	99,8	99,6	99,7	99,7	99,8	99,6	99,7	90,8
Wskaźnik inflacji	100,8	103,5	102,1	101,0	100,2	100,0	99,9	100,7	100,5	99,7	100,0	99,7	100,0	100,3	100,2	100,1	100,0	100,0	100,2	100,1	100,0	99,8	100,5	101,4

^a ceny średnie ważone, obliczenia własne, ^b przemiał zbóż, ^c szacunek własny

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych usług dla rolnictwa (w zł)

Rodzaje usług	Jedn. miary	2003		2004		2005		2006		2006												I-XII 2006	
		I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII 2005	%		
Orka plugiem	za 1 godz.	81,1	86,2	92,0	98,8	98,4	97,4	97,9	99,4	99,4	99,5	99,5	99,4	99,4	99,4	99,5	99,5	99,2			107,4		
Siew siewn. rzędowym	za 1 godz.	67,7	71,2	76,5	82,1	83,1	82,3	82,7	81,5	81,6	81,7	81,8	81,6	81,6	81,7	81,8	81,8				107,3		
Opryskiwanie roślin	na obszarze 1 ha	53,6	59,7	61,8	63,7		62,4	63,6	63,9	64,1	64,1	64,4	64,1	63,9	64,1	64,4	64,4				103,1		
Rozsiew nawozów szt.	na obszarze 1 ha	56,8	61,0	63,7	68,6	68,6	68,6	68,6	68,5	69,2	69,2	69,6	68,5	68,5	69,2	69,6	69,6	69,6	69,6	69,6	107,7		
Zbiór zielonek siewkarnią	za 1 godz.	147,1	168,7	195,0	221,9			219,9	217,0	218,5	228,9	228,9	218,5	217,5	218,5	228,9	228,9				113,8		
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	209,9	221,6	228,0	230,7				232,3	229,8	230,5		232,3	229,8	230,5						101,2		
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	111,9	114,9	118,0	126,4				126,4	126,6	127,7	127,9	126,6	122,2	126,6	127,7	127,9				107,1		
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień		41,8	43,7	44,4	41,7	44,9	45,3	44,8	44,3	44,7	44,4	44,8	44,8	44,3	44,7	44,6	44,4			101,6		
Unasienienie sztuczne krowy	1 szt.	39,5	42,4	45,5	46,6	46,2	46,4	46,4	46,4	46,6	46,8	47,0	46,6	46,4	46,6	46,8	46,9	47,0	47,0		102,3		
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	18,6	19,8	20,9	22,2	22,0	22,1	22,2	22,2	22,3	22,3	22,3	22,3	22,2	22,3	22,3	22,3	22,3	22,3	22,3	106,1		
Przewóz 10 ton cegły samochoodem	na odległ. 20 km	119,0	123,5	124,0	118,5	117,7	117,9	118,1	117,1	118,3	118,7	119,8	118,3	117,6	118,3	118,7	119,2	119,8	119,7		95,6		
Naostrzenie lemiesza	1 szt.	10,3	11,0	11,8	12,6	12,4	12,4	12,4	12,4	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6	106,5		
Praca mechanika przy naprawie maszyn roln.	za 1 godz.	26,3	27,6	28,4	28,9	28,2	28,8	28,9	28,9	28,9	29,0	29,4	29,0	28,9	29,0	29,0	29,0	29,4	29,6		101,7		
Oплата prac murarskich	za 1 dzień	61,6	61,9	65,1	66,9	66,2	66,4	66,7	66,6	67,2	67,3	68,1	67,2	66,9	67,2	67,3	67,9	68,1	68,5		102,7		
Oплата projektu budynku inwentarsko-skladowego	1 szt.			1040,9	1028,1	1046,0	1046,0	1047,5	1049,4	1023,6	1026,6	1024,3	1023,6	1022,5	1023,6	1026,6	1026,6	1024,3	1025,8		98,7		
Wypożyczenie betoniarki	na 1 dobę	28,7	30,3	31,6	31,3	30,9	31,4	31,5	31,5	31,1	31,3	31,1	31,2	31,1	31,2	31,3	31,1	31,1	31,1	31,1	98,9		
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	8,0	8,3	8,6	8,6	8,4	8,5	8,5	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7		99,8		
Oплата powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	25,4	25,6	26,0	27,6	27,8	27,8	27,8	27,6	27,5	27,6	27,6	27,5	27,5	27,6	27,6	27,5	27,6	27,6		106,3		
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	106,0	104,2	107,0	116,3	116,2	116,2	116,2	116,2	115,9	115,9	115,9	115,9	115,9	115,9	115,9	115,9	115,9	115,7		108,7		
Składka ubezpieczenia Autocasco ciągnika	1 rok	525,5	573,4	658,0	698,1	688,5	692,7	694,3	694,5	696,0	710,8	711,6	710,8	696,0	710,8	710,8	710,8	711,6	712,4		106,1		
Odsetki kredytu krótkoterm. 10 tys. zł	za 1 rok	736,1	690,2	662,0	590,5	604,1	594,2	591,1	588,9	584,3	581,1	578,4	581,6	584,3	581,6	581,1	578,4	576,4	574,4		89,2		
Odsetki kredytu średnioterm. 50 tys. zł	za 1 rok	6202	5932	5699	5072	5180	5127	5061	5046	5023	4980	4967	5001	5023	4980	4980	4967	4950	4938		89,0		

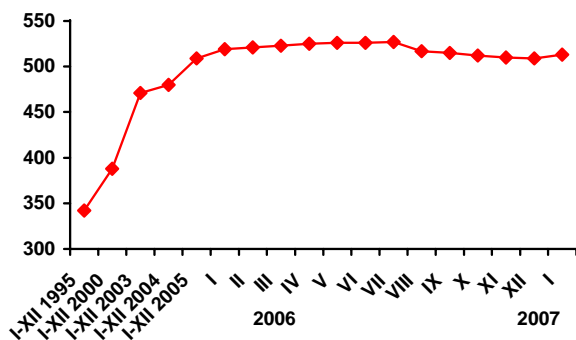
Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IERIGŻ – PIB.

Tab. 5. Ceny detaliczne wybranych usług wyrażone w dt (kg, l) produktów rolnych

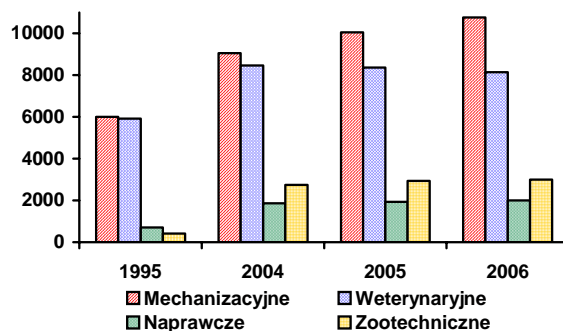
Rodzaje usług	Jedn. miary	Wyrażone w dt (kg, l)	2003		2004		2005		2006		2006		XII 2006		I-XII 2006						
			I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XII 2006	I-XII 2006	
Orka pługiem	za 1 godz.	dt pszenicy	1,8	1,8	2,5	2,2		2,5	2,4		2,4	2,3	2,0	2,0	1,9						88,0
Siew siewn. rzędow.	za 1 godz.	dt pszenicy	1,5	1,5	2,1	1,9		2,1	2,0		2,0	1,9	1,7	1,6							91,1
Opryskiwanie roślin	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,2	1,7	1,5		1,6	1,5		1,5	1,5	1,3	1,3							89,0
Rozsiew nawozów szt.	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,3	1,7	1,6	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6	1,7	1,6	1,4	1,4	1,3	1,2				93,2
Zbiór zielonek siewk.	za 1 godz.	l mleka	205	195	210	237			240	239	242	242	251	246							112,9
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	dt pszenicy	4,5	4,6	6,2	5,1					5,7	5,2	4,7								81,7
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	dt ziemn.	3,8	4,7	4,7	4,5				2,4	2,6	2,9	5,2	7,0							95,2
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	kg żyweca drobiu		12,7	13,9	16,3		16,0	18,0	17,2	16,0	15,4	14,6	15,0	15,2	16,0					117,1
Unasienienie sztuczne krowy	1 szt.	l mleka	55	49	49	50	48	49	49	51	51	52	51	51	50	50	48	102,1			102,0
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	kg żyweca bydła	7,2	6,0	5,1	5,4	5,5	5,3	5,3	5,3	5,3	5,4	5,5	5,4	5,5	5,7	5,6	101,8			105,0
Przewóz samoch. 10 ton cegły	na odległ. 20 km	kg żyweca trzody	37,3	30,0	32,5	33,3	35,0	35,0	35,0	35,2	33,0	30,0	27,7	29,0	31,8	34,9	36,4	107,1			102,4
Naostrzenie lemieszka	1 szt.	kg żyta	29	30	42	33	41	36	34	34	36	40	35	30	27	25,8	24,7	58,8			79,4
Praca mechanika przy napr. masz. rol.	za 1 godz.	dt pszenicy	0,6	0,6	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,5	62,5			92,3
Oплата prac murarskich	za 1 dzień	dt pszenicy	1,3	1,3	1,8	1,6	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,5	1,4	1,3	1,3	1,2	66,7			86,5
Oплата projektu budynku inw.-skład.	1 szt.	dt kukurydzy	19,4	21,5	27,9	23,2	27,0	26,0	26,0	24,5	24,0	22,7	22,0	20,0	22,3	20,3	18,6	62,0			83,3
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	kg żyta	23	23	31	23	27	25	23	23	25	27	24	20	18	18	17	56,7			74,2
Oплата powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	kg żyweca trzody	7,9	6,2	6,8	7,8	8,3	8,5	8,2	8,3	7,8	7,0	6,4	6,7	7,3	8,1	8,4	116,7			114,6
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	l mleka	147	120	115	125	122	122	123	124	128	129	128	127	125	122	118	105,9			108,6
Składka ubezp. Autocasco ciągnika	1 rok	dt pszenicy	11,5	11,9	17,9	16,3	18,0	18,0	18,0	16,9	17,0	17,1	16,2	14,0	14,1	13,3	12,4	68,9			90,9
Odsetki kredytu krótk. 10 tys. zł	za 1 rok	dt jęczmienia	16,7	14,2	17,5	14,8	16,0	17,0	16,0	15,4	15,0	15,9	14,9	14,0	13,3	12,9	11,4	67,1			84,8
Odsetki kredytu średn. 50 tys. zł	za 1 rok	dt pszenicy	136	123	155	119	141	137	129	123	120	123	114	101	99	92	86	57,3			76,5

Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów) i obliczenia IER/GŻ-PIB.

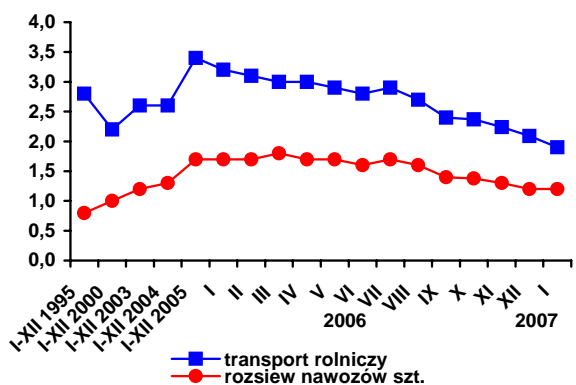
Rys. 1. Liczba krów ocenianych (tys. sztuk)

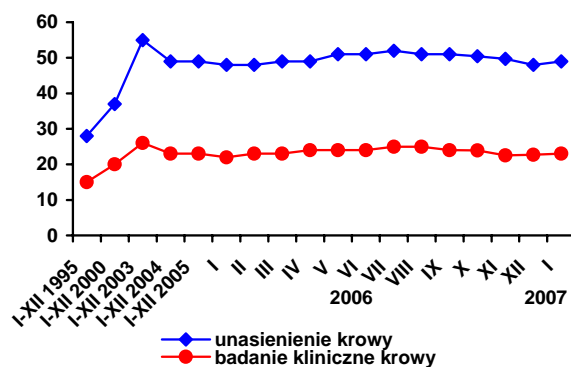
Rys. 2. Liczba placówek usług rolniczych

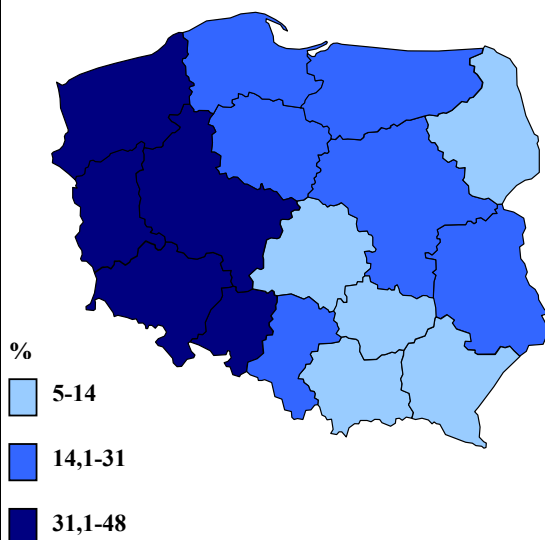
Rys. 3. Ceny wybranych usług wyrażone w dt pszenicy

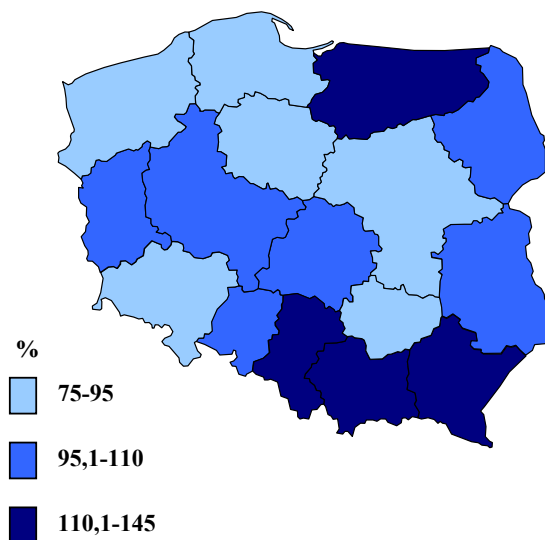
Rys. 4. Ceny wybranych usług weteryn.-zootechnicznych wyrażone w litrach mleka

Rys. 5. Udział krów ocenianych w pogłowie ogółem w styczniu 2007 r. (w %)

Rys. 6. Zróżnicowanie cen usług weterynaryjno-zootechnicznych w IV kwartale 2006 r. (Polska=100)

Źródło: Jak w tabelach 1 i 5.